

วารสารฟ้าเหนือ

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

วารสารวิชาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

Fa Nuea Journal

ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2566

Vol.14 No.2 July - December 2023

ISSN : 1906-5329 (Print) ISSN : 2465-4981 (Online)

ภาพประกอบ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาวดี นิคออบตอมบือ
อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาศิลปกรรมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

กพ
2023

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

วารสารฟ้าเหนือ

ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2566

Fa Nuea
Journal

FACULTY OF HUMANITIES CHIANG RAI RAJABHAT UNIVERSITY

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

วารสารฟ้าเหนือ

ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2566

ISSN : 1906-5329 (Print) ISSN : 2465-4981 (Online)

Faculty of Humanities, Chiang Rai Rajabhat University

เจ้าของ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

วัตถุประสงค์ เพื่อตีพิมพ์และเผยแพร่ผลงานวิชาการในรูปแบบบทความวิจัย บทความวิชาการ และบทวิจารณ์หนังสือ โดยมีขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมศาสตร์สาขามนุษยศาสตร์ในด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดี ปรัชญาและศาสนา ภาษาและภาษาศาสตร์ วัฒนธรรมและประเพณี วรรณกรรม ศิลปะและดนตรี และสาขาสังคมศาสตร์ ในด้านสังคมศาสตร์ สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา การพัฒนาสังคม และชาติพันธุ์ศึกษา โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือคณาจารย์ นักศึกษา และนักวิจัยทั้งในและนอกสถาบัน

กำหนดตีพิมพ์เผยแพร่ ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน

ปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม

ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรชัย มุ่งไธสง
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์ คล้ายสุวรรณ
รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฏิพันธ์ อุทยานุกุล
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สหทัยา สิทธิวิเศษ
ที่ปรึกษาคณบดีคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

บรรณาธิการ อาจารย์ ดร.อาภิสรา พลรัตน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

รองบรรณาธิการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัครนิภา สายน้ำเย็น มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

เลขานุการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วราภรณ์ ศรีนาราช
อาจารย์มณี จำปาแพง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.สมพงษ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ศาสตราจารย์ ดร.ปฐม หงส์สุวรรณ

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร.กิติมา อินทร์มพรรย์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.โกวิท พิฆัง

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.บุญยเสนอ ตริวิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ จุฬาพันธุ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ ดร.วรวรรณ ศรียาภัย

มหาวิทยาลัยพะเยา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจตนิพัทธ์ สังข์วิจิตร

มหาวิทยาลัยรังสิต

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลสิรินทร์ อภีรัตน์วรเดช

มหาวิทยาลัยราชภัฏ-

บ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อดิวิษฐ์ พนาพงศ์ไพศาล

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ฝ่ายประสานงาน

1. อาจารย์ปรียามา ว่างมณี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

2. อาจารย์พรเทพ สุวรรณศักดิ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ฝ่ายตรวจรูปแบบ

1. อาจารย์อรทัย ชันโท

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

2. อาจารย์บุษราคัม ยอดชะลูด

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

3. อาจารย์กรชนก นันทกนก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธัญญา สังข์วิจิตร

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ฝ่ายพิสูจน์อักษร

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กัลยาณี สายสุข	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
2. อาจารย์วรรณทิวา เชียงตุง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
3. อาจารย์สุรียา กิรตินันท์พิพัฒน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
4. อาจารย์บุญยวัจน์ พรหมหล้า	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ฝ่ายศิลปกรรม เทคโนโลยีและสารสนเทศ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุตรี เวทพิเชฐโกศล	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
2. นายเอกสิทธิ์ สอิ่งแก้ว	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
3. นายเฉลิมพล ใจชุ่มเต็ม	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
4. นายณฤเทพ ผาคำ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ออกแบบและพิมพ์ที่ ร้านสินอักษรการพิมพ์ 888

56/5 หมู่ 11 ต.รอบเวียง อ.เมือง จ.เชียงราย 57000 โทรศัพท์ 087-7256680

-
- บทความทุกเรื่องในวารสารได้รับการประเมินและตรวจคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน (Peer Review)
  - ทักษะและข้อคิดเห็นของบทความที่ปรากฏในวารสารฉบับนี้เป็นของผู้เขียนแต่ละท่าน ไม่ถือว่าเป็นทักษะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ
  - สามารถดาวน์โหลดเงื่อนไขการส่งและรูปแบบบทความ ได้ที่ <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/FaNJ>
  - ติดต่อกองบรรณาธิการวารสารฟ้าเหนือ
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
80 หมู่ 9 ถนนพหลโยธิน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57100
Email : fanueajournal@crru.ac.th โทร. 0-5377-6013 ต่อ 1210
หรือติดต่อบรรณาธิการ อ.ดร.อาภิสรา พลนรัตน์ (0-9185-3693-6)

บทบรรณาธิการ

วารสารฟ้าเหนือ คณะมนุษยศาสตร์ ฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ได้จัดทำวารสารขึ้นเป็นปีที่ 14 ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม ถึง เดือนธันวาคม 2566 โดยมีบทความที่ผ่านการพิจารณาจำนวน 8 เรื่อง (บทความวิชาการ 1 เรื่อง และบทความวิจัย 7 เรื่อง) โดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกจากสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ให้ความอนุเคราะห์ช่วยคัดเลือกพิจารณา จำนวน 3 ท่าน ต่อหนึ่งเรื่อง บทความที่ปรากฏในวารสารฉบับนี้เป็นบทความที่มีเนื้อหาหลากหลายอยู่ในขอบเขตทางวิชาการของวารสาร ฯ ทางสาขาวิชามนุษยศาสตร์ ในด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดี ปรัชญาและศาสนา ภาษาและภาษาศาสตร์ วัฒนธรรมและประเพณี วรรณกรรม ศิลปะ และดนตรี สาขาสังคมศาสตร์ ในด้านสังคมศาสตร์ สังคมวิทยา และมานุษยวิทยา การพัฒนาสังคม และชาติพันธุ์ศึกษา อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ให้นักศึกษา นักวิชาการ นักวิจัยนำไปต่อยอด พัฒนาองค์ความรู้ประยุกต์ใช้ในส่วนที่สนใจเชิงทฤษฎี ตลอดจนสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้

เริ่มจากบทความวิชาการเรื่อง “อาหารเกาหลีริมทาง : การขายซอฟต์แวร์พาวเวอร์ด้านวัฒนธรรมการกินผ่านละครซีรีส์และภาพยนตร์เกาหลี” ของ จิตติกานต์ หลักอาริยะ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษา กลยุทธ์การนำนโยบาย Soft Power มาใช้ในการส่งออกวัฒนธรรมการกินอาหารเกาหลีริมทางผ่านละครซีรีส์และภาพยนตร์เกาหลี ต่อด้วยบทความวิจัยทางภาษาญี่ปุ่น 2 เรื่อง โดยใช้ทฤษฎีวิเคราะห์ทางอรรถศาสตร์และกลวิธีการแปล คือ บทความเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบสำนวน สุภาษิตและคำพังเพยในภาษาญี่ปุ่นกับภาษาไทยที่มีคำศัพท์เกี่ยวกับพืช” ของกันทิมา ถ้าวาปี และคณะ บทความเรื่อง “การศึกษากลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย” ของภักดีมีา โอนหอม และคณะ

นอกจากนี้ ยังมีบทความทางด้านภาษาศาสตร์อุปลักษณ์ 2 เรื่อง คือ บทความเรื่อง “อุปลักษณ์โน้ตศันเกี่ยวกับโรคโควิด19 ในข่าวออนไลน์ภาษาไทย” ของ ชวัลวิทย์ แก้วมาก และคณะ บทความเรื่อง “กระบวนการทางปริชานที่ใช้ถ่ายโยงความหมายของ คำเรียกสีในภาษาจีนกลาง” ของ ธนัญฐากุล พรทิพยพานิช และคณะ ตลอดจนมี บทความทางด้านการพัฒนาการเรียนการสอนทางภาษา 2 เรื่อง คือ “การสอนที่เน้น การเล่าเรื่องจากเทพปกรณัมกรีกเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาด้านภาษาอังกฤษ” ของปรียาภา วังมณี และ “การพัฒนาความสามารถ การอ่านการเขียนคำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์โดยใช้ชุดฝึกทักษะสำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่ามะโอ ตำบลจอมหมอกแก้ว อำเภอมะลาว จังหวัดเชียงราย” ของ ปิยะมาศ มawangค์ และคณะ ปิดท้ายด้วยบทความเรื่อง “ความมุ่งหวังและอุดมการณ์การเมืองในคำขวัญวันเด็กแห่งชาติ” ของ สุชญญา วงศ์เวสซ์

นอกเหนือจากบทความที่ได้มีไปด้วยคุณค่าทางวิชาการทั้ง 8 เรื่องข้างต้นแล้ว หน้าปกวารสารฉบับนี้เป็นภาพวาดสื่อผสม ชื่อผลงาน “ป่าแดดซีดี 8” โดยได้รับเกียรติ จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุพาวดี นิควนนุตรพันธ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาทัศนศิลป์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เป็นผู้ให้ความอนุเคราะห์ภาพวาด รูปนี้แก่วารสารฟ้าเหนือภายใต้แนวคิด “ทัศนียภาพที่งดงามในตำบลป่าแดดนั้น มีความหลากหลายของสีสันตามกาลเวลาที่หมุนผ่าน” ท่านได้เพิ่มสีสันให้วารสารฯ น่าอ่านขึ้น ขอขอบพระคุณยิ่ง

กองบรรณาธิการวารสารฟ้าเหนือ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาสละเวลาของท่าน ร่วมพิจารณาบทความและขอขอบคุณนักวิชาการที่ให้ความเชื่อมั่นในคุณภาพของ วารสารและที่สำคัญขอขอบคุณคณะทำงาน คณะที่ปรึกษาทุกท่าน ที่มีส่วนสำคัญ ในการดำเนินการจัดทำวารสารฉบับนี้ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จลุล่วงทุกประการ หากท่านใด สนใจประสงค์ส่งบทความเพื่อเผยแพร่ กองบรรณาธิการยินดีรับบทความและนำไปสู่

กระบวนการพิจารณากลับกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกจากสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ โดยพิจารณา 3 ท่าน ต่อ 1 เรื่อง และไม่มีค่าธรรมเนียมใด ๆ ทั่วยุทธนี้ หากท่านมีข้อเสนอแนะในส่วนต่าง ๆ ประการใด กองบรรณาธิการขอยินดีน้อมรับคำแนะนำเพื่อจะนำไปพัฒนาปรับปรุงคุณภาพวารสารฟ้าเหนือ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้นตามลำดับ

อาภิสรา พลนรินทร์
บรรณาธิการวารสารฟ้าเหนือ

สารบัญ

บทความวิชาการ

อาหารเกาหลีริมทาง: การขายซอฟต์แวร์ด้านวัฒนธรรมการกินผ่านละครซีรีส์
และภาพยนตร์เกาหลี

Korean Street Food: Selling Soft Power in Gastronomic Culture through
Korean Drama Series and Movies

จิตติกานต์ หลักอารียะ

Chittikan Lakariya

1-20

บทความวิจัย

การศึกษาเปรียบเทียบสำนวน สุภาษิต และคำพังเพยในภาษาญี่ปุ่นกับภาษาไทย
ที่มีคำศัพท์เกี่ยวกับพืช

A Study of Comparative of Japanese and Thai Idioms, Proverbs, and
Aphorisms in the Topic of Plants Vocabulary

กันทิมา ถ้าวาปี และ มนสิชา แก้วนนไชย

Kanthima Thamwapee and Monsicha Kaewnanchai

21-40

อุปลักษณ์โน้ตศัพท์เกี่ยวกับโรคโควิด19 ในข่าวออนไลน์ภาษาไทย

Conceptual Metaphors about Covid-19 in Thai Online News

ชวัลวิทย์ แก้วมาก และคณะ

Chawanwit Kaewmak and Others

41-60

กระบวนการทางปริชานที่ใช้ถ่ายโยงความหมายของคำเรียกสีในภาษาจีนกลาง
Cognitive Processes for the Semantic Mappings of Mandarin Chinese

ธนัญฐากุล พรทิพย์พานิช และคณะ

Thanatthakul Phornthipphayaphanit and Others

61-80

การพัฒนาความสามารถการอ่านการเขียนคำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์
โดยใช้ชุดฝึกทักษะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่ามะโอ
ตำบลจอมหมอกแก้ว อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย

Development the Ability to Read and Write Word Prawitsanee and
Non-Prawitsanee Using Skill Training for Prathom Suksa 4 Students at
Ban Tha Ma-O School, Chom Mok Kaew Subdistrict, Mae Lao District,
Chiang Rai Province

ปิยมาศ มาวงศ์ และ อภิญา จิตมโนวรรณ

Piyamas Mavong and Apinya Jitmanowan

81-100

การสอนที่เน้นการเล่าเรื่องจากเทพปกรณัมกรีกเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์
ภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาสาขาภาษาอังกฤษ

Greek Mythology Story-based Instruction to Enhance English Vocabulary
Learning of English Major Students

ปรียาภา วังมณี

Preeyapha Wangmanee

101-120

การศึกษากลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย

A Study of Strategies for Translation Japanese Movie Titles into Thai

ภักดีธิดา โอนหอม และ มนสิชา แก้วนันทไชย

Phakthima Aonhom and Monsicha Kaewnanchai

121-140

ความมุ่งหวังและอุดมการณ์การเมืองในคำขวัญวันเด็กแห่งชาติ

Expectations and Political Ideologies in National Children's Day Mottoes

สุชัยัญญา วงศ์เวสช์

Suchanya Wongwet

141-160

อาหารเกาหลีริมทาง: การขายซอฟต์แวร์พาวเวอร์ด้านวัฒนธรรม การกินผ่านละครซีรีส์และภาพยนตร์เกาหลี

Korean Street Food: Selling Soft Power in Gastronomic Culture through Korean Drama Series and Movies

จิตติกานต์ หลักอาริยะ*¹

Chittikan Lakariya*¹

บทคัดย่อ

อาหารเกาหลีริมทางหรือสตรีทฟู้ดเกาหลีเป็นอาหารอย่างหนึ่งของสาธารณรัฐเกาหลีที่ได้รับความนิยมจากคนในสังคมเมืองซึ่งมีวิถีชีวิตเร่งรีบ อีกทั้งยังเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ต้องการสัมผัสวัฒนธรรมอาหารการกินตามวิถีชีวิตจริง ๆ ของชาวเกาหลี บทความเรื่องนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลยุทธ์การนำนโยบาย Soft Power มาใช้ในการส่งออกวัฒนธรรมการกินอาหารเกาหลีริมทางผ่านละครซีรีส์และภาพยนตร์เกาหลี รวมถึงศึกษาการนำเอาอาหารเกาหลีริมทางมาใช้เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างภาพลักษณ์ของประเทศ โดยใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร บทความ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นวัฒนธรรมอาหารและอาหารเกาหลีเพื่อนำมาวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่าสาธารณรัฐเกาหลีใช้อาหารเกาหลีริมทางเป็นกลยุทธ์ในการขายวัฒนธรรมการกิน

* Corresponding author, e-mail: tatar_chan@hotmail.com

¹ ดร., อาจารย์ สาขาวิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

¹ Dr., Lecturer, Department of Eastern Languages, Faculty of Humanities and Social Sciences, Thaksin University

และเสริมสร้างภาพลักษณ์ของประเทศผ่านละครซีรีส์และภาพยนตร์เกาหลีทำให้สามารถสร้างมูลค่าจนกลายเป็นสินค้าทางวัฒนธรรมได้

คำสำคัญ: อาหารเกาหลีริมทาง ซอฟต์พาวเวอร์ สินค้าทางวัฒนธรรม เกาหลี

Abstract

Korean street food is one of Republic of Korea's favorite food among urbanites with a hustle-bustle lifestyle. It is also popular with foreign tourists who crave experiences of food culture according to real life of Korean people. The purpose of this research was to study the strategy of implementing the Soft Power policy in exporting Korean street food culture through drama series and Korean movies including studying the use of Korean street food as a tool to enhance the image of the country by using the method of collecting information from documents, articles, printed media, online media and various research related to food culture and Korean food to analyze the content. The study found that Republic of Korea use Korean street food as a strategy to sell food culture and enhance the country's image through Korean drama series and movies which can create value and finally becomes a cultural product.

Keywords: Korean street food Soft Power Cultural products Korea

บทนำ

잘 먹겠습니다. (ซัล-มีอก-เก็ด-ชิม-นี่-ตา) จะทานให้อร่อยนะคะ/ครับ เป็นคำพูดที่มักได้ยินบ่อย ๆ ก่อนรับประทานอาหารเช้าของชาวเกาหลี ในบทความนี้คำว่า “ชาวเกาหลี” จะแทนความหมายถึงชาวเกาหลีใต้เท่านั้น โดยวัฒนธรรมทางด้านอาหารการกินของชาวเกาหลีนี้ได้กลายเป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมจนกลายเป็นปรากฏการณ์กระแสความนิยมเกาหลีขึ้นจากการส่งออกสินค้าทางวัฒนธรรมของประเทศสาธารณรัฐเกาหลีหรือประเทศเกาหลีใต้ ไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์ เพลง ละคร โดยเฉพาะละครซีรีส์เรื่องแดจังกึม (Dae Jang Guem) จอมนางแห่งวังหลวงซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของกระแสนิยมเกาหลีในเมืองไทย โดยเนื้อหาในละครนอกจากเป็นการนำเสนอภาพการใช้ชีวิตในราชสำนักแล้วยังเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางด้านอาหารของชาวเกาหลีด้วย ทำให้ได้ความรู้ว่าอาหารเกาหลีนั้นเป็นอาหารเพื่อสุขภาพ ส่งผลให้ผู้บริโภคชาวไทยเกิดความสนใจ และตามร้านอาหารเกาหลีเพื่อลิ้มลองรสชาติของอาหารเกาหลี รวมไปถึงสตรีทฟู้ดหรืออาหารเกาหลีริมทางซึ่งได้กลายเป็นอีกหนึ่งธุรกิจร้านอาหารที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในเมืองไทย

การสร้างตัวตนขึ้นใหม่ด้วย Soft Power ของสาธารณรัฐเกาหลีทำให้ภาพลักษณ์ของประเทศเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต จากที่เคยถูกมองว่าเป็นเพียงประเทศที่ตกอยู่ใต้อำนาจกลายเป็นดึงดูดผู้คนจากประเทศอื่น ๆ ให้หันมาสนใจเกาหลีใต้ผ่านวัฒนธรรมที่อยู่ในรูปแบบสื่อประเภทต่าง ๆ ซึ่งเป็นวิธีการเผยแพร่วัฒนธรรมที่ได้ผลประโยชน์ทั้งในเรื่องเศรษฐกิจระดับประเทศและทำให้ประเทศอื่น ๆ รับรู้ถึงพัฒนาการก้าวกระโดดของสาธารณรัฐเกาหลีรวมถึงการมีบทบาทบนเวทีโลกมากขึ้น กระแสวัฒนธรรมของเกาหลีใต้สามารถสร้างกระแสความนิยมของ “อาหารเกาหลี” ขึ้นมาผนวกกับแผนโฆษณาการท่องเที่ยวและความบันเทิงในรูปแบบภาพยนตร์ ตลอดจนความนิยมในศิลปินนักร้อง นักแสดงของเกาหลี ถือว่าเป็นกลยุทธ์ในการโฆษณาชนิดครบวงจร (ชนิพรรณ บุตรีย์, 2549) และอีกหนึ่ง

หน่วยงานที่สำคัญของสาธารณรัฐเกาหลีที่ทำหน้าที่ดำเนินการส่งเสริมอาหารเกาหลีสู่ตลาดโลก คือ องค์กรอาหารเกาหลี (The Korean Food Foundation: KFF) ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐภายใต้กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงแห่งสาธารณรัฐเกาหลีตั้งขึ้นมาเมื่อปี 2553 วัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาและรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมดั้งเดิมของอาหารเกาหลี ส่งเสริมอาหารเกาหลีสู่การค้าในตลาดโลก และการเป็นแบรนด์ระดับโลก นอกจากนี้ยังเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการพัฒนาภาพลักษณ์ของประเทศให้เป็นที่รู้จักต่อสายตาชาวโลก โดยเฉพาะการสร้างการจดจำในด้านอาหาร วัฒนธรรม และจิตวิญญาณความเป็นเกาหลี (จารุวรรณ เจตเกษกิจ, 2566)

อาหารเกาหลีริมทาง (Street food) เป็นอาหารอย่างหนึ่งของสาธารณรัฐเกาหลีที่มีชื่อเสียง เนื่องจากได้รับความนิยมจากการขยายตัวของสังคมเมืองส่งผลให้เกิดความต้องการใช้บริการร้านอาหารเพิ่มขึ้น และด้วยวิถีชีวิตที่เร่งรีบของคนในสังคมเมืองทำให้ผู้บริโภคหันมาเลือกรับประทานอาหารนอกบ้านมากขึ้นเพื่อเป็นการประหยัดเวลาในการปรุงอาหารรับประทานเองที่บ้าน โดยเฉพาะร้านอาหารริมทางหรือร้านรถเข็นริมทาง ซึ่งเป็นร้านอาหารขนาดเล็กหรือกลางมักตั้งอยู่ตามข้างทางตามแหล่งชุมชน เน้นจำหน่ายอาหารที่ปรุงสำเร็จและราคาถูกจึงเหมาะกับกลุ่มผู้บริโภควัยทำงานที่ต้องการความสะดวกรวดเร็วหรือกลุ่มนักเรียนที่ยังมีรายได้ไม่มากนัก นอกจากนี้อาหารเกาหลีริมทางยังเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ต้องการสัมผัสวัฒนธรรมอาหารการกินตามวิถีชีวิตจริง ๆ ของชาวเกาหลี อาหารเกาหลีริมทางที่เป็นที่นิยมสำหรับนักท่องเที่ยวมีหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นต็อกบกกี (떡볶이) แป้งต็อกผัด ซอสโคชูจัง, ออมุก (어묵) ปลาแผ่นเสียบไม้, ซุนแด (순대) ไส้กรอกเลือด, คิมบับ (김밥) ข้าวห่อสาหร่าย และทวิกิม (튀김) อาหารชุบแป้งทอด เป็นต้น

ด้วยเหตุผลข้างต้นจึงนำมาสู่วัตถุประสงค์ของบทความเรื่องนี้ คือ เพื่อศึกษากลยุทธ์การนำนโยบาย Soft Power มาใช้ในการส่งออกวัฒนธรรมการกินอาหารริมทางและใช้เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างภาพลักษณ์ของประเทศผ่านละครซีรีส์และ

ภาพยนตร์เกาหลีซึ่งทำให้ผู้บริโภคทั่วโลกซึมซับวัฒนธรรมการรับประทานอาหารเกาหลีริมทางไปโดยปริยาย

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องอาหารเกาหลีริมทาง: การขายซอฟต์แวร์ด้านวัฒนธรรม การกินผ่านละครซีรีส์และภาพยนตร์เกาหลี ผู้เขียนได้ค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากบทความ หนังสือ เอกสาร งานวิจัย และสื่อออนไลน์ ที่มีความเกี่ยวเนื่องกับหัวข้อวัฒนธรรมทางด้านอาหารและอาหารเกาหลีเพื่อนำมาวิเคราะห์เนื้อหา โดยงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษารุ่นนี้สามารถแบ่งเป็น 3 ประเด็น อันได้แก่ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมอาหาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมบริโภคนิยม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำวัฒนธรรมให้กลายเป็นสินค้า ดังนี้

1. วัฒนธรรมอาหาร

วัฒนธรรมอาหารการกินเป็นสิ่งที่สำคัญกับมนุษย์ การกินของมนุษย์ไม่ได้เป็นเพียงเรื่องส่วนตัวแต่ยังผูกกับสังคมที่อาศัยอยู่ด้วย ดังตัวอย่างงานของอัญชลา โภชนสมบุรณ์ (2556) ได้ศึกษาร้านอาหารเกาหลีในกรุงเทพฯ จากมุมมองมานุษยวิทยา จนทำให้เกิดความเข้าใจในตัวคนไทยว่าการกินอาหารเกาหลีหรือการเข้าร้านอาหารเกาหลีมีความหมายกับตัวเราอย่างไร เพราะร้านอาหารเกาหลีไม่เพียงทำหน้าที่เติมเต็มความหิวทางร่างกายมนุษย์แต่มีหน้าที่มากกว่านั้น เป็นสถานที่ที่ทำให้เราได้ถูกเติมเต็มทางอารมณ์ทำให้เราหลุดพ้นจากสภาวะจำเจไปสู่จินตนาการถึงสาธารณรัฐเกาหลี ขณะเดียวกันก็เกิดความเข้าใจเรื่องความสัมพันธ์กับผู้อื่นในวิธีการกิน การแบ่งปันอาหาร การเลือกอาหาร การเรียนรู้วัฒนธรรมอื่นจะทำให้เราเข้าใจอยู่ร่วมอย่างอยู่รอดกับการปะทะสังสรรค์ทางสังคมที่มีอยู่ตลอดเวลา การผสมผสานอย่างเลือกสรร คือ ปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมที่น่าเรียนรู้

อาหารสามารถเป็นตัวกำหนดบอกชนชั้นของผู้ที่รับประทานและสามารถบ่งบอกถึงบริบทของสังคมในขณะนั้นได้ อีกทั้งอาหารยังเป็นภูมิปัญญามรดกทางวัฒนธรรมที่คนรุ่นก่อนส่งทอดให้กับคนรุ่นหลัง วีรญา กังวานเจิดสุข (2563) กล่าวถึงวัฒนธรรมการรับประทานอาหารของชาวเกาหลีว่า หลังจากปี ค.ศ. 1960 เป็นต้นมา สังคมของสาธารณรัฐเกาหลีมีความเป็นพลวัตในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะในเรื่องของวัฒนธรรมอาหารการกินเช่น เกิดเมนูอาหารใหม่ ๆ ที่ผสมผสานระหว่างอาหารเกาหลีกับอาหารตะวันตกหรือการที่ชาวเกาหลีรับประทานเค้กด้วยตะเกียบสเตนเลส สังเกตได้ว่าวัฒนธรรมการรับประทานอาหารแบบชาวต่างชาติที่เข้ามาในสาธารณรัฐเกาหลีสามารถปรับตัว ผสมผสาน (hybridization) ให้อยู่ในสังคมได้อย่างแนบเนียน การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ นี้ สามารถอธิบายสภาพสังคมของสาธารณรัฐเกาหลีที่สะท้อนผ่านวัฒนธรรมการรับประทานอาหารและวิธีการรับประทานอาหารในปัจจุบัน

2. วัฒนธรรมบริโภคนิยม

วัฒนธรรมบริโภคนิยมเป็นแนวคิดที่มีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคมสมัยใหม่เป็นอย่างมาก ซึ่งวัฒนธรรมบริโภคนิยมเป็นปรากฏการณ์ที่มนุษย์ให้ความสำคัญมากในชีวิตประจำวันและเมื่อพูดถึงอาหารหรือสินค้าเชิงสัญลักษณ์ในสังคมไทยแล้ว กาแฟถือได้ว่าเป็นสินค้าเชิงสัญลักษณ์เช่นกัน ดังตัวอย่างงานของศรีนคร รัตน์เจริญขจร (2544) ที่ได้ศึกษาร้านกาแฟสัญชาติอเมริกันแห่งหนึ่งและพบว่าร้านกาแฟสมัยใหม่ไม่ได้เป็นแค่พื้นที่ทางกายภาพของร้านขายกาแฟธรรมดา ๆ แต่เป็นพื้นที่ทางสังคมที่มีบทบาทหน้าที่มากมาย ตั้งแต่การที่ผู้บริโภคใช้เป็นจุดนัดพบ สถานที่รอคอย เป็นพื้นที่ส่วนตัวในโลกสาธารณะ เช่นเดียวกับที่วุฒินันท์ สุนทรขจิต (2551) ทำการศึกษาร้านอาหารญี่ปุ่นสมัยใหม่ พบว่าผู้บริโภคชาวไทยของอาหารญี่ปุ่นโดยเฉพาะร้านอาหารญี่ปุ่นสมัยใหม่หรือภัตตาคารอาหารญี่ปุ่นพู่จิมิมีการประกอบสร้างและเน้นย้ำอัตลักษณ์ตัวตนและรสนิยมแบบชนชั้นกลางมีการบริโภคในลักษณะของแบบแผนการบริโภคที่ถูกต้องทำให้รู้สึกว่าเป็นไปอย่างโดยธรรมชาติด้วยการบริโภคอาหาร

ญี่ปุ่นของร้านอาหารญี่ปุ่นและองค์ประกอบต่าง ๆ ในฐานะของสินค้าทางวัฒนธรรมหรือสินค้าสัญลักษณ์ที่ไม่ได้มีความหมายเพียงแค่อิมทอ่งเท่านั้นซึ่งร้านที่ทำเสมือนจริงทำให้ผู้บริโภคเกิดความแตกต่างจากผู้อื่นที่ไม่ได้บริโภคและมีความเหมือนกันในกลุ่มที่เข้ามาบริโภค

3. การทำวัฒนธรรมให้กลายเป็นสินค้า

นิธิ เอียวศรีวงศ์ (2547) กล่าวว่าสินค้าอุตสาหกรรมสมัยนี้ต้องปรับตัวสร้างลักษณะเฉพาะตัวแต่ละชิ้นขึ้นมาบ้าง เพื่อตอบสนองรสนิยมของผู้บริโภคที่แต่ละคนมีไม่เหมือนกัน แต่ปรับอย่างไรก็ยังสร้างลักษณะโดดเด่นได้ไม่เท่ากับสินค้าที่ผลิตด้วยมือแบบแผนการบริโภคของผู้บริโภคก็คือ หันมานิยมบริโภคสินค้าทางวัฒนธรรมมากขึ้น เปิดโอกาสให้แก่สินค้าหัตถกรรม และเจาะตลาดจากกลุ่มเป้าหมายเล็ก ๆ มากขึ้น วราภรณ์ ชื่อประดิษฐ์กุล และคณะ (2559) ได้ศึกษากระบวนการปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ให้เป็นสินค้าทางวัฒนธรรมและกระบวนการทางตลาดเพื่อส่งเสริมสินค้าทางวัฒนธรรมของหมู่บ้านรวมมิตร อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย โดยผลการวิจัยพบว่ากระบวนการปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์เพื่อเป็นสินค้าต้องผ่าน 4 กระบวนการ คือ

1. ทำให้เป็นสินค้า
2. ทำให้เป็นมาตรฐานเดียว
3. มีการผลิตจำนวนมาก และ
4. มีการผลิตซ้ำ เช่นเดียวกับงานของกนกรัตน์ ยศไกร (2553) ซึ่งเป็นตัวอย่างหนึ่งของแนวคิดที่กล่าวมาก่อนหน้านี้ โดยได้วิเคราะห์เกี่ยวกับสินค้าวัฒนธรรมทางด้านอาหารของสาธารณรัฐเกาหลีที่ไม่พูดถึงไม่ได้เลยก็คือกิมจิ ว่าเป็นกระบวนการพัฒนาทุนวัฒนธรรมให้เป็นสินค้าทั้งในเชิงรูปธรรมคืออาหารกิมจิและในเชิงนามธรรม โดยทำให้เป็นทุนสัญลักษณ์ คือ การตั้งชื่อสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นชื่อ “กิมจิ” เพื่อสร้างการจดจำแบรนด์หรือตราสินค้าต่อผู้บริโภค

ปรากฏการณ์การทำวัฒนธรรมให้กลายเป็นสินค้าของสาธารณรัฐเกาหลีได้ใช้อาหารเป็นตัวรุกทางวัฒนธรรมเรียกได้ว่าเป็นกระบวนการพัฒนาทุนวัฒนธรรมให้เป็น

สินค้าทั้งในเชิงรูปธรรมและนามธรรมจนส่งผลให้เกาหลีเป็นที่รู้จักของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

การนำนโยบาย Soft Power มาใช้ในด้านวัฒนธรรมอาหารการกิน

อาหารเกาหลีถือเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นทั้งในเรื่องของ วัตถุดิบ วิธีการปรุงอาหาร รสชาติที่จัดจ้าน การจัดสำรับไปจนถึงวิธีการรับประทาน ซึ่งสาธารณรัฐเกาหลีได้นำอาหารมาเป็นหนึ่งในสินค้าวัฒนธรรมโดยมี “การทูตเชิงอาหาร” (Gastro-Diplomacy) เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่วัฒนธรรมการกินของตนเองสู่ ประเทศอื่น ๆ เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (จิรัชญา วรรณโสภณ, 2561) และปี 2009 รัฐบาลเริ่มผลักดันอาหารเกาหลีให้ได้รับการยอมรับมากขึ้นใน ต่างประเทศ โดยดำเนินโครงการ “อาหารเกาหลีสู่ระดับโลก” (Global Hansik) อย่างจริงจังโดยเน้นส่งเสริมลักษณะเด่นของอาหารเกาหลี

อาหารเกาหลีริมทางหรือสตรีทฟู้ดเกาหลีเป็นภาพที่คุ้นเคยจากวัฒนธรรม K-wave ที่ปรากฏอยู่ทั่วไปทั้งในละครโทรทัศน์ ภาพยนตร์หรือสื่อบันเทิงที่สาธารณรัฐ เกาหลีส่งออกมา ภาพการกินดื่ม บรรยากาศความสนุกสนานในร้านริมทางเล็ก ๆ ตามถนนคนเดินหรือภายใต้ร้านเต็นท์แดงซึ่งในภาษาเกาหลีเรียกว่า “โพจังมาชา” (포장마차) ที่มีอาหารหลากหลายตั้งแต่ไก่ทอดไปจนถึงซูปร้อน ๆ บางทีก็ถือเป็นจุด ดึงสรรคักันยามค่ำคืนถือเป็นเอกลักษณ์อาหารริมทางของสาธารณรัฐเกาหลี

ภาพที่ 1 โฟจังมาชา (포장마차)

ที่มา: <https://www.metroseoul.co.kr/article/20220419500268>

ภาพที่ 2 อาหารเกาหลีริมทาง (Korean Street Food)

ที่มา: <http://www.goodmorningcc.com/news/articleView.html?idxno=22426>

วิธีการใช้ Soft Power กับวัฒนธรรมอาหาร

อาหารเป็นหนึ่งในกลยุทธ์กระตุ้นเศรษฐกิจและพัฒนาสาธารณสุขเกาหลี
รัฐบาลได้เล็งเห็นถึงประโยชน์ในการพัฒนาให้วัฒนธรรมเกาหลีกลายเป็นสินค้าชนิด
หนึ่งที่สามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศ จึงมีวิธีการนำ Soft Power มาใช้กับวัฒนธรรม
อาหารดังนี้

1. จัดตั้งหน่วยงานด้านวัฒนธรรม

ในปี ค.ศ. 1998 สาธารณรัฐเกาหลีได้ประกาศนโยบาย Korea: Culture, Creativity and Content เพื่อส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมด้านวัฒนธรรมด้วยการจัดสรรงบประมาณพัฒนาบุคลากรในวงการภาพยนตร์ ดนตรี การแสดง การออกแบบ ฯลฯ (พัชรี บอนคำ, 2563) นอกจากกระทรวงวัฒนธรรมและท่องเที่ยวแล้ว องค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการผลักดันสินค้าวัฒนธรรมเกาหลีอย่างมากคือ KOCCA ซึ่งย่อมาจาก Korean Culture & Content Agency หรือองค์การวัฒนธรรมและสื่อบันเทิงเกาหลี ก่อตั้งเมื่อปี 2001 มีฐานะเป็นองค์การมหาชนที่รัฐบาลให้การสนับสนุนเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ธุรกิจด้านวัฒนธรรมของสาธารณรัฐเกาหลีเติบโตอย่างต่อเนื่องและรุกเข้าสู่ตลาดโลก โดย KOCCA ยังเป็นกลไกหลักที่นำทั้ง Culture มารวมกับ Content และ Creativity แล้วรังสรรค์อุตสาหกรรมใหม่ที่ครอบคลุมทุกด้านสามารถส่งต่อวัฒนธรรมไปถึงผู้คนทั่วโลกได้ ปัจจุบันมีสำนักงานเครือข่ายส่งเสริมการส่งออก 4 สาขา ใน 4 ประเทศด้วยกัน คือ ญี่ปุ่น จีน อเมริกา และอังกฤษ (จิต ผลิตย, 2555) องค์การวัฒนธรรมและสื่อบันเทิงเกาหลี (KOCCA) มีหน้าที่และภารกิจหลักขององค์การ คือ สนับสนุนและส่งเสริมให้นำเนื้อหาสาระความเป็นเกาหลีสอดแทรกลงไปบนสื่อบันเทิงต่าง ๆ ทั้งภาพยนตร์ เกม ศิลปะ ดนตรี และแอนิเมชัน โดยพยายามพัฒนาให้กลายเป็นธุรกิจที่สามารถนำรายได้เข้าประเทศได้อีกทั้งยังมีการสร้างและพัฒนาคน เทคโนโลยี การส่งออกและผลักดันนโยบายต่าง ๆ (ชงคุมา กมลเวช, ม.ป.ป.)

เดือนพฤษภาคมปี 2009 กระทรวงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวของสาธารณรัฐเกาหลีได้พัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวขึ้นในประเด็นเรื่องของอาหารเกาหลี พบว่าสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศได้ถึง 10 ล้านคนในปี 2012 และติดอันดับที่ 20 ในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวระดับโลก ทางกระทรวงฯ ยังเป็นผู้สนับสนุนหลักในการจัดงานอาหารนานาชาติ (under the theme of “Korean

Cuisine to the world”) โดยการจัดงานนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้อาหารเกาหลีเป็นที่รู้จักและแปรเปลี่ยนเป็นสินค้าการท่องเที่ยว และยังให้จัดนิทรรศการอาหารเกาหลีในงานภาพยนตร์นานาชาติพหุชาชนด้วย นอกจากนี้ยังได้ตั้งโครงการท่องเที่ยวเกาหลีมาสร้างเว็บไซต์ www.koreataste.org ซึ่งเป็นเว็บไซต์อาหารเกาหลีสำหรับชาวต่างชาติทางองค์กรได้ใช้เว็บไซต์นี้เพื่อการโปรโมทอาหารเกาหลีสู่ภายนอกด้วย (Lee, 2012)

2. การผลิตสินค้าทางวัฒนธรรมในรูปแบบสื่อบันเทิงของสาธารณรัฐเกาหลี

วัฒนธรรมบันเทิงยอดนิยมของผู้ชมในหลายประเทศโดยเฉพาะประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คือ ละครโทรทัศน์เกาหลีหรือที่นิยมเรียกกันว่า “ซีรีส์เกาหลี” ความนิยมในการบริโภคละครโทรทัศน์เกาหลีของชาวต่างชาตินั้นได้รับความนิยมเป็นอย่างมากและเพิ่มสูงขึ้นทุก ๆ ปี มูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้นแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการส่งออกละครโทรทัศน์ รายได้จากการส่งออกละครโทรทัศน์มีอัตราเพิ่มสูงขึ้นแบบก้าวกระโดดอย่างชัดเจนตั้งแต่ ค.ศ. 2002 เป็นต้นมา (ศิริพร ดาบเพชร, 2565)

สำหรับสินค้าทางวัฒนธรรมของสาธารณรัฐเกาหลีที่แฝงอยู่ในสื่อบันเทิงประเภทละครซีรีส์และภาพยนตร์ กำลังเป็นที่พูดถึงกันอย่างมากในปัจจุบันคงหนีไม่พ้นเรื่องของอาหาร นอกจากละครซีรีส์เรื่องแดงก็มที่เป็นจุดเริ่มต้นให้ผู้ชมและผู้บริโภคชาวไทยได้รู้จักกับอาหารเกาหลีแล้ว ยังมีละครซีรีส์เกาหลีในยุคปัจจุบันที่น่าเอาเรื่องวัฒนธรรมอาหารมาเป็นจุดขาย Itaewon Class เป็นละครซีรีส์อีกเรื่องหนึ่งของสาธารณรัฐเกาหลีที่โด่งดัง ออกอากาศทางช่องทีวีเคบีเอสเกาหลี JTBC ตั้งแต่วันที่ 31 มกราคมจนถึงวันที่ 21 มีนาคม 2020 และแพร่ภาพทั่วโลกบน Netflix โดยในละครซีรีส์เรื่องนี้จะมีฉากการทำอาหารเกาหลีหลาย ๆ อย่างให้เห็นอยู่บ่อยครั้ง ไม่ว่าจะเป็นเมนูซูปเต้าหู้อ่อน หมูผัดโคชูจัง ถั่วงอกผัดหมูสามชั้น และอีกหลาย ๆ เมนู ด้วยความน่ากินของอาหารในละครซีรีส์ทำให้ผู้ชมรู้สึกหิว และต้องการลองทำอาหารเกาหลีดูบ้าง จึงเป็นสาเหตุให้วัตถุดิบที่ใช้สำหรับประกอบอาหารเกาหลีขายดีจนขาดตลาด

ปี 2564 ที่ผ่านมาอาจกล่าวได้ว่าวงการภาพยนตร์ของสาธารณรัฐเกาหลีกลายเป็นกระแสที่ได้รับการกล่าวถึงเป็นอย่างมาก เกี่ยวกับเรื่องราวที่เกิดขึ้นบนเวทีออสการ์ หรืองานประกาศรางวัลภาพยนตร์ที่ใหญ่ที่สุดในโลกที่นครลอสแอนเจลิส สหรัฐอเมริกา Parasite (ชนชั้นปรสิต) ภาพยนตร์เสียดสีสังคมที่สร้างประวัติศาสตร์ด้วยการเป็นภาพยนตร์ภาษาต่างประเทศเรื่องแรกที่ได้รับรางวัลภาพยนตร์ยอดเยี่ยมในเวทีออสการ์ รางวัลแห่งความสำเร็จนี้ถือเป็นความก้าวหน้าทางวัฒนธรรมที่เด่นชัดและได้รับการยอมรับในระดับสากลอย่างเป็นทางการ ด้วยเนื้อเรื่องในภาพยนตร์ที่ไม่ได้มีเพียงแค่การพูดถึงชนชั้นทางสังคมของสาธารณรัฐเกาหลีเท่านั้น วัฒนธรรมการกินที่แฝงอยู่ในภาพยนตร์เรื่องนี้ก็มีไม่น้อย จนทำให้ผู้ชมได้รู้จักกับ “จาปากูรี” (짜파구리) อาหารจานสำคัญที่ปรากฏขึ้นในภาพยนตร์เรื่องนี้ “จาปากูรี” (짜파구리) เป็นเมนูยอดนิยมนี่ไม่ใช่แค่ในหมู่เด็ก ๆ หรือวัยรุ่นที่ชอบกินรามย็อน (라면) มาหมาหรือบะหมี่กึ่งสำเร็จรูปเท่านั้น แต่ได้รับความนิยมไปจนถึงผู้ใหญ่วัยทำงานหลาย ๆ คน เมนูนี้เกิดขึ้นจากการนำรามย็อน (라면) สองรสมาผสมเข้าด้วยกัน คือ “จาปาเก็ตตี้” (Japaghetti) ที่มีรสหวานแบบจาจังมย็อน (짜장면) หรือบะหมี่ผัดซอสดำมาผสมรวมกับ “นอกูรี” (neoguri) รามย็อน (라면) รสอาหารทะเลแบบเผ็ดสไตล์เกาหลี กระแสนิยมของเมนูนี้ทำให้ออดชารามย็อน (라면) หรือบะหมี่กึ่งสำเร็จรูปเพิ่มขึ้น ถือว่าภาพยนตร์เรื่องนี้สามารถแปลงวัฒนธรรมให้กลายเป็นสินค้าได้อย่างแนบเนียน อีกทั้งยังทำให้คนจากหลายประเทศรู้จักสาธารณรัฐเกาหลีมากขึ้นผ่านสื่อในยุคโลกาภิวัตน์อย่างละครซีรีส์และภาพยนตร์

จากความอร่อยของอาหารเกาหลีริมทางสู่การเสริมสร้างภาพลักษณ์ของ สาธารณรัฐเกาหลี

รัฐบาลสาธารณรัฐเกาหลีหันมาเน้นส่งเสริมวัฒนธรรมสมัยนิยมเกาหลีในต่างประเทศด้วยเหตุผล 2 ประการ คือ ประการแรก เพื่อสร้างผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากการส่งออกสินค้าวัฒนธรรมหลังการเกิดวิกฤตการณ์การเงินเอเชีย สาธารณรัฐเกาหลีต้องการสร้างรายได้เข้าประเทศมากขึ้น ซึ่งสินค้าอุตสาหกรรมอย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอและมีคู่แข่งเพิ่มขึ้น ประการที่สอง คือ ความต้องการสร้างความภาคภูมิใจในความเป็นชาติของตนเอง soft power ด้านวัฒนธรรมของสาธารณรัฐเกาหลีสามารถแยกได้เป็นวัฒนธรรมดั้งเดิมและวัฒนธรรมสมัยนิยม โดยเริ่มจากการส่งเสริมวัฒนธรรมสมัยนิยมก่อนให้เป็นที่ติดตลาดแล้วจึงส่งเสริมวัฒนธรรมดั้งเดิมตามมา โดยเฉพาะผ่านทางละครโทรทัศน์และภาพยนตร์ (กิตติ ประเสริฐสุข, 2561)

“โลกาภิวัตน์อาหารเกาหลี” หรือ Korean Food Globalization เป็นเป้าหมายของสาธารณรัฐเกาหลีที่จะนำพาอุตสาหกรรมอาหารเกาหลีไปสู่แบรนด์ระดับโลกให้ทั่วโลกได้รู้จัก ซึ่งผู้ประกอบการและภาครัฐต่างร่วมกันผลักดันอย่างต่อเนื่องโดยอยู่บนพื้นฐานการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ และสร้างความแปลกใหม่เพื่อให้เข้าถึงคนทั่วโลก หนึ่งในหน่วยงานสำคัญของสาธารณรัฐเกาหลีที่ทำหน้าที่ดำเนินการส่งเสริมอาหารเกาหลีสู่ตลาดโลก คือ องค์กรอาหารเกาหลี (The Korean Food Foundation: KFF) ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐภายใต้กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงแห่งเกาหลีใต้ ตั้งขึ้นมาเมื่อปี 2553 โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาและรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมดั้งเดิมของอาหารเกาหลี ส่งเสริมอาหารเกาหลีสู่การค้าในตลาดโลกและการเป็นแบรนด์ระดับโลก นอกจากนี้เพื่อช่วยเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการพัฒนาภาพลักษณ์ของสาธารณรัฐเกาหลีให้เป็นที่รู้จักต่อสายตาชาวโลก โดยเฉพาะการสร้างการจดจำในด้านอาหาร วัฒนธรรม และจิตวิญญาณความเป็นเกาหลี (จารุวรรณ เจตเกษกิจ, 2556)

เมื่อโลกของเราเปลี่ยนไปแน่นอนว่าอาหารที่มีอยู่ในสาธารณรัฐเกาหลีจึงไม่ได้มีแค่ “อาหารเกาหลี” อีกต่อไป ค่านิยมรวมถึงรสนิยมการรับประทานอาหารของคนประเทศนี้ได้ถูกผสมผสานกับชาติตะวันตกและชาวญี่ปุ่นในช่วงสงครามทำให้อาหารเกาหลีหลายชนิดมีส่วนผสมของชีสหรือชี้อูว์ญี่ปุ่นเป็นสำคัญ ตามที่วีรญา กังวานเจ็ดสุข (2563) วิเคราะห์ว่าเมื่อเข้าสู่ศตวรรษที่ 20 อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาในสาธารณรัฐเกาหลีทำให้ชาวเกาหลีเริ่มรับประทานของว่างหลังรับประทานอาหารมื้อหลักมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นชา กาแฟ หรือของหวาน ยิ่งไปกว่านั้นมีอาหารคาวของสาธารณรัฐเกาหลีหลายชนิดที่มีชีสโรยหน้า (Topping) ซึ่งแสดงออกถึงการรับเอากระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) อย่างการนำชีสเข้ามาในประเทศทำให้ชาวเกาหลีได้รู้จัก และเกิดการผลิตซ้ำรวมทั้งปรับเปลี่ยนให้เข้ากับความเป็นท้องถิ่นทำให้เกิดอาหารที่มีการผสมผสานความเป็นตะวันตกและเกาหลีเข้าด้วยกัน จนกลายเป็นที่นิยมสำหรับผู้บริโภคเป็นอย่างมาก ตัวอย่างเมนูอาหารเช่น รัมย็อนชีส (치즈라면) ต็อกบกกีชีส (치즈떡볶이) ทักคาลบีชีส (치즈닭갈비) เป็นต้น

อาหารเกาหลีริมทางเป็นวัฒนธรรมที่มีอัตลักษณ์ และมีเสน่ห์ของสาธารณรัฐเกาหลีจึงได้รับความนิยมไปทั่วโลก จากการเผยแพร่ภาพอาหารการกินแบบเกาหลีผ่านสื่อบันเทิงต่าง ๆ โดยเฉพาะละครซีรีส์และภาพยนตร์ การนำกระแสความนิยมของอาหารเกาหลีมาผนวกกับแผนโฆษณาการท่องเที่ยวผ่านช่องทางบันเทิงต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นละครซีรีส์ ภาพยนตร์ ตลอดจนความนิยมในศิลปินนักร้อง นักแสดงของสาธารณรัฐเกาหลีเรียกได้ว่าเป็นกลยุทธ์ในการส่งเสริมสินค้าทางวัฒนธรรมในรูปแบบการโฆษณาชนิดครบวงจรผ่านสื่อโทรทัศน์เพิ่มการรับรู้ของผู้ชมชาวต่างชาติเกี่ยวกับอาหารเกาหลีและวัฒนธรรมดั้งเดิมของสาธารณรัฐเกาหลี ส่งผลให้ชาวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวยังสาธารณรัฐเกาหลีเพื่อลิ้มลองอาหาร และสร้างประสบการณ์เกี่ยวกับอาหารเกาหลีให้กับตัวเอง

บทสรุป

รัฐบาลสาธารณรัฐเกาหลีให้ความสำคัญกับ”ธุรกิจทางวัฒนธรรม” มากจนนับเป็น 1 ใน 5 อุตสาหกรรมที่สร้างรายได้หลักให้กับประเทศอย่างต่อเนื่องถึงขั้นบรรจุเป็นกรอบกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรม เมื่อกระแสความนิยมทางด้านวัฒนธรรมเกาหลีได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี และเป็นไปตามที่รัฐบาลวางแผนไว้ รัฐบาลจึงกำหนดนโยบายในการส่งเสริมวัฒนธรรมของชาติให้กลายเป็นสินค้าทางวัฒนธรรมใช้ประโยชน์จาก “ต้นทุนทางวัฒนธรรม” มาสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างเต็มที่ มีการจัดตั้งหน่วยงาน Korea Culture and Content Agency (KOCCA) โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อดึงดูดคุณค่าในสาระความเป็นวัฒนธรรมเกาหลีออกมาเพื่อให้เป็นที่รับรู้แก่สังคมและเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรมของประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างราบรื่นและสนับสนุนทุกอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมเกาหลี ไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ แอนิเมชัน เกมส์ ดนตรี ศิลปะ ฯลฯ ที่ผ่านมา KOCCA เน้นพัฒนากลยุทธ์การถ่ายทอด “เนื้อหาความเป็นเกาหลี” (Korea Content) ออกสู่เวทีสากล ความสำเร็จครั้งนี้ทำให้รัฐบาลกระตือรือร้นที่จะสานต่อความสำเร็จไปอีกเรื่อย ๆ

จากการพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้งของนโยบายส่งเสริม Soft power ของสาธารณรัฐเกาหลีเป็นปัจจัยหนึ่งส่งผลให้ GDP ของประเทศเติบโตอย่างต่อเนื่อง กล่าวได้ว่าปัจจัยที่ทำให้อุตสาหกรรมทางวัฒนธรรมประสบความสำเร็จได้คือ (1) ปลูกฝังค่านิยมและความเป็นชาติให้กับคนทุกรุ่น (2) ความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐบาลและเอกชนในการส่งเสริมการลงทุนเพื่อการส่งออกด้านอุตสาหกรรม (3) พัฒนาปัจจัยภายในที่มีผู้ภายนอก อย่างเช่น เอกอัครราชทูตทางด้านประวัติศาสตร์ ผลักดันสู่สื่อบันเทิงต่าง ๆ ซึ่งผลที่ได้รับคือ ระบบเศรษฐกิจภายในประเทศเกิดความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว สามารถนำจุดต่อด้านภูมิศาสตร์ของประเทศให้สามารถเป็นที่สนใจและสร้างรายได้อย่างมหาศาลกลายเป็นประเทศที่ถูกจัดให้อยู่ใน

ระดับความสำคัญทั้งในเอเชียและยุโรป ถือเป็นกลยุทธ์ที่สาธารณรัฐเกาหลีใช้ พลิกวิกฤติเป็นโอกาสสู่ความสำเร็จจนเป็นที่รู้จักในระดับโลก

อาหารเกาหลีริมทางที่เป็นหนึ่งใน Soft Power ด้านวัฒนธรรมอาหารการกิน ของสาธารณรัฐเกาหลีถูกนำเสนอผ่านสื่อบันเทิงประเภทละครซีรีส์และภาพยนตร์ เกาหลีเกือบทุกเรื่อง ซึ่งในสถานการณ์ปัจจุบันสื่อเหล่านี้ได้กลายเป็นปัจจัยหลัก ในการเผยแพร่วัฒนธรรม และสามารถจุดกระแสวัฒนธรรมอาหารให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง จากที่ไม่รู้จักอาหารเกาหลีเหล่านั้นเลยกลายเป็นกระแสนิยมขึ้นมาจนต้องไปตามหา อาหารเกาหลีมาลิ้มลอง เช่นเดียวกับทีวีสาขา เทียมลม (2565) กล่าวว่า คลื่นวัฒนธรรม เกาหลีทำให้ผู้ชมซึมซับวัฒนธรรมการรับประทานอาหารเกาหลีโดยผู้ชมสามารถลิ้มลอง รสชาติอาหารเมนูเดียวกับที่ได้ชมจากในละครซีรีส์ที่ตัวเองชื่นชอบ และยังได้เชื่อมโยง โลกในละครกับโลกในชีวิตจริงให้เป็นเนื้อเดียวกันทำให้ผู้ชมมีความรู้สึกร่วมในการดูละคร ซีรีส์ โดยผู้ชมรับรู้ว่าคุณชีวิตในละครซีรีส์ไม่ต่างกับชีวิตจริงที่ผู้ชมสามารถสัมผัสได้ เป็นประสบการณ์ตรงด้วยการท่องเที่ยวเพื่อกินอาหารตามรอยละครซีรีส์เกาหลี ซึ่งสอดคล้องกับที่เมธาพร ใจสุทธิ และพรทิพย์ เย็นจะบก (2558) กล่าวว่า สาธารณรัฐเกาหลี ใช้ทูตวัฒนธรรมเป็นสื่อกลางในการสื่อสารวัฒนธรรมอาหารและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ของสาธารณรัฐเกาหลีผ่านสื่อเพื่อเชิญชวนให้ผู้คนทั่วโลกรู้จักและยอมรับวัฒนธรรม เมื่อยอมรับวัฒนธรรมอาหารเกาหลีและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของเกาหลีแล้ว ย่อมจะเกิดการนำวัฒนธรรมใหม่มาผสมผสานกับวัฒนธรรมดั้งเดิม จนก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงทางสังคมขึ้นและจะเห็นได้ว่าทูตวัฒนธรรมถือเป็นสินค้าทาง วัฒนธรรมอย่างหนึ่ง ซึ่งถือว่าวัฒนธรรมอาหารและอุตสาหกรรมของสาธารณรัฐ เกาหลีได้รับความนิยมอย่างมากในปัจจุบัน เช่นเดียวกับที่ มุน ฮวีซัง (2560) กล่าวว่า กระแสเกาหลีส่งผลในทางเศรษฐกิจอย่างมาก อีกทั้งยังส่งผลดีต่อภาพลักษณ์ของ สาธารณรัฐเกาหลีในระดับสากลซึ่งดีต่อการพัฒนาสาธารณรัฐเกาหลีในอนาคต การนำวัฒนธรรมเกาหลีมาสร้างกระแสเกาหลีให้เป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจ

ถือเป็นเรื่องสำคัญมากในการพัฒนาเศรษฐกิจและธุรกิจขนาดใหญ่ การพัฒนาเศรษฐกิจของสาธารณรัฐเกาหลีส่งผลให้ชาวต่างชาติสนใจวัฒนธรรมเกาหลีมากขึ้น เห็นถึงศักยภาพการแข่งขันวัฒนธรรมในเชิงบวกส่งผลดีต่อภาพรวมของเศรษฐกิจทั้งหมด จึงกล่าวได้ว่าวัฒนธรรมและเศรษฐกิจส่งผลดีต่อกัน

ด้วยพลังของ Soft power ที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้สาธารณรัฐเกาหลีสามารถพัฒนาภาพลักษณ์ของประเทศให้ดีขึ้นในสายตาชาวโลกด้วยภาพลักษณ์ของประเทศที่ดูทันสมัยและมีเอกลักษณ์ จนปัจจุบันผู้คนทั่วโลกให้ความสนใจและเข้าใจในวัฒนธรรมด้านต่าง ๆ ของสาธารณรัฐเกาหลีมากขึ้น และสาธารณรัฐเกาหลียังคงดำเนินนโยบายนี้ต่อไปอย่างแน่วแน่และมุ่งมั่นเพื่อความสำเร็จยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

1. ภาครัฐและเอกชนของไทยสามารถนำผลการศึกษาวิจัยมาปรับใช้ในการสร้าง Brand Image ของประเทศ เช่นเดียวกับสาธารณรัฐเกาหลีที่ทุกหน่วยงานไม่ว่าจะเป็นส่วนภูมิภาคหรือท้องถิ่นได้ร่วมแรงร่วมใจกัน
2. ควรมีการนำผลการศึกษามาปรับใช้ในการพัฒนาอัตลักษณ์ของอาหารไทย และร้านอาหารไทยเพื่อให้มีการพัฒนาและความเจริญก้าวหน้าในมิติต่าง ๆ จนเกิดการแพร่หลายไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก
3. การนำผลการศึกษาที่ได้ในส่วนกลยุทธ์ทางการตลาดของสาธารณรัฐเกาหลีมาปรับใช้กับวัฒนธรรมไทยที่มีอยู่ให้เป็นสินค้าทางวัฒนธรรม เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศให้ยั่งยืนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กนกรัตน์ ยศไกร. (2553). จาก “กิมจิ” “ออปาแซะ” ถึง “ผักคอง”: ความหมายและการสื่อสารของอาหาร. ใน ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (บ.ก.), **ปาก-ท้อง และของกิน: จริยธรรมและการเมืองเรื่องอาหารการกิน**. (น. 226-246). ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร.

กิตติ ประเสริฐสุข. (2561). Soft Power ของเกาหลีใต้: จุดแข็งและข้อจำกัด. **วารสารเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา**, 22(1), 122-139.

จารุวรรณ เจตเกษกิจ. (2556). จับตามองยุทธวิธีอาหารเกาหลีเจาะตลาดโลก. **วารสารอุตสาหกรรมสาร**, 55(1), 36-38.

จิต ผลิตฺย. (2555). เกาหลีใต้นำอุตสาหกรรม วัฒนธรรมยุคใหม่. **วารสารอุตสาหกรรมสาร**, 54(6), 25-26.

จิรัชญา วรณโสภาก. (2561). อิทธิพลกระแสเกาหลีต่อการท่องเที่ยวประเทศเกาหลีใต้ของชาวรัสเซีย [สารนิพนธ์ศิลปศาสตรบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
ชงคума กมลเวช. (ม.ป.ป.). **รูปแบบธุรกิจเชิงวัฒนธรรม**. DITP.
https://ditp.go.th/contents_attach/78631/78631.pdf

ชนิพรรณ บุตรยี่. (2549, 1 เมษายน). **อาหารเกาหลี: กระแสลามาแรง**. หมอชาวบ้าน.
<https://www.doctor.or.th/article/detail/1570>

นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2547). **บริโภคนิยม**. มติชน.

พัชรี บอนคำ. (2563, 15 กุมภาพันธ์). **อุตสาหกรรมบันเทิง เศรษฐกิจหลักเกาหลีหมดเด็คจากรัฐบาล**. urban creature.
<https://urbancreature.co/southkorea-koreanwave/>

มน, ฮีซัง. (2560). **แรงขับเคลื่อนในการพัฒนาเศรษฐกิจของสาธารณรัฐเกาหลี** [The driving forces of Korea's economic development].
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- เมธาวพร ใจสุทธิ และ พรทิพย์ เย็นจะบก. (2558). การสื่อสารผ่านทูตวัฒนธรรมด้านอาหารและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศเกาหลีใต้. ใน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (บ.ก.), การประชุมวิชาการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 53: สาขาศึกษาศาสตร์, สาขาเศรษฐศาสตร์ และบริหารธุรกิจ, สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (น.825-832). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วารภรณ์ ชื่อประดิษฐ์กุล, ภัสวดี นิตินิเทศสุนทร, และ จันทนา ทองประยูร. (2559). อัตลักษณ์ชาติพันธุ์กับการเป็นสินค้าทางวัฒนธรรม. วารสารวิทยาการ จัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 11(2), 191-212.
- วิสาชา เทียมลมม. (2565). อาหารเกาหลีทำให้เราผลิตเพลิน: อุตสาหกรรมวัฒนธรรมในซีรีส์เกาหลี. วารสารรามคำแหงฉบับรัฐประศาสนศาสตร์, 5(2), 1-33.
- วีรญา กังวานเจิดสุข. (2563). วัฒนธรรมการรับประทานอาหารของชาวเกาหลี, ใน นภดล ชาติประเสริฐ (บ.ก.), เกาหลีปัจจุบัน: สังคมและวัฒนธรรมเกาหลี (น.205-228). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วุฒินันท์ สุนทรขจิต. (2551). ร้านอาหารญี่ปุ่นสมัยใหม่: พื้นที่การสื่อสาร ความหมาย อัตลักษณ์และความเป็นญี่ปุ่น [วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศรินธร รัตน์เจริญจร. (2544). ร้านกาแฟ: ความหมายในวัฒนธรรมไทยยุคบริโภคนิยม [วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิริพร ดาบเพชร. (2565). K-Wave กับเศรษฐกิจเกาหลีใต้. คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัญชลา โภชนสมบุรณ์. (2556). การศึกษาร้านอาหารเกาหลีในกรุงเทพฯ จากมุมมองมานุษยวิทยา. ใน สิทธิณี ธรรมชัย (บ.ก.), แสงแห่งพลวัตเกาหลี การประชุมวิชาการระดับชาติเกาหลีศึกษาครั้งที่ 3 (น.15-30). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Lee, T. (2012). Developing policy strategies for Korean cuisine to become a tourist attraction. In OECD (Ed.), **Food and the Tourism Experience. The OECD-Korea Workshop** (pp. 101-111). OECD. <https://doi.org/10.1787/9789264171923-en>

การศึกษาเปรียบเทียบสำนวน สุภาษิต และคำพังเพย
ในภาษาญี่ปุ่นกับภาษาไทยที่มีคำศัพท์เกี่ยวกับพืช
A Study of Comparative of Japanese and Thai Idioms,
Proverbs, and Aphorisms in the Topic of Plants
Vocabulary

กันทิมา ถ้ำวาปี*¹ มณสิชา แก้วนันทไชย²

Kanthima Thamwapee*¹ Monsicha Kaewnanchai²

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หรือรณลักษณะของคำศัพท์ที่เกี่ยวกับพืชหรือสิ่ง
นำมาเปรียบเทียบในสำนวนภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย และเปรียบเทียบความเหมือน
และความแตกต่างทางความหมายของคำศัพท์ที่เกี่ยวกับพืชหรือสิ่งนำมาเปรียบเทียบ
ในสำนวนภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย โดยคัดเลือกสำนวนจำนวน 6 คู่ ศึกษาโดย
วิเคราะห์ห้วงค์ประกอบทางความหมาย ตามกรอบทฤษฎีของยูจิน ไนดา (Nida, 1979)
และเพียร์รี วงศ์วิภาณนธ์ (2525) จากการศึกษาพบว่าคำศัพท์หรือสิ่งนำมาเปรียบเทียบ
ในสำนวนภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทยนั้นถึงแม้จะเป็นคำศัพท์ในหมวดที่ต่างกัน
แต่ก็มีหรือรณลักษณะหลักบางอย่างร่วมกัน เช่น รูปร่าง คุณค่าด้านการใช้งาน และ

* Corresponding author, e-mail: th.kanthima@gmail.com

¹ นักศึกษาปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ Undergraduate student, Faculty of Humanities and Social Sciences, Mahasarakham University

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² Assistant Professor, Faculty of Humanities and Social Sciences, Mahasarakham University

ความสวยงาม เป็นต้น อรรถลักษณะของคำศัพท์จะแสดงให้เห็นถึงความเหมือนและความแตกต่างของคำศัพท์ที่มีความสัมพันธ์กัน เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้คำศัพท์สองคำที่มีลักษณะแตกต่างกันสามารถสื่อความหมายโดยนัยในเชิงเดียวกันได้ นอกจากนี้แม้ว่าสำนวนที่เกี่ยวกับพืชของภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทยที่ได้ศึกษาในครั้งนี้จะมีความเหมือนหรือคล้ายคลึงกันทางด้านความหมายของสำนวน แต่ในด้านของเอกลักษณ์ของสิ่งที่นำมาเปรียบเปรยในสำนวนยังคงมีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติที่แสดงออกมาให้เห็นได้อย่างชัดเจน

คำสำคัญ: สำนวน การเปรียบเปรย อรรถลักษณะ

Abstract

The purposes of this study included 1) To analyze the semantic feature of plant vocabulary or things to metaphor in Japanese and Thai idioms, proverbs, and aphorisms. 2) To compare the similarities and differences in the meaning of plants vocabulary or things to metaphor in Japanese and Thai idioms, proverbs, and aphorisms. In this study, 6 pairs of idioms were selected and the researcher used the semantic component analysis method according to the analysis procedures of Eugene A. Nida (Nida, 1979) and Peansiri Vongvipanond (2525) applying to study and analyze data. The study found that, although the vocabulary or things to metaphor in Japanese and Thai idioms, proverbs and aphorisms are in different categories, but they have some common meaning such as shape, functional value, beauty, etc. The semantic feature of vocabulary shown the similarities and differences of

the related in vocabulary. It was an important part that allowed two different vocabulary to convey the same meaning. In addition, although the idioms, proverbs, and aphorisms about plants vocabulary in Japanese and Thai selected for this study are similar in terms of meaning, but in terms of the uniqueness of the things that are used in idioms, there are still characteristics of the national identity that can be clearly demonstrated.

Keywords: idioms metaphor semantic feature

บทนำ

ในปัจจุบันการเรียนรู้สำนวน สุภาษิต และคำพังเพยของแต่ละประเทศถือได้ว่าเป็นทางลัดในการเรียนรู้ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของประเทศนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี ธิ นาคนม มีทรัพย์บรรจง (ม.ป.ป.) ได้กล่าวถึงความหมายของ สำนวน สุภาษิต และคำพังเพย ไว้ว่า สำนวน หมายถึง คำกล่าวสั้น ๆ กระชับรัดกุม แต่ไม่มีความหมายตรงตามตัวอักษร จะมีความหมายแปลกไปจากความหมายเดิมที่ใช้กันเป็นปกติในวัฒนธรรม หรือที่เรียกว่าความหมายโดยนัย ส่วนสุภาษิต หมายถึง คำพูดที่พูดออกมาอาจเป็นท่วงทำนอง สำนวน โวหาร หรือคำพังเพยเป็นข้อความสั้น ๆ กะทัดรัด แต่มีความหมายชัดเจน ลึกซึ้ง มีคติสอนใจ หรือให้ความจริงเกี่ยวกับความคิดและแนวปฏิบัติสามารถพิสูจน์และเชื่อถือได้ และ คำพังเพย หมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียงขึ้นมาเป็นความหมายกลาง ๆ คือ ไม่นั่นการสั่งสอนแต่ก็แฝงคติเตือนใจ มีลักษณะคล้ายสุภาษิตแต่ไม่ได้สอนใจหรือให้ความจริงที่สามารถพิสูจน์ได้โดยตรงเป็นคำกล่าวที่มีลักษณะ ดิขม แสดงความเห็นอยู่ในตัว จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สำนวน สุภาษิต และคำพังเพย

มีความหมายที่ไม่ต่างกันมาก กล่าวคือ สำนวน สุภาษิต และคำพังเพย หมายถึง ประโยคหรือ ถ้อยคำสั้น ๆ ที่มีความหมายลึกซึ้งกินใจ และเป็นความหมายโดยนัย ต้องมีการตีความถึงจะเข้าใจ มักใช้สำนวนเพื่อเป็นคำพูดในเชิงเตือนสติ หรือชี้แนะให้ประพฤติปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดำรงมา ดังนั้นในการศึกษาคำนี้ผู้วิจัยจึงใช้คำว่า “สำนวน” ทั้งหมด

การใช้สำนวนในการสื่อสารนั้น เป็นการใช้ความหมายโดยนัยหรือความหมายในเชิงอุปมา ด้วยเหตุนี้จึงมีสิ่งที่สามารถนำมาใช้ในการเปรียบเทียบเพื่อให้เข้าใจความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พืช เป็นสิ่งที่มีอยู่ในธรรมชาติ และมีความคุ้นชินกับมนุษย์เป็นระยะเวลายาวนาน ดังนั้นมนุษย์จึงนำพืชมาเปรียบเทียบถึงสิ่งต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น สำนวนภาษาญี่ปุ่น 藪を突いて蛇を出す (yabu o tsuite hebi o dasu) แหย่พุ่มไม้ให้งูออกมา เปรียบเทียบกับ สำนวนภาษาไทย แหกหญ้าให้งูตื่น เป็นต้น เมื่อพิจารณาจากความหมายแล้วมีความเหมือนกัน คือ “การสร้างปัญหาหรืออันตรายให้กับตนเอง โดยการทำสิ่งที่ไม่จำเป็น” ความหมายโดยนัยของสำนวนนี้ คือ การไปแหย่ให้งู ซึ่งเป็นสิ่งที่อันตรายออกมาจากหญ้าที่เป็นที่ซ่อนตัวของมัน ซึ่งทำไปก็จะมีแต่จะเกิดอันตรายกับตัว ทำไปก็ไม่เกิดผลดีอะไร ถ้าดูความหมายตามพจนานุกรมก็จะยังไม่รู้ว่าสองคำนี้มีความสัมพันธ์กันอย่างไร ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีความเข้าใจว่าอรรถลักษณะหรือองค์ประกอบทางความหมายของคำศัพท์ทั้งสองคำนี้มีความสัมพันธ์กันในด้านใด

ด้วยเหตุที่สำนวนของภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทยมีความคล้ายคลึงกัน ทั้งในด้านความหมายและลักษณะการใช้ และยังแสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาวญี่ปุ่นและชาวไทย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสำนวนภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย โดยเน้นไปที่สำนวนที่มีคำศัพท์เกี่ยวกับพืช

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. วิเคราะห์อรรถลักษณะของคำศัพท์ที่เกี่ยวกับพืชหรือสิ่งที้นำมาเปรียบเปรยในสำนวนภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย
2. เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างทางความหมายของคำศัพท์ที่เกี่ยวกับพืชหรือสิ่งที้นำมาเปรียบเปรยในสำนวนภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย

แนวคิดและทฤษฎี

การวิเคราะห์องค์ประกอบทางความหมาย

การวิเคราะห์องค์ประกอบทางความหมาย เป็นวิธีการวิเคราะห์ความหมายของคำในวงความหมายหนึ่ง โดยการนำความหมายของคำมาแจกแจงเป็นส่วนความหมายย่อย ซึ่งคำย่อย ๆ ที่แยกออกมานั้น เรียกว่า อรรถลักษณะ เป็นสิ่งที่ทำให้เห็นความสัมพันธ์ทางด้านความหมายของคำที่ศึกษาว่ามีความเหมือนหรือความแตกต่างกันอย่างไร ตามกรอบทฤษฎีของยูจิน ไนดา (Nida, 1979) และเพียรศิริวงศ์วิภาานนท์ (2525)

การนำแนวคิดและทฤษฎีมาใช้ในการวิเคราะห์

1. กำหนดอรรถลักษณะและพิจารณาหมวด พิจารณาคำศัพท์ที่ใช้ในการเปรียบเปรยในสำนวนภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย
2. วิเคราะห์ด้านความเหมือนและความแตกต่างทางความหมายของคำศัพท์หรือสิ่งที้นำมาเปรียบเปรย

ในการวิเคราะห์จะกำหนดให้อรรถลักษณะต่าง ๆ มีค่าเป็น 2 ค่า โดยใช้เครื่องหมาย + หรือ - ประกอบอรรถลักษณะนั้น

3. นำเสนอการวิเคราะห์องค์ประกอบทางความหมาย ตัวอย่างดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตัวอย่าง การนำเสนอการวิเคราะห์องค์ประกอบทางความหมาย

	พืช	เกิดตามพื้นดิน	ลำต้นสูง
藪 (yabu) พุ่มไม้	+	+	+
หญ้า	+	+	-

วิธีการวิจัย

1. คัดเลือกสำนวนภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทยที่มีคำศัพท์เกี่ยวกับพืชจากหนังสือและเว็บไซต์ในขอบเขตการศึกษาดังต่อไปนี้

1.1 สำนวนภาษาญี่ปุ่น ศึกษาและรวบรวมจากหนังสือ ‘เลียน’ แบบเด็กภาษาญี่ปุ่น *ことわざ・慣用句* สุภาชิต • สำนวน [これでカンペキ! マンガでおぼえる ことわざ・慣用句] ของ ทากาชิ ไชไต แปลโดย สุภา ปัทมานันท์ ปีที่ตีพิมพ์ 2559 และเว็บไซต์ J-campus หัวข้อค้นหา สำนวนสุภาชิตภาษาญี่ปุ่น ปีที่เผยแพร่ 2552

1.2 สำนวนภาษาไทย ศึกษาและรวบรวมจากหนังสือ 8,000 สำนวนภาษาไทย ของ อริยานุวัฒน์ สมารยกุล ปีที่ตีพิมพ์ 2559 และเว็บไซต์ Wordy Guru หัวข้อค้นหา สำนวนภาษาไทยพร้อมความหมาย ปีที่เผยแพร่ 2564

โดยผู้วิจัยจะคัดเลือกตามหลักเกณฑ์การคัดเลือกที่ได้กำหนดไว้ คือ สำนวนภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทยที่มีคำศัพท์เกี่ยวกับพืชที่นำมาวิเคราะห์นั้นจะต้องมีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันเท่านั้น และมีการอธิบายความหมายของสำนวนไว้อย่างชัดเจน

2. นำสำนวนที่ได้คัดเลือกมาจำแนกประเภทของสำนวนตามวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบทางความหมาย โดยแบ่งประเภทตามอรรถลักษณะ ดังนี้

2.1 อรรถลักษณะเป็นพืชกับพืช

2.2 อรรถลักษณะเป็นพืชกับสิ่งอื่น

3. นำสำนวนภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทยที่แบ่งประเภทแล้วมาศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิเคราะห์อรรถลักษณะของคำศัพท์หรือสิ่งที่น่าสนใจนำมาเปรียบเทียบในสำนวนภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย โดยใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบทางความหมายตามขั้นตอนการวิเคราะห์ของ ยูจิน ไนดา (Nida, 1979) และเพียรศิริ วงศ์วิมานนท์ (2525)

3.2 ศึกษาเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างทางความหมายของคำศัพท์ที่เกี่ยวกับพืชหรือสิ่งที่น่าสนใจนำมาเปรียบเทียบในสำนวนภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย

4. สรุปผลการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการศึกษา

วิเคราะห์อรรถลักษณะของคำศัพท์ที่เกี่ยวกับพืชหรือสิ่งที่น่าสนใจนำมาเปรียบเทียบในสำนวน โดยการจำแนกประเภทของสำนวนภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทยที่ได้คัดเลือกมาทั้งหมด 6 คู่สำนวน และใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบทางความหมายในการจำแนกประเภท ดังต่อไปนี้

1. อรรถลักษณะเป็นพืชกับพืช

อรรถลักษณะเป็นพืชกับพืช เป็นอรรถลักษณะของคำศัพท์ที่เกี่ยวกับพืชหรือสิ่งที่น่าสนใจนำมาเปรียบเทียบเป็นพืชกับพืช กล่าวคือ สำนวนที่มีอรรถลักษณะด้านความหมายเกี่ยวข้องกับพืชในด้านต่าง ๆ โดยการนำสำนวนที่มีคำศัพท์เกี่ยวกับพืชหรือชื่อเรียกพืชชนิดต่าง ๆ มาเปรียบเทียบกับสำนวนที่มีคำศัพท์เกี่ยวกับพืชหรือชื่อเรียกพืชชนิดต่าง ๆ ที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน ได้ทั้งหมด 3 คู่สำนวน ได้แก่

สำนวนคู่ที่ 1 สำนวนภาษาญี่ปุ่น: 石が流れて木の葉が沈む

(ishi ga nagarete konoha ga shizumu)

หินลอยไปไม้จม

สำนวนภาษาไทย: กระเบื้องจะเฟื่องฟูลอย น้ำเต้าน้อยจะถอยจม

ความหมาย: เหตุการณ์ที่มีความวิปริตผิดปรกติไปจากเดิม

สำนวนคู่ที่ 1 สามารถแสดงอรรถลักษณะได้ดังตารางที่ 2 และ 3

ตารางที่ 2 แสดงอรรถลักษณะของคำว่า “石 (ishi) หิน” กับ “กระเบื้อง”

	วัสดุ	หนัก	เป็นก้อน
石 (ishi) หิน	+	+	+
กระเบื้อง	+	+	-

ตารางที่ 3 แสดงอรรถลักษณะของคำว่า “木の葉 (konoha) ใบไม้” กับ “น้ำเต้า”

	พืช	เบา	เป็นแผ่น
木の葉 (konoha) ใบไม้	+	+	+
น้ำเต้า	+	+	-

สำนวนคู่ที่ 2 สำนวนภาษาญี่ปุ่น: 高嶺の花 (takane no hana) ดอกไม้บนยอดเขา
สำนวนภาษาไทย: ขึ้นกบนปลายไม้
ความหมาย: การคาดหวังหรือใฝ่ฝันในสิ่งที่อยู่ไกลตัวมาก เกินที่มีจะ
เอื้อมถึง

สำนวนคู่ที่ 2 สามารถแสดงอรรถลักษณะได้ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงอรรถลักษณะของคำว่า “高嶺の花 (takane no hana) ดอกไม้บนยอดเขา” กับ “ปลายไม้”

	พืช	ส่วนประกอบ ของต้นไม้	อยู่สูง	แตกกิ่งก้าน
高嶺の花 (takane no hana)	+	+	+	-
ดอกไม้บนยอดเขา				
ปลายไม้	+	+	+	+

สำนวนคู่ที่ 3 สำนวนภาษาญี่ปุ่น: 藪を突いて蛇を出す
(yabu o tsutsuite hebi o dasu)
แหยพุ่มไม้ให้งูออกมา
สำนวนภาษาไทย: แหวกหญ้าให้งูตื่น
ความหมาย: การสร้างปัญหาหรืออันตรายให้กับตนเอง โดยการทำสิ่งที่
ไม่จำเป็น

สำนวนคู่ที่ 3 สามารถแสดงอรรถลักษณะได้ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงอรรถลักษณะของคำว่า “藪 (yabu) พุ่มไม้” กับ “หญ้า”

	พืช	เกิดตามพื้นดิน	ลำต้นสูง
藪 (yabu) พุ่มไม้	+	+	+
หญ้า	+	+	-

2. อรรถลักษณะเป็นพืชกับสิ่งอื่น

อรรถลักษณะเป็นพืชกับสิ่งอื่น เป็นอรรถลักษณะของคำศัพท์หรือสิ่งที่น่าสนใจ เปรียบเปรยเป็นพืชกับสิ่งที่มีชีวิตหรือสิ่งที่ไม่มีชีวิตชนิดอื่น กล่าวคือ สำนวนภาษาญี่ปุ่นและสำนวนภาษาไทยที่มีความหมายตามหมวดบอกอรรถลักษณะแตกต่างกัน โดยที่สำนวนภาษาไทยที่นำมาเปรียบเทียบกับสำนวนภาษาญี่ปุ่นนั้น ในสำนวนไม่ได้มีการใช้คำศัพท์เกี่ยวกับพืชหรือสิ่งที่น่าสนใจเปรียบเปรยไม่ได้เป็นพืช ได้ทั้งหมด 3 คู่ สำนวน ได้แก่

สำนวนคู่ที่ 4 สำนวนภาษาญี่ปุ่น: 麻の中の蓬 (asa no naka no yomogi)
หญ้าโยโมจิในดงปอ

สำนวนภาษาไทย: คบปราชัญเป็นปราชัญ คบพลเป็นพล

ความหมาย: การคบหากับคนดี จะทำให้คนผู้นั้นกลายเป็นคนดี

สำนวนคู่ที่ 4 สามารถแสดงอรรถลักษณะได้ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงอรรถลักษณะของคำว่า “麻 (asa) ปอ” กับ “ปราชัญ”

	พืช	มนุษย์	สูง	ฉลาด	มีประโยชน์
麻 (asa) ปอ	+	-	+	-	+
ปราชัญ	-	+	+	+	+

สำนวนคู่ที่ 5 สำนวนภาษาญี่ปุ่น: 老い木は曲がらぬ (oiki wa magaranu)

ไม้แก้มืองอ

สำนวนภาษาไทย: สอนเด็กสอนง่าย สอนผู้ใหญ่สอนยาก

ความหมาย: หากไม้แก้มือข้อบกพร่องเสียตั้งแต่ในตอนที่ยาวงน้อย ก็
จะแก้มือในตอนที่มีอายุมากแล้วไม่ได้

สำนวนคู่ที่ 5 สามารถแสดงอรรถลักษณะได้ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงอรรถลักษณะของคำว่า “老い木 (oiki) ไม้แก้มือ” กับ “ผู้ใหญ่”

	พืช	มนุษย์	ลำดับสูง
老い木 (oiki) ไม้แก้มือ	+	-	+
ผู้ใหญ่	-	+	+

สำนวนคู่ที่ 6 สำนวนภาษาญี่ปุ่น: 花を持たせる (hana wo motaseru)

ให้ถือดอกไม้

สำนวนภาษาไทย: ปิดทองหลังพระ

ความหมาย: การทำสิ่งที่ดีโดยไม่ได้ป่าวประกาศ หรือยกความดี
ความชอบให้ผู้อื่น

สำนวนคู่ที่ 6 สามารถแสดงอรรถลักษณะได้ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงอรรถลักษณะของคำว่า “花 (hana) ดอกไม้” กับ “ทอง”

	พืช	วัสดุ	เป็นแผ่น	ส่วนประกอบ ของต้นไม้	สวยงาม	มีประโยชน์
花 (hana) ดอกไม้	+	-	-	+	+	+
ทอง	-	+	+	-	+	+

สรุปผล

1. สรุปผลการวิเคราะห์อรรถลักษณะของคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับพืชหรือสิ่งนำมาเปรียบเปรยในสำนวนภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย

สำนวนคู่ที่ 1 เมื่อวิเคราะห์อรรถลักษณะของคำว่า “石 (ishi) หิน” กับ “กระเบื้อง” และอรรถลักษณะของคำว่า “木の葉 (konoha) ใบไม้” กับ “น้ำเต้า” พบว่า ทางด้านความเหมือน เมื่อพิจารณาถึงการเปรียบเทียบระหว่างของที่มีน้ำหนักมาก “石 (ishi) หิน” กับ “กระเบื้อง” ซึ่งเป็นสิ่งที่ใช้เปรียบเทียบในสำนวน พบว่ามีอรรถลักษณะที่บอกหมวดว่าเป็น [+วัสดุ] เหมือนกัน และมีมิติ “น้ำหนัก” ที่เหมือนกัน คือ อรรถลักษณะ [+หนัก] และเมื่อพิจารณาถึงการเปรียบเทียบระหว่างของที่มีน้ำหนักเบา “木の葉 (konoha) ใบไม้” กับ “น้ำเต้า” ซึ่งเป็นสิ่งที่ใช้เปรียบเทียบในสำนวน มีอรรถลักษณะที่เหมือนกันคือ [+พืช] และ [+เบา] และเมื่อพิจารณาถึงความต่างของคำว่า “石 (ishi) หิน” กับ “กระเบื้อง” ที่ใช้เปรียบเทียบในสำนวน พบว่ามีมิติ “ลักษณะรูปร่าง” แตกต่างกัน คือ “石 (ishi) หิน” แตกต่างจาก “กระเบื้อง” ในแง่ที่ “石 (ishi) หิน” จะมีลักษณะรูปร่างที่เป็นก้อน [+เป็นก้อน] ส่วน “กระเบื้อง” จะมีลักษณะรูปร่างส่วนใหญ่ที่เป็นแผ่น [-เป็นก้อน] และเมื่อพิจารณาถึงความต่างของคำว่า “木の葉 (konoha) ใบไม้” กับ “น้ำเต้า” ที่ใช้เปรียบเทียบในสำนวน พบว่ามีมิติ “ลักษณะ

รูปร่าง” ก็แตกต่างกันเช่นเดียวกัน กล่าวคือ “木の葉(konoha) ใบไม้” แตกต่างจาก “น้ำเต้า” ในแง่ที่ “木の葉(konoha) ใบไม้” จะมีลักษณะรูปร่างที่เป็นแผ่น [+เป็นแผ่น] ส่วน “น้ำเต้า” จะมีลักษณะรูปร่างเป็นผล [-เป็นแผ่น]

สำนวนคู่ที่ 2 เมื่อวิเคราะห์อรรถลักษณะของคำว่า “高嶺の花(takane no hana) ดอกไม้บนยอดเขา” กับ “ปลายไม้” พบว่า ทางด้านความเหมือน มีอรรถลักษณะที่บอกหมวดว่าเป็น [+พืช] เหมือนกัน และมีอรรถลักษณะ [+ส่วนประกอบของต้นไม้] และ [+อยู่สูง] เหมือนกัน และเมื่อพิจารณาถึงความต่างของคำว่า “高嶺の花(takane no hana) ดอกไม้บนยอดเขา” กับ “ปลายไม้” ที่ใช้เปรียบเทียบในสำนวน พบว่ามีมิติ “การแตกกิ่งก้าน” แตกต่างกัน คือ “ปลายไม้” แตกต่างจาก “高嶺の花(takane no hana) ดอกไม้บนยอดเขา” ในแง่ที่ “ปลายไม้” สามารถแตกกิ่งก้านออกไปได้ [+แตกกิ่งก้าน] ส่วน “高嶺の花(takane no hana) ดอกไม้บนยอดเขา” เป็นดอกไม้ไม่มีคุณสมบัติในการแตกกิ่งก้านได้ [-แตกกิ่งก้าน]

สำนวนคู่ที่ 3 เมื่อวิเคราะห์อรรถลักษณะของคำว่า “藪(yabu) พุ่มไม้” กับ “หญ้า” พบว่า ทางด้านความเหมือน มีอรรถลักษณะที่บอกหมวดว่าเป็น [+พืช] เหมือนกัน และมีมิติ “ลักษณะการเกิด” เหมือนกัน แสดงว่าคำว่า “藪(yabu) พุ่มไม้” และ “หญ้า” มีอรรถลักษณะเช่นเดียวกัน คือ อรรถลักษณะ [+เกิดตามพื้นดิน] และเมื่อพิจารณาความแตกต่างของคำว่า “藪(yabu) พุ่มไม้” และ “หญ้า” พบว่ามี มิติ “ลักษณะลำต้น” แตกต่างกัน คือ คำว่า “藪(yabu) พุ่มไม้” แตกต่างจากคำว่า “หญ้า” ในแง่ “藪(yabu) พุ่มไม้” ลักษณะลำต้นสูง และมักจะเป็นบริเวณที่มีหญ้าหรือต้นไม้ ตัวอย่าง ต้นไผ่ เกิดขึ้นรวมกันเป็นพุ่มอย่างหนาที่บ ส่วน “หญ้า” เป็นพืชที่มีลำต้นไม่สูง เป็นพืชพุ่มเตี้ยหรือเป็นพืชที่มีลำต้นราบไปกับพื้นดิน

สำนวนคู่ที่ 4 เมื่อวิเคราะห์อรรถลักษณะของคำว่า “麻(asa) ปอ” กับ “ปราชญ์” พบว่า ทางด้านความเหมือน มีอรรถลักษณะ [+สูง] และอรรถลักษณะ [+มีประโยชน์] เหมือนกัน และเมื่อพิจารณาความแตกต่างของคำว่า “麻(asa) ปอ”

กับ “ปราชัญ” ซึ่งเป็นสิ่งที่ใช้เปรียบเทียบเปรยในสำนวน พบว่ามีอรรถลักษณะที่บอกหมวดไม่ตรงกัน คือ “麻 (asa) ปอ” มีอรรถลักษณะบอกหมวดเป็นพืช [+พืช] ส่วน “ปราชัญ” มีอรรถลักษณะบอกหมวดเป็นมนุษย์ [-พืช] และมีมิติ “ความรู้” แตกต่างกัน คือ คำว่า “ปราชัญ” แตกต่างจากคำว่า “麻 (asa) ปอ” ในแง่ที่ “ปราชัญ” เป็นคนที่มีความรู้และสติปัญญา [+ฉลาด] ส่วน “麻 (asa) ปอ” เป็นพืชซึ่งไม่มีความคิดหรือความรู้สักใด ๆ [-ฉลาด]

สำนวนคู่ที่ 5 เมื่อวิเคราะห์อรรถลักษณะของคำว่า “老い木 (oiki) ไม้แก่” กับ “ผู้ใหญ่” พบว่า ทางด้านความเหมือน มีมิติ “อายุ” เหมือนกัน คือ อรรถลักษณะ [+อายุมาก] และเมื่อพิจารณาความแตกต่างของคำว่า “老い木 (oiki) ไม้แก่” กับ “ผู้ใหญ่” ซึ่งเป็นสิ่งที่ใช้เปรียบเทียบเปรยในสำนวน พบว่ามีอรรถลักษณะที่บอกหมวดไม่ตรงกัน คือ “老い木 (oiki) ไม้แก่” มีอรรถลักษณะบอกหมวดเป็นพืช [+พืช] ส่วน “ผู้ใหญ่” มีอรรถลักษณะบอกหมวดเป็นมนุษย์ [-พืช]

สำนวนคู่ที่ 6 เมื่อวิเคราะห์อรรถลักษณะของคำว่า “花 (hana) ดอกไม้” กับ “ทอง” พบว่า ทางด้านความเหมือน มีมิติ “คุณสมบัติ” เหมือนกัน คือ อรรถลักษณะ [+สวยงาม] และมีมิติ “มูลค่า” เหมือนกัน คือ อรรถลักษณะ [+มีคุณค่า] และเมื่อพิจารณาความแตกต่างของคำว่า “花 (hana) ดอกไม้” กับ “ทอง” ซึ่งเป็นสิ่งที่ใช้เปรียบเทียบเปรยในสำนวน พบว่ามีอรรถลักษณะที่บอกหมวดไม่ตรงกัน คือ “花 (hana) ดอกไม้” มีอรรถลักษณะบอกหมวดเป็นพืช [+พืช] ส่วน “ทอง” มีอรรถลักษณะบอกหมวดเป็นวัสดุ [-พืช] และมีมิติ “ลักษณะรูปร่าง” แตกต่างกัน คือ คำว่า “ทอง” แตกต่างจากคำว่า “花 (hana) ดอกไม้” ในแง่ “ทอง” เป็นวัตถุที่มีลักษณะเป็นแผ่น เป็นก้อน และเป็นแท่ง [+เป็นแผ่น] ส่วน “花 (hana) ดอกไม้” เป็นพืช เป็นส่วนประกอบหนึ่งของต้นไม้ ไม่ได้มีลักษณะเป็นแผ่น [-เป็นแผ่น] [+เป็นส่วนประกอบของต้นไม้]

2. สรุปผลการเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างทางความหมายของคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับพืชหรือสิ่งทีนำมาเปรียบเทียบเปรยในสำนวนภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย

สำนวนคู่ที่ 1 จากการวิเคราะห์สิ่งทีนำมาเปรียบเทียบเปรยในสำนวนจะเห็นได้ว่า “石 (ishi) หิน” กับ “กระเบื้อง” ใช้เปรียบเทียบเปรยถึงสิ่งทีมีน้ำหนักรวม ส่วน “木の葉 (konoha) ใบไม้” กับ “น้ำเต้า” ใช้เปรียบเทียบเปรยถึงสิ่งทีมีน้ำหนักเบา ซึ่งจะแสดงให้เห็นว่าทั้งในสำนวนภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทยก็มีการนำของสองสิ่งทีมีลักษณะรูปร่างแตกต่างกันอย่างมากมาเปรียบเทียบกัน ซึ่งทั้งสองสำนวนมีความหมายทีเหมือนกัน คือ เป็นการเปรียบเทียบเปรยถึงเหตุการณ์ทีมีความวิปริตผิดปรกติไปจากเดิม เช่น สิ่งของตัวอย่าง ใบไม้ หรือ ลูกน้ำเต้า ทีมีน้ำหนักเบาแต่กลับจมน้ำ ส่วนสิ่งของทีมีน้ำหนักรวม ตัวอย่าง หิน หรือ กระเบื้อง กลับลอยน้ำได้

สำนวนคู่ที่ 2 จากการวิเคราะห์สิ่งทีนำมาเปรียบเทียบเปรยในสำนวนจะเห็นได้ว่า “高嶺の花 (takane no hana) ดอกไม้บนยอดเขา” กับ “ปลายไม้” ใช้เปรียบเทียบเปรยถึงสิ่งที่อยู่สูงมาก ๆ ซึ่งจะแสดงให้เห็นว่าทั้งในสำนวนภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทยมีการนำของสองสิ่งทีเป็นส่วนประกอบของต้นไม้เหมือนกันมาใช้ในการเปรียบเทียบเปรยเหมือนกัน นอกจากนี้ ในสำนวนภาษาไทยยังมีการใช้คำว่า “ขึ้นคาน” ในการเปรียบเทียบเปรยถึงการชี้สิ่งทีตนเองอยากได้ ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นได้ว่า คนไทยและคนญี่ปุ่นมีการเลือกใช้คำทีนำมาเปรียบเทียบเปรยคล้าย ๆ กัน ทั้งสองสำนวนมีความหมายทีเหมือนกัน คือ การคาดหวังหรือใฝ่ฝันในสิ่งที่อยู่ไกลตัวมากเกินไปมือจะเอื้อมถึง เช่น ดอกไม้ทีบานบนยอดเขาสูง หรือ นกทีเกาะอยู่บนปลายไม้ที่อยู่สูง ถึงแม้จะอยากได้สิ่งที่อยู่บนนั้นมากแค่ไหนก็ทำได้เพียงแค่มองอย่างเดียวไม่สามารถเอื้อมมือไปหยิบได้

สำนวนคู่ที่ 3 จากการวิเคราะห์สิ่งทีนำมาเปรียบเทียบเปรยในสำนวนจะเห็นได้ว่า ในสำนวนภาษาญี่ปุ่นมีการใช้คำว่า “#E (yabu)” หรือทีแปลว่า “งู” ในภาษาไทย มาใช้เปรียบเทียบเปรยถึงสิ่งทีเป็นอันตรายเหมือนกันกับสำนวนภาษาไทย และคำว่า

“藪 (yabu) พุ่มไม้” และ “หญ้า” ใช้เปรียบเทียบถึงบ่อเกิดของปัญหาหรือความอันตราย ซึ่งทั้งสองสำนวนมีความหมายที่เหมือนกัน คือ การสร้างปัญหาหรืออันตรายให้กับตนเอง โดยการทำสิ่งที่ไม่จำเป็น ตัวอย่าง การทำใ้่งซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่อันตรายออกมาจากหญ้าที่เป็นที่ซ่อนตัวของมัน ซึ่งการกระทำนี้ทำไปก็มีแต่จะเกิดอันตรายกับตนเอง ทำไปก็ไม่เกิดผลดีอะไร มีแต่ผลเสียที่ตามมา

สำนวนคู่ที่ 4 จากการวิเคราะห์สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบในสำนวนจะเห็นได้ว่า ในสำนวนภาษาญี่ปุ่นใช้ “蓬 (yomogi) หญ้าโยโมกิ” เป็นพืชที่มีลำต้นอ่อน สามารถโค้งงอได้ง่าย มาเปรียบเทียบถึงนิสัยของมนุษย์ที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ แต่ในสำนวนภาษาไทยไม่ได้กล่าวถึงสิ่งนี้ และในสำนวนภาษาไทยและภาษาญี่ปุ่นมีการนำเอา “麻 (asa) ปอ” และ “ปราศรัย” มาเปรียบเทียบถึงสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นตัวแปรสำคัญในการกำหนดนิสัยของมนุษย์ กล่าวคือ ถ้าหญ้าโยโมกิที่เป็นพืชที่มีลำต้นอ่อนและงอได้ง่ายมาเกิดอยู่ในตงปอที่เป็นพืชที่มีลำต้นตรงก็จะทำให้หญ้าโยโมกิมีลำต้นตรงตามไปด้วย ซึ่งทั้งสองสำนวนมีความหมายโดยนัยที่คล้ายคลึงกัน คือ การคบหากับคนดีก็จะทำให้คนผู้นั้นกลายเป็นคนดีตามไปด้วย

สำนวนคู่ที่ 5 จากการวิเคราะห์สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบในสำนวนจะเห็นได้ว่า “老い木 (oiki) ไม้แก่” กับ “ผู้ใหญ่” ใช้เปรียบเทียบถึงคนที่มีอายุมากและใช้เปรียบเทียบถึงความต้อร้นของคนสูงวัย ทั้งในสำนวนภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทยมีการนำของสองสิ่ง ที่ต่างกันทางด้านลักษณะภายนอกแต่มีความสัมพันธ์ทางด้านอายุเหมือนกันมาใช้ในการเปรียบเทียบเหมือนกัน จึงทำให้ความหมายโดยนัยที่สื่อออกมาของทั้งสองสำนวนนั้นคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ ไม้ที่แก่แล้วจะสูญเสียแรงติดตัว ดังนั้นการจะตัดใ้่งอ จึงไม่สามารถทำได้ เช่น ถ้ามนุษย์เราโตเป็นผู้ใหญ่แล้วจะฝึกฝน เรียนรู้ หรือแก้ไขสิ่งต่าง ๆ ได้ค่อนข้างยาก ดังนั้นจึงควรฝึกฝน เรียนรู้ หรือแก้ไขสิ่งต่าง ๆ ตั้งแต่ตอนที่ยังเป็นเด็ก ซึ่งทั้งสองสำนวนมีความหมายที่คล้ายคลึงกัน คือ หากไม่แก้ไขข้อบกพร่องเสียตั้งแต่ตอนที่อายุน้อย ก็จะไม่แก้ไขในตอนที่มีอายุมากแล้วไม่ได้

สำนวนคู่ที่ 6 จากการวิเคราะห์สิ่งที่น่าสนใจนำมาเปรียบเทียบในสำนวนจะเห็นได้ว่า ในสำนวนภาษาญี่ปุ่นใช้คำว่า “花 (hana) ดอกไม้” เปรียบเปรยถึงความดีที่กระทำเหมือนกันกับสำนวนของภาษาไทย ซึ่งในสำนวนภาษาไทยจะใช้คำว่า “ทอง” ซึ่งเป็นสิ่งที่มีค่าในการเปรียบเทียบ แต่ในสำนวนภาษาไทยจะไม่ได้หมายถึงทองแท่งแต่จะหมายถึงทองคำเปลวที่ใช้ติดองค์พระพุทธรูป ทั้งการ “花を持たせる (hana wo motaseru) ให้ถือดอกไม้” ของสำนวนภาษาญี่ปุ่นและการ “ปิดทองหลังพระ” ของสำนวนภาษาไทย เป็นการเปรียบเทียบถึงการทำความดีโดยไม่เปิดเผย หรือการอยู่เบื้องหลังความสำเร็จ เช่น การยกดอกไม้ที่สวยงามให้กับผู้อื่นถือ หรือการเอาทองคำเปลวไปติดไว้ที่ด้านหลังของพระพุทธรูป เป็นสิ่งที่ทำไปแล้วก็ไม่มีใครเห็นความหมายของทั้งสองสำนวนนี้จึงมีความคล้ายคลึงกัน ซึ่งหมายถึง การกระทำสิ่งที่ดีโดยไม่ต้องป่าวประกาศ หรือยกความดีความชอบให้ผู้อื่น

อภิปรายผล

1. จากการวิเคราะห์อรรถลักษณะของคำศัพท์ที่เกี่ยวกับพืชหรือสิ่งที่น่าสนใจ เปรียบเปรยในสำนวนภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย พบว่า ลักษณะทางอรรถลักษณะของคำศัพท์และสิ่งที่ถูกเปรียบเทียบจะเป็นคำในหมวดที่ต่างกันแต่ก็มีอรรถลักษณะหลักบางอย่างร่วมกัน ได้แก่ อรรถลักษณะที่บ่งบอกถึงลักษณะรูปร่าง อรรถลักษณะที่บ่งบอกถึงสถานที่เกิด อรรถลักษณะที่บ่งบอกถึงช่วงอายุ และอรรถลักษณะที่บ่งบอกถึงคุณค่า หรือความสำคัญ อรรถลักษณะของคำศัพท์จะแสดงให้เห็นความเหมือนและความแตกต่างที่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งจะมีความเชื่อมโยงกันในด้านของความหมายของสำนวน กล่าวคือ การที่มีอรรถลักษณะหลักบางอย่างร่วมกันก็จะส่งผลให้คำศัพท์ที่นำมาเปรียบเทียบในสำนวนภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทยสามารถสื่อความหมายโดยนัยที่เหมือนกันออกมาได้ ถึงแม้จะมีหมวดอรรถลักษณะและมีลักษณะภายนอกที่ต่างกันอยู่อย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของนพรัตน์ น้อยเจริญ (2557) ที่กล่าวว่า

สิ่งที่นำมาเปรียบในปริศนาคำทายส่วนใหญ่มักจะอยู่รอบตัวของผู้ทายปริศนาและ ผู้ตอบปริศนา แม้ว่าคำตอบและสิ่งที่นำมาเปรียบนั้นมีความห่างไกลและไม่เกี่ยวข้อง กันเลย สิ่งนี้แสดงให้เห็นถึงหน้าที่ของอรรถลักษณะที่ทำให้คำทายและคำตอบ มีความเชื่อมโยงกัน การเชื่อมโยงความสัมพันธ์จากอรรถลักษณะของแบบเปรียบกับ สิ่งที่ถูกเปรียบเทียบให้เห็นถึงภูมิปัญญาในการใช้ภาษาของคนไทยที่สรรค์สร้างปริศนาคำทาย

2. จากการเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างทางความหมายของ คำศัพท์ที่เกี่ยวกับพืชหรือสิ่งที่นำมาเปรียบเปรยในสำนวนภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย พบว่า แม้ว่าสำนวนที่มีคำศัพท์เกี่ยวกับพืชที่ได้คัดเลือกออกมามีการศึกษาในครั้งนี้จะมีความเหมือนหรือคล้ายคลึงกันทางด้านความหมายของสำนวน แต่ในด้านของ เอกลักษณะของสิ่งที่นำมาเปรียบยังคงมีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติที่แสดง ออกมาให้เห็นอย่างชัดเจน คือ สำนวนภาษาญี่ปุ่นมักจะใช้พืชหรือสิ่งของที่เห็นทั่ว ๆ ไป ในชีวิตประจำวันนำมาเปรียบเปรยในสำนวน เช่น หิน ใบบัว ดอกไม้ ต้นปอ เป็นต้น ส่วนสำนวนภาษาไทยมักจะใช้สิ่งของที่ต้องอาศัยการตีความหมายมากกว่า ซึ่งบางอย่างอาจจะไม่ได้พบเจอในชีวิตประจำวันบ่อยมากนัก และมักเลือกใช้คำศัพท์ ที่มีความหมายลึกซึ้งมากกว่าในการนำมาเปรียบเปรยในสำนวน เช่น น้ำเต้า ปราศรัย การปิดทอง เป็นต้น ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ หรือความเชื่อ ที่มีความเป็นเอกลักษณ์ สอดคล้องกับผลงานการวิจัยของพิริยา สุรขจร (2544) ที่กล่าวว่า การเปรียบเทียบความหมายของสำนวนจีนที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์กับสำนวน ภาษาไทยนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ สำนวนจีนที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์ ชนิดนั้น ๆ เหมือนกัน สำนวนจีนที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์ชนิดอื่น ๆ แต่สำนวนภาษาไทย ใช้คำเกี่ยวกับสัตว์ชนิดอื่น และสำนวนจีนที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์ชนิดนั้น ๆ แต่สำนวน ภาษาไทยไม่ได้กล่าวถึง สัตว์ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าลักษณะทั่วไปของสำนวนจีนและ สำนวนภาษาไทยมีทั้งที่เหมือนและต่างกันของสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบแต่ก็สามารถ

สื่อความหมายออกมาได้เหมือนกัน นอกจากนี้ จำนวนต่าง ๆ สะท้อนให้เห็นถึงสภาพแวดล้อม วัฒนธรรม ตลอดจนทัศนคติและค่านิยมต่าง ๆ ของคนจีนและคนไทยได้

เอกสารอ้างอิง

ไซโต้, ทากาชิ. (2559). *これでカンペキ! マンガでおぼえることわざ・慣用句*

[‘เลียน’ แบบเด็กภาษาญี่ปุ่น *ことわざ・慣用句* สุภาชิต • จำนวน].

สำนักพิมพ์ภาษาและวัฒนธรรม.

ธนาคม มีทรัพย์บรรจง. (ม.ป.ป.). *สุภาชิต คำพังเพย และสำนวนภาษาไทยฉบับ*

นักเรียน. สำนักพิมพ์ภูมิปัญญา.

นพรัตน์ น้อยเจริญ. (2557). *อรรถลักษณะของสิ่งมีชีวิตในปริศนาคำทายไทย*

[วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ].

Srinakharinwirot University Institutional Repository (SWU IR).

<https://ir.swu.ac.th/jspui/handle/123456789/4416>

พิริยา สุขจร. (2544). *สำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีค่าเกี่ยวกับสัตว์: การศึกษา*

เปรียบเทียบ [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].

Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR).

<http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/9609>

เพียรศิริ วงศ์วิภานนท์. (2525). *ภาษาไทย 3 ความหมาย: หน่วยที่ 13.*

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

อริยานุวัฒน์ สมารถกุล. (2559). *8,000 สำนวนภาษาไทย*. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏ.

J-Campus. (2552). *สุภาชิตภาษาญี่ปุ่น*. <http://www.j-campus.com/kotowaza>

Nida, Eugene A. (1979). *Componential analysis of meaning: An*

Introduction to Semantics Structure. (2nd ed.). Mouton

Publisher.

Wordy Guru. (2564). **สำนวนภาษาไทยพร้อมความหมาย.**

<https://www.wordyguru.com/article/สำนวนภาษาไทยพร้อมความหมาย>

อุปลักษณมโนทัศน์เกี่ยวกับโรคโควิด19 ในข่าวออนไลน์ภาษาไทย

Conceptual Metaphors about Covid-19 in Thai Online News

ชวลวิทย์ แก้วมาก^{*1} อารีญา หนูขาว² นภัทร อังกุลสินธนา³
Chawanwit Kaewmak^{*1} Areeya Hnookao² Naphat Angkunsinthana³

บทคัดย่อ

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 หรือโรคโควิด19 นั้นเป็นโรคอุบัติใหม่ด้วยเหตุนี้จึงมีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับโรคดังกล่าวเพื่อให้ทราบสถานการณ์ของการแพร่ระบาดของโรค รวมถึงทราบมาตรการและแนวปฏิบัติที่เหมาะสม การใช้ภาษาในเชิงเปรียบเทียบ หรือ “อุปลักษณมโนทัศน์” นั้นเป็นวิธีหนึ่งที่นักข่าวเลือกใช้ จึงนำมาสู่งานวิจัยนี้ ที่มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาอุปลักษณมโนทัศน์เกี่ยวกับโรคโควิด19 ในข่าวออนไลน์ภาษาไทย โดยเก็บข้อมูลจากข่าวออนไลน์ภาษาไทยเฉพาะที่เผยแพร่ทางเฟซบุ๊กจำนวน 6 पेจ ได้แก่ สนุกนิวส์ มติชน คมชัดลึก ไทยรัฐ ข่าวสด และเดลินิวส์ ระหว่างวันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 – 10 มกราคม พ.ศ.2565 จากการวิเคราะห์ข่าวจำนวน 1,006 ข่าว พบถ้อยคำอุปลักษณมโนทัศน์จำนวน 2,425 ถ้อยคำ ทั้งนี้ถ้อยคำอุปลักษณมโนทัศน์ดังกล่าวสะท้อนมโนทัศน์เกี่ยวกับโรคโควิด19

* Corresponding author, e-mail: chwalwitykaewmak@gmail.com

¹ นักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

¹ Undergraduate student, Faculty of Education, Phuket Rajabhat University

² นักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

² Undergraduate student, Faculty of Education, Phuket Rajabhat University

³ ดร., อาจารย์ สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

³ Dr., Lecturer, Department of Thai Language, Faculty of Education, Phuket Rajabhat University

ทั้งหมด 6 มโนทัศน์ ได้แก่ [การป้องกัน/การรักษาโรคโควิด19 คือ การทำสงคราม] [โรคโควิด19 คือ ของเหลว] [โรคโควิด19 คือ สิ่งเหนือธรรมชาติ] [โรคโควิด19 คือ สิ่งมีชีวิต] [โรคโควิด19 คือ ภัยพิบัติ] และ [โรคโควิด19 คือ วัตถุอันตราย] การที่นักข่าวเลือกใช้อุปสรรคณ์ในข่าวที่เกี่ยวกับโรคโควิด19 ก็เพื่ออธิบายความและกำหนดมุมมองใหม่เกี่ยวกับโรคโควิด19 แก่ผู้อ่าน โดยเฉพาะมุมมองในเชิงลบ รวมทั้งเรียบเรียงความในข่าวให้ภาษาที่สั้นกระชับและโดดเด่นเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน

คำสำคัญ: อุปสรรคณ์มโนทัศน์ โรคโควิด2019 อรรถศาสตร์ปริชาน

Abstract

Coronavirus disease 2019 or COVID-19 is an emerging disease. For this reason, news about the disease is presented in order to know the situation of the epidemic including knowledge of appropriate measures and practices to prevent the disease. The use of metaphorical language, or “metaphor,” is one method journalists choose to use which leads to this research. The objective of this research is to study conceptual metaphors about COVID-19 found in Thai online news. The data was collected from online news in Thai language published on 6 Facebook pages, namely Sanook News, Matichon, Kom Chad Luek, Thai Rath, Khaosod and Daily News between 10 November 2021 - 10 January 2022. From 1,006 news, 2,425 conceptual metaphors were found. The 2,425 metaphors found reflected 6 concepts about COVID-19, namely [PREVENTION/TREATMENT OF COVID-19; IS WAR] [COVID-19 IS LIQUID], [COVID-19 IS SUPERNATURAL], [COVID-19 IS LIVING THING], [COVID-19 IS

A DISASTER], and [COVID-19 IS A DANGEROUS OBJECT]. Journalists use metaphors in COVID-19 news to explain and redefine the reader's perspective on COVID-19 especially the negative view as well as compose news in concise and distinctive language to attract reader's attention.

Keywords: conceptual metaphors Covid-19 cognitive semantic

บทนำ

โรคโควิด19 เป็นโรคติดต่อที่เกิดจากไวรัสโคโรนาชนิดที่ค้นพบใหม่ล่าสุดหรือที่เรียกว่า “โรคอุบัติใหม่” ไวรัสนี้เป็นสายพันธุ์ที่ไม่เคยค้นพบที่ไหนมาก่อน ดังนั้นจึงเป็นโรคที่ยังไม่มียารักษา อีกทั้งมีการแพร่ระบาดอย่างรวดเร็ว จึงส่งผลให้มีผู้ติดเชื้อสะสมทั่วโลกจำนวน 633,709,780 คน และในประเทศไทยมีผู้ติดเชื้อสะสมจำนวน 4,695,207 คน และเสียชีวิตจำนวน 32,995 คน (Our World in Data, 2022) ทั้งนี้เมื่อเกิดวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด19 หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีหน้าที่เผยแพร่ข่าวสารแก่ประชาชนเพื่อให้ทราบสถานการณ์ของการแพร่ระบาดของโรค รวมทั้งมาตรการและแนวปฏิบัติที่เหมาะสม

สื่อสังคมออนไลน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเฟซบุ๊ก เป็นช่องทางหนึ่งในการเผยแพร่ข่าวหรือข่าวออนไลน์ที่รวดเร็วและเข้าถึงผู้รับสารจำนวนมาก ด้วยเหตุนี้จึงทำให้สื่อมวลชนต่าง ๆ เปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอข่าวจากรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์มาเป็นการนำเสนอข่าวผ่านช่องทางนี้เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในสถานที่วิกฤตจากโรคโควิด19 ก็ยิ่งทำให้สื่อมวลชนหลายสำนักเผยแพร่ข่าวเกี่ยวกับโรคดังกล่าวผ่านช่องทางนี้มากกว่าช่องทางอื่นเป็นจำนวนมากเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมในแต่ละวัน ทั้งมาตรการในการใช้ชีวิต การกลายพันธุ์ของเชื้อโรค รวมทั้งอาการและความรุนแรงของเชื้อโรค หรือการป้องกันและการรักษา เป็นต้น

อย่างไรก็ดี นอกจากการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับโรคโควิด19 ในประเด็นต่าง ๆ แล้ว ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าสื่อมวลชนหลายสำนักต่างมีรูปแบบของการนำเสนอข่าวที่น่าสนใจ และโดดเด่น โดยเฉพาะการใช้ความเปรียบอย่างอุปลักษณ์ ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบ ความเหมือนของสิ่งสองสิ่ง โดยทั้งสองต้องเป็นสมาชิกของต่างกลุ่มความหมายกัน (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556: 99-100) ดังตัวอย่าง

1) สักคุ่มเข้มท่าเรือ-สนามบิน หวังสกัด ‘โอมิครอน’ เข้าพื้นที่ (เดลินิวส์, 7 ม.ค. 2565)

2) โควิดอุบลฯ บุกศรีสะเกษ! ตำรวจราชีไฮไล ตัดโควิด6-สั่งกักตัว ยกโรงพัก (เดลินิวส์, 5 ม.ค. 2565)

จากตัวอย่างที่ 1) และ 2) จะเห็นว่ามีการใช้คำว่า “สกัด” และ “บุก” ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายเกี่ยวกับการทำสงครามในบริบทของโรคโควิด19 อุปลักษณ์ไม่ได้เป็นเพียงรูปแบบการใช้ภาษาในเชิงเปรียบเทียบเท่านั้น แต่ยังสะท้อนให้เห็นระบบ มโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาได้ (นันทนา วงษ์ไทย, 2563) กล่าวคือสะท้อนให้เห็นมุมมอง ของผู้ใช้ภาษาที่มีต่อสิ่งที่ถูกเปรียบนั้น ดังในตัวอย่างข้างต้น ถ้อยคำอุปลักษณ์ที่มีการ ใช้รูปภาษาที่มีความหมายอยู่ในแวดวงของสงครามกับโรคโควิด19 นั้น สะท้อน ให้เห็นมุมมองความคิดของผู้ใช้ภาษาว่าเป็นการทำสงครามระหว่างมนุษย์กับเชื้อโรค ชนิดนี้ แต่นั่นมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาอุปลักษณ์หรืออุปลักษณ์มโนทัศน์ที่มีต่อสิ่งที่ ถูกเปรียบอย่างโรคโควิด19 นั้น ไม่จำเป็นต้องมีเพียงมโนทัศน์เดียว จึงนำมาสู่ บทความวิจัยนี้ ที่ต้องการศึกษาและหาคำตอบของมโนทัศน์เกี่ยวกับโรคโควิด19 ที่ปรากฏในข่าวออนไลน์ภาษาไทยว่ามีมโนทัศน์ใดบ้าง

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาอุปลักษณ์มโนทัศน์เกี่ยวกับโรคโควิด19 ในข่าวออนไลน์ภาษาไทย

แนวคิดและทฤษฎีอุปลักษณ์โน้ตค้น

อุปลักษณ์เป็นการเปรียบเทียบความเหมือนของสิ่งสองสิ่ง โดยทั้งสองสิ่งต้องเป็นสมาชิกของต่างกลุ่มความหมายกัน สิ่งที่น่ามาเป็นแบบในการเปรียบเรียกว่า “แบบเปรียบ” (source domain หรือ vehicle) และสิ่งที่เป็นเป้าหมายที่ต้องการพูดถึงเรียกว่า “สิ่งที่ถูกเปรียบ” (target domain หรือ tenor) ในการเปรียบนั้นอาจปรากฏสิ่งที่ถูกเปรียบหรือไม่ก็ได้ (Lakoff and Johnson, 1980 อ้างถึงใน นันทนา วงษ์ไทย, 2563; ญัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556) เช่น

- 3) ความรักคือความห่วงใย
- 4) ความรักคือไฟเผาเผาใจ
- 5) เธอเผาเผาใจของฉันไม่เหลือซาก

จากตัวอย่างที่ 3) ความรัก กับ ความห่วงใย เป็นคำที่อยู่ในกลุ่มความหมายเดียวกันคืออารมณ์ความรู้สึก ดังนั้นในตัวอย่างนี้จึงไม่ใช่อุปลักษณ์ ในทางตรงกันข้าม ตัวอย่างที่ 4) ความรัก กับ ไฟ เป็นคำที่อยู่ต่างกลุ่มความหมายกัน ดังนั้นตัวอย่างที่ 4) จึงเป็นอุปลักษณ์ที่ผู้ใช้ภาษาต้องการเปรียบเทียบความทรمانจากอารมณ์รักกับความร้อนของไฟ หรือตัวอย่างที่ 5) แบบเปรียบคือไฟ และสิ่งที่ถูกเปรียบคือความรัก เช่นเดียวกับในตัวอย่างที่ 4) เพียงแต่ในตัวอย่างที่ 5) นั้นไม่ปรากฏสิ่งที่ถูกเปรียบ แต่สามารถเข้าใจความหมายได้จากการนำคำที่ใช้ในวงความหมายของแบบเปรียบมาใช้กับสิ่งที่ถูกเปรียบ กล่าวคือนำคำกริยาเผาเผา ซึ่งเป็นกริยาของไฟมาเปรียบกับความทุกข์ทรمانจากอารมณ์รัก

การศึกษาอุปลักษณ์ตามแนวคิดเชิงปริชาน หรือที่เรียกว่า “อุปลักษณ์โน้ตค้น” นั้นเชื่อว่าอุปลักษณ์ไม่ได้ปรากฏเฉพาะในงานประพันธ์ตามการศึกษาอุปลักษณ์ตามแนวคิดดั้งเดิม แต่อุปลักษณ์ยังปรากฏในการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันด้วยรวมทั้งยังสะท้อนให้เห็นระบบมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาที่มีต่อความเปรียบนั้นได้ด้วย (Lakoff and Johnson, 1980 อ้างถึงใน นันทนา วงษ์ไทย, 2563: 140) ดังตัวอย่างในงาน

ของ Lakoff and Johnson (1980 อ้างถึงใน นันทนา วงษ์ไทย, 2563: 140) ที่ได้ยกตัวอย่างการใช้ภาษาในการโต้แย้ง

- 6) Your claims are indefensible.
- 7) He attacked every weak point in my argument.
- 8) His criticisms were right on target.
- 9) I demolished his argument.

จากตัวอย่างประโยคข้างต้นจะเห็นว่ามีการนำคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับสงคราม ดังตัวพิมพ์หนา indefensible, attacked every weak point, right on target และ demolished มาใช้ในบริบทของการโต้แย้ง ซึ่งสะท้อนความคิดหรือมโนทัศน์ (concept) ของผู้ใช้ภาษาอังกฤษที่มีต่อการโต้แย้งว่าเป็นสงคราม [ARGUMENT IS WAR] ที่ในการโต้แย้งต้องมีแพ้หรือชนะ ส่วนคำโต้แย้งเป็นเสมือนฝ่ายตรงข้ามหรือศัตรูที่ต้องวางแผน โจมตีไปยังจุดอ่อนและในขณะที่เดียวกันยังต้องป้องกันตัวเอง

นอกจากนี้ Kövecses (2010 อ้างถึงใน นันทนา วงษ์ไทย, 2562: 121) ยังได้กล่าวถึงอุปลักษณ์มโนทัศน์ว่าเป็นการทำความเข้าใจด้วยการเปรียบเทียบวงมโนทัศน์หรือแบบเปรียบเทียบซึ่งมีความเป็นนามธรรมมากกว่ากับอ็อกวงมโนทัศน์หนึ่งหรือสิ่งที่ถูกเปรียบเทียบซึ่งมีความเป็นรูปธรรมมากกว่า รวมทั้งมีการเชื่อมโยง (mapping) ระหว่างองค์ประกอบทางมโนทัศน์ทั้งสองมโนทัศน์ ดังตัวอย่างการเชื่อมโยงมโนทัศน์ความโกรธเป็นความร้อนของเหลวในภาชนะ [ANGER IS HEAT OF FLUID IN CONTAINER] ในงานของ Cruse (2004: 201 อ้างถึงใน นันทนา วงษ์ไทย, 2563: 143)

source: HEAT OF FLUID		target: ANGER
container	⇒	body
heat of fluid	⇒	anger
heat scale	⇒	anger scale

pressure in container	⇒	experienced pressure
agitation of boiling fluid	⇒	experienced agitation
limit of container's	⇒	limit of person's ability
resistance		to suppress anger
explosion	⇒	loss of control

วิธีการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรณศาสตร์ปริชานและอุปลักษณะมโนทัศน์

2. จากนั้นเก็บรวบรวมข่าวที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับโรคโควิด 19 ที่เผยแพร่ทางเพจต่าง ๆ ทางเฟซบุ๊ก 6 เพจ ได้แก่ สุนุกนิวส์ มติชน คมชัดลึก ไทยรัฐ ข่าวสด และเดลินิวส์ ทั้งนี้เนื่องจากเพจต่าง ๆ เหล่านี้เป็นเพจที่มีผู้ติดตามและเข้าชมจำนวนมาก โดยเฉพาะเพจสุนุกนิวส์ ส่วนเพจอื่น ๆ ก็เป็นสำนักงานหนังสือพิมพ์ดั้งเดิมที่มีผู้รู้จักจำนวนมากมาก่อน ก่อนที่จะเปลี่ยนรูปแบบของการนำเสนอข่าวมาเป็นออนไลน์ในปัจจุบัน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 – 10 มกราคม พ.ศ. 2565 จากการเก็บข้อมูลทำให้ได้ข่าวทั้งหมด 1,006 ข่าว

3. การวิเคราะห์ถ้อยคำอุปลักษณะ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการจำแนกถ้อยคำอุปลักษณะออกจากถ้อยคำทั่วไปจากนิยามความหมายของอุปลักษณะในแนวคิดและทฤษฎีข้างต้น (Lakoff and Johnson, 1980 อ้างถึงใน นันทนา วงษ์ไทย, 2563; ฌัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556) มาเป็นแนวทางในการจำแนก จากนั้นจึงวิเคราะห์มโนทัศน์เกี่ยวกับโรคโควิด 19 ตามแนวคิดของ Kövecses (2010 อ้างถึงใน นันทนา วงษ์ไทย, 2562: 121) กระนั้นก็ดีถ้อยคำอุปลักษณะที่จะสะท้อนมโนทัศน์เกี่ยวกับโรคโควิด 19 ได้นั้นต้องมีจำนวนตั้งแต่ 5 ถ้อยคำเป็นต้นไป

4. นำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์และอภิปรายผล

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข่าวทั้ง 1,006 ข่าว พบถ้อยคำอุปสรรคจำนวน 2,425 ถ้อยคำ และสะท้อนมโนทัศน์เกี่ยวกับโรคโควิด19 ทั้งหมด 6 มโนทัศน์ ได้แก่ [การป้องกัน/การรักษาโรคโควิด19 คือ การทำสงคราม] [โรคโควิด19 คือ ของเหลว] [โรคโควิด19 คือ สิ่งเหนือธรรมชาติ] [โรคโควิด19 คือ สิ่งมีชีวิต] [โรคโควิด19 คือ ภัยพิบัติ] และ [โรคโควิด19 คือ วัตถุอันตราย] ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การป้องกัน/การรักษาโรคโควิด19 คือ การทำสงคราม

การทำสงครามหมายถึงการที่คนจำนวนมากมารบหรือฆ่าฟันกัน ทั้งนี้เพื่อแย่งชิงครอบครอง หรือทำลายอีกฝ่ายหนึ่งให้ถึงแก่ความตาย ดังนั้นมโนทัศน์ [การป้องกันหรือการรักษาโรคโควิด19 คือการทำสงคราม] นั้นหมายถึงการใช้รูปภาพที่อยู่ในแวดวงความหมายของสงครามมาใช้ในบริบทของการอธิบายการป้องกันหรือการรักษาโรคโควิด19 ซึ่งสะท้อนให้เห็นมโนทัศน์หรือความคิดของนักข่าวที่มีต่อการป้องกันและการรักษาโรคโควิด19 ว่าเป็นการรบ ต่อสู้ หรือกำลังฆ่าฟันกับเชื้อโรคนั้นอยู่ ทั้งนี้รูปภาพที่ปรากฏมีทั้งคำนำคำว่า “สงคราม” ซึ่งเป็นรูปภาพที่บ่งชี้มโนทัศน์นี้ได้อย่างชัดเจน ดังตัวอย่าง

10) **สงคราม**โรคงยังไม่สิ้นสุด “บึกตู่” ย้ำ ร่วมมือปฏิบัติมาตรการป้องกันโควิด (ไทยรัฐ, 26 ธ.ค. 2564)

จากตัวอย่างที่ 10) การนำคำว่า “สงคราม” มาใช้เปรียบเทียบกับ การป้องกันและการรักษาโรคโควิด19 นั้น อธิบายได้ว่าโรคโควิด19 นั้นเป็นโรคอุบัติใหม่ ที่ยังไม่มียารักษา อีกทั้งมีการแพร่ระบาดได้ง่ายและรวดเร็ว จึงทำให้ผู้ติดเชื้อ และเสียชีวิตจำนวนมาก โดยเฉพาะในช่วงแรกของการระบาด ดังนั้นการนำคำว่า “สงคราม” มาใช้ในบริบทของโรคโควิด19 ก็เพื่อแสดงให้เห็นความสอดคล้องกันของความอันตรายและความรุนแรงของการทำสงครามกับโรคนั้นๆที่ทำให้ผู้คนบาดเจ็บและเสียชีวิตได้ ฉะนั้นการทำสงครามหรือการรบนั้นก็เพื่อปกป้องประชาชน

และเมืองไวไม่ให้อีกทำลาย เฉกเช่นเดียวกับการที่รัฐบาลออกมาตรการในการดำเนินชีวิตการป้องกันและรักษาโรคโควิด19 เพื่อลดจำนวนผู้ติดเชื้อและผู้เสียชีวิต

นอกจากนี้ ยังปรากฏการใช้รูปภาพที่เป็นคำกริยาเกี่ยวกับการทำสงคราม เช่น สู้, ต่อสู้, โจมตี, สกัด, รับมือ, รุก, ป้องกัน, คุม เป็นต้น ดังตัวอย่าง

11) ชาวโลกร่วมกันต้อนรับคริสต์ศักราช 2022 หรือพุทธศักราช 2565 ด้วยความสุข แต่ยังคงเป็นอีกหนึ่งปี ที่ทุกคนยังต้องร่วมกันต่อสู้กับโควิด19 (เดลินิวส์, 1 ม.ค. 2565)

12) ...การแพร่ระบาดของโรคโควิด19 สายพันธุ์โอมิครอน ในประเทศไทย ว่าขณะนี้ทั่วโลกพบเชื้อโอมิครอนมากกว่า 5 สัปดาห์แล้ว เชื่อว่าหลายประเทศรับรู้ธรรมชาติของโรคแล้วว่าอาการไม่รุนแรง โจมตี ในระบบทางเดินหายใจส่วนบน มากกว่าปอด... (ข่าวสด, 7 ม.ค. 2565)

13) มาเก็บแบนเที่ยวบินระหว่างประเทศ 2 สัปดาห์ สกัดโควิด (เดลินิวส์, 6 ม.ค. 2565)

จากตัวอย่างที่ 11) ปรากฏการใช้คำกริยา “ต่อสู้” ที่หมายถึงการรบหรือการตีกัน ส่วนตัวอย่างที่ 12) ปรากฏคำกริยาคำว่า “โจมตี” ที่หมายถึงการใช้กำลังบุกเข้าตี และตัวอย่างที่ 13) ปรากฏการใช้คำกริยา “สกัด” ที่หมายถึงกั้นหรือขวางไว้ไม่ให้ทำได้โดยสะดวก คำกริยาทั้งสามคำนี้เป็นคำกริยาที่มีความหมายเกี่ยวกับการทำศึกสงคราม เป็นการต่อสู้ ฆ่าฟันหรือทำลายข้าศึกให้เสียชีวิตหรือพ่ายแพ้ไป ดังนั้นการนำคำกริยาทั้งสามคำนี้มาใช้ในบริบทของการป้องกันและรักษาโรคโควิด19 นั้นจึงทำให้เห็นว่าโรคโควิด19 นั้นเป็นข้าศึกที่เข้าโจมตี และรัฐบาลรวมทั้งบุคลากรทางการแพทย์นั้นเป็นทหารที่ทำหน้าที่ต่อสู้กับข้าศึกหรือโรคโควิด19 นี้ ดังนั้นการป้องกันไม่ให้ผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นหรือการรักษาผู้ติดเชื้อโควิด19 ให้หายนั้นจึงเปรียบได้กับการต่อสู้โจมตีหรือทำลายข้าศึกฝ่ายตรงข้าม

อย่างไรก็ดี ยังปรากฏการใช้คำที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับผลของการทำสงคราม ทั้งผลของการทำสงครามที่ดี เช่น ชนะ อิศรภาพ และผลของการทำสงครามที่ไม่ดี เช่น อ่วม เป็นต้น ดังตัวอย่าง

14) มนุษยชาติจะร่วมกัน**ชนะ**โควิด-19 ได้ในปีนี้ ด้วยการฉีดวัคซีนที่ทั่วถึงและครอบคลุม (เดลินิวส์, 1 ม.ค. 2565)

15) กาฬสินธุ์**อ่วม!** ตรวจเชิงรุกพบติดโควิดเพิ่มอีก 100 ราย ส่งยกเลิกจัดงานวันเด็กแล้ว (เดลินิวส์, 7 ม.ค. 2565)

จากตัวอย่างที่ 14) มีการนำคำว่า “ชนะ” ที่มีความหมายว่าทำให้อีกฝ่ายหนึ่งพ่ายแพ้มาใช้ในบริบทของโรคโควิด19 จึงแสดงให้เห็นว่าการที่ประเทศต่าง ๆ ในโลกฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด19 นั้นเปรียบได้กับการทำสงคราม หากผลของการฉีดวัคซีนช่วยให้ไม่ติดเชื้อ ก็เปรียบได้กับการชนะสงคราม ที่ศัตรูหรือข้าศึกอย่างโรคโควิด19 ไม่สามารถทำอันตรายใดใดแก่มนุษย์ได้ ส่วนตัวอย่างที่ 15) ปรากฏการใช้คำว่า “อ่วม” ที่หมายถึงหนักมาก ไม่เป็นผลดี มักใช้ในความหมายเชิงลบนั้น มาใช้ในบริบทของโรคโควิด19 ทั้งนี้ก็เพื่อเปรียบเทียบการแพร่ระบาดของโรคโควิด19 ที่ทำให้ผู้ติดเชื้อจำนวนมากกับความพ่ายแพ้ของการทำศึกสงครามที่ทำให้มีผู้เสียชีวิตจำนวนมากเช่นกัน

16) ...คนทั้งโลกหวังว่าโควิดจะจบลงเพียงเท่านี้ ภายในไม่เกินกลางปีนี้ เพื่อประกาศ**อิสรภาพ**... (สนุกนิวส์, 3 ม.ค. 2565)

ตัวอย่างที่ 16) มีการนำคำว่า “อิสรภาพ” ที่มีความหมายว่ามีเสรีภาพไม่ขึ้นแก่ใคร มาใช้ในบริบทของโรคโควิด ทำให้เห็นว่าโรคโควิดถูกเปรียบเป็นข้าศึกที่สามารถชนะมนุษย์ซึ่งถูกเปรียบเป็นเชลยจากการแพ้สงครามได้ มุมมองดังกล่าวเกิดจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด19 ทั่วโลก ส่งผลกระทบต่อมนุษย์โดยตรง นอกจากจะทำให้ทรมาณและเสียชีวิตจากโรครดังกล่าวเป็นจำนวนมากแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไป เช่น ต้องสวมหน้ากากอนามัย เว้นระยะทางสังคม หรือต้องทำงานจากที่บ้าน เป็นต้น ดังนั้นหากมีการรักษาหรือวัคซีนที่สามารถป้องกัน

โรคนี้ได้ในเร็ววัน มนุษย์ก็ไม่ต้องเสียชีวิตและดำเนินชีวิตได้ตามปกติ ซึ่งเท่ากับมีอิสระ ไม่ต้องใช้ชีวิตขึ้นอยู่กับโรคชนิดนี้ กระนั้นก็สามารถแสดงกระบวนการเชื่อมโยงองค์ประกอบของความหมายระหว่างมโนทัศน์ต้นทางกับมโนทัศน์ปลายทางได้ดังนี้

วมโนทัศน์ต้นทาง		วมโนทัศน์ปลายทาง
[การทำสงคราม]		[การป้องกัน/การรักษาโรคโควิด19]
ศัตรู	⇒	โรคโควิด19
การทำสงครามกับศัตรู	⇒	การป้องกันหรือการรักษา โรคโควิด19
อาวุธที่ใช้ทำสงครามกับศัตรู	⇒	วัคซีนหรือมาตรการต่าง ๆ
ผลจากการทำสงคราม	⇒	ความสำเร็จหรือล้มเหลวในการ ป้องกันหรือการรักษาโรคโควิด19

2. โรคโควิด19 คือ ของเหลว

ของเหลวหมายถึงของที่ไม่แข็ง ไหลได้ เช่น น้ำ ดังนั้น [มโนทัศน์โรคโควิด19 คือของเหลว] จึงหมายถึงการใช้รูปภาพที่อยู่ในแวดวงความหมายของของเหลวหรือน้ำ มาใช้ในบริบทของการอธิบายโรคโควิด19 ซึ่งสะท้อนให้เห็นมโนทัศน์ของนักข่าวที่มีต่อเชื้อโรคชนิดนี้ว่าเป็นของเหลวหรือน้ำ ทั้งนี้รูปภาพที่ปรากฏในมโนทัศน์นี้ได้แก่ ระลอก และฟุ้ง ดังตัวอย่าง

17) โควิด-19 **ระลอก**ที่สี่ ในเยอรมนี “เลวร้ายมากขึ้นกว่าสัปดาห์ที่แล้ว” ถือเป็น “ภาวะฉุกเฉินระดับประเทศ” และรัฐบาลกำลังพิจารณา “ทุกมาตรการที่เป็นไปได้” ซึ่งรวมถึง การล็อกดาวน์... (เดลินิวส์, 21 พ.ย. 2564)

18) **ฟุ้ง**ต่อเนื่อง! โควิดติดเชื้อใหม่ 8,263 ราย หายป่วย 2,865 ราย เสียชีวิต 14 ราย (เดลินิวส์, 8 ม.ค. 2565)

จากตัวอย่างที่ 17) มีการนำคำว่า “ระลอก” ที่หมายถึงคลื่นขนาดเล็ก มาใช้ในบริบทของโรคโควิด19 ทั้งนี้เพื่อใช้อธิบายถึงความถี่ของการระบาดของเชื้อ

โรคชนิดนี้ที่เกิดขึ้นหลายครั้งและต่อเนื่อง อีกทั้งมองไม่เห็นด้วยตาเปล่ามา เปรียบเทียบกับสิ่งที่เป็นรูปธรรมกว่าอย่างระลอกของคลื่น ส่วนตัวอย่างที่ 18) มีการนำ คำว่า “ฟุ้ง” ที่หมายถึงอาการที่น้ำพวยพุ่งออกไป มาใช้ในบริบทของโรคโควิด19 เช่นกัน ทั้งนี้เพื่ออธิบายการระบอบของเชื้อโรคชนิดนี้ที่เพิ่มขึ้นจำนวนมากและ ทวีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งเปรียบได้กับความเร็วและแรงของน้ำที่พุ่งออกไป กระนั้นก็ตี สามารถแสดงกระบวนการเชื่อมโยงองค์ประกอบของความหมายระหว่างมโนทัศน์ ต้นทางกับมโนทัศน์ปลายทางได้ดังนี้

วงมโนทัศน์ต้นทาง		วงมโนทัศน์ปลายทาง
[ของเหลว]		[โรคโควิด19]
ของเหลวหรือน้ำ	⇒	โรคโควิด19
การกระเพื่อมของ	⇒	การเพิ่มขึ้นของจำนวน
ของเหลวหรือน้ำ		ผู้ติดเชื้อ

3. โรคโควิด19 คือ สิ่งเหนือธรรมชาติ

สิ่งเหนือธรรมชาติ หมายถึงความเชื่อหรือสิ่งที่ยู้นอกเหนือจากเหตุผล ทั่ววิทยาศาสตร์จะอธิบายได้ ในที่นี้หมายถึงปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดจากเทวดา ผี หรือวิญญาณ เป็นต้น ดังนั้นมโนทัศน์โรคโควิด 19 คือสิ่งเหนือธรรมชาตินั้น จึงหมายถึงการใช้รูปภาพที่อยู่ในแวดวงความหมายของสิ่งเหนือธรรมชาติมาอธิบาย โรคโควิด19 ดังปรากฏคำว่า เช่น และสังเวย ดังตัวอย่าง

19) ...ไทยเริ่มน่าเป็นห่วง! โควิดฟุ้งไม่หยุดติดเชื้อใหม่ 8,511 ราย สังเวย อีก 12 ศพ... (เดลินิวส์, 9 ม.ค. 2565)

20) รัสเซีย “สังเวยโควิด” ฟุ้งพรวดทะเล 6 แสนราย-สูงสุดอันดับ 3 ของ โลก! (ข่าวสด, 23 ธ.ค. 2564)

21) ชลบุรีอ่วม! เปิด 4 จุดเสี่ยงใครไปให้ตรวจ ATK ต่วน เช่น ‘โอมิครอน’ ระบาดหนักเกิน 80% (เดลินิวส์, 3 ม.ค. 2565)

22) เชน โควิดพุ่ง! ขอนแก่น “สังปีตร.ร.ทุกแห่ง-งดจัดวันเด็ก” หลังปีใหม่ คืบเดียวติด 232 คน (ข่าวสด, 2 ม.ค. 2565)

จากตัวอย่างที่ 19) ถึง 22) มีการนำคำว่า “สังเวย” และ “เชน” มาใช้ในบริบทของโรคโควิด19 ทั้งนี้คำว่า “สังเวย” และ “เชน” มีความหมายว่า การนำอาหารหรือสิ่งของไปให้หรือถวายแก่ผีหรือวิญญาณเพื่อให้พอใจ การนำคำทั้งสองคำมาใช้บริบทดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นมุมมองของนักข่าวที่มีต่อโรคโควิด19 ว่าเป็นสิ่งเหนือธรรมชาติอย่างผีหรือวิญญาณ ที่มารับเอาเครื่องบวงสรวงหรือเครื่องเซ่นอย่างชีวิตมนุษย์ไป กระนั้นก็ยังสามารถแสดงกระบวนการเชื่อมโยงองค์ประกอบของความหมายระหว่างมโนทัศน์ต้นทางกับมโนทัศน์ปลายทางได้ดังนี้

วมโนทัศน์ต้นทาง

[สิ่งเหนือธรรมชาติ]

สิ่งเหนือธรรมชาติ

การทำให้สิ่งเหนือธรรมชาติพอใจ

สิ่งของที่ถวายสิ่งเหนือธรรมชาติ

วมโนทัศน์ปลายทาง

[โรคโควิด19]

โรคโควิด19

การมีผู้เสียชีวิตจากโรคโควิด19

ชีวิตของผู้ติดเชื้อโควิด19

4. โรคโควิด19 คือ สิ่งมีชีวิต

สิ่งมีชีวิตหมายถึงสิ่งที่มีตัวตน สามารถเคลื่อนที่ได้ ต้องการอาหาร ต้องการที่อยู่ และสามารถที่จะสืบพันธุ์ได้ ต้องใช้พลังงานในการดำรงชีวิตสิ่งมีชีวิต ดังนั้น [มโนทัศน์โรคโควิด19 คือสิ่งมีชีวิต] จึงหมายถึงการใช้รูปภาพที่อยู่ในแวดวงความหมายของสิ่งมีชีวิตในบริบทของการอธิบายโรคโควิด19 ซึ่งสะท้อนให้เห็นมโนทัศน์ของนักข่าวที่มีต่อโรคชนิดนี้ว่าเป็นสิ่งมีชีวิต ทั้งนี้รูปภาพที่ปรากฏในมโนทัศน์นี้ได้แก่ คำว่า ล่ม, อยู่ร่วมกับ, อยู่ร่วมกัน, พักตัว, และพันพิช ดังตัวอย่าง

23) คลัสเตอร์หมอลำพันพิช ระบาดหนักใน “นครพนม” ติดเชื้อแล้ว 120 ราย เสียชีวิตอีก 200 ราย อำเภอรอดุพนม ต้องออกคำสั่งงดจัดงานธาตุพนมประจำปี เป็นปีที่ 2 พร้อมมาตรการเข้มรับมือโควิด (ไทยรัฐ, 10 ม.ค. 2565)

จากตัวอย่างที่ 23) มีการนำคำว่า “พ่นพิษ” ที่หมายถึงอาการเป่าสิ่งที่เป็นอันตรายแก่ร่างกาย ซึ่งปกติแล้วมักใช้แก่สัตว์ที่มีพิษ เช่น งู ฯลฯ มาใช้ในบริบทของโรคโควิด19 สะท้อนให้เห็นมโนทัศน์ของนักข่าวที่มีต่อโรคชนิดนี้ ว่าเป็นสัตว์ที่มีพิษ อีกทั้งการระบาดของโรคและความรุนแรงของโรคนั้นก็เป็นอันตรายต่อร่างกายและชีวิตของผู้ที่ติดเชื้อเฉกเช่นเดียวกับความรุนแรงของพิษจากสัตว์ที่มีพิษ

24) โควิด**ลุ่ม**ทริปเรือสำราญเยอรมัน ผู้โดยสารนับพันต้องลงจากเรือที่ลิสบอน (เดลินิวส์ วันที่ 3 มกราคม 2565)

จากตัวอย่างที่ 24) มีการนำคำว่า “ลุ่ม” ที่หมายถึงการทำให้เสียหายด้วยการคว่ำหรือทำให้จม มาใช้ในบริบทของโรคโควิด19 สะท้อนให้เห็นมโนทัศน์ของนักข่าวที่มีต่อโรคชนิดนี้ว่าเป็นสิ่งมีชีวิตที่สามารถสร้างความเสียหายให้ชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งธุรกิจท่องเที่ยว เฉกเช่นเดียวกับการที่ใครคนใดคนหนึ่งลุ่มหรือทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งให้จมลงนั้น ย่อมสร้างความเสียหายให้แก่สิ่งนั้น

25) ...เมื่อไม่มีอาการป่วยก็ค่อนข้างมั่นใจได้ เนื่องจากทั่วไประยะ**ฟักตัว**ของเชื้ออยู่ที่ 2-14 วัน แต่ระยะเฉลี่ยที่พบสูงสุดคือ 5-7 วัน การติดเชื้อหลัง 7 วันพบค่อนข้างน้อย หลัง 14 วันยิ่งพบน้อยมาก... (ข่าวสด, 2 ธ.ค. 2564)

จากตัวอย่างที่ 25) มีการนำคำว่า “ฟักตัว” ที่หมายถึงเกิดขึ้น ก่อให้เกิดขึ้น และมักใช้แก่ตัวอ่อนของสัตว์ มาใช้ในบริบทของโรคโควิด19 สะท้อนให้เห็นมโนทัศน์ของนักข่าวที่มีต่อโรคชนิดนี้ว่าเป็นสิ่งมีชีวิต ที่มีการเจริญเติบโต โดยเริ่มตั้งแต่ตัวอ่อนไปจนตัวโตเต็มที่จะสำแดงอาการของโรคชัดเจนดังเช่นการเจริญเติบโตของสัตว์

26) ...ภาวนาว่าไม่ช้าไม่นานคงจะถึงจุดจบของเจ้าไวรัส**ตัวร้าย**นี้ซะที... (สนุกนิวส์, 5 ม.ค. 2565)

จากตัวอย่างที่ 26) มีการนำคำว่า “ตัวร้าย” ที่หมายถึงสิ่งอันตราย มักใช้แก่สัตว์หรือสิ่งมีชีวิตที่อันตราย มาใช้ในบริบทของโรคโควิด19 สะท้อนให้เห็นมโนทัศน์ของนักข่าวที่มีต่อโรคชนิดนี้ว่าเป็นสิ่งมีชีวิตที่เป็นอันตรายต่อชีวิต

ฉากเช่นเดียวกับสัตว์ที่อันตราย กระนั้นก็ยังสามารถแสดงกระบวนการเชื่อมโยงองค์ประกอบของความหมายระหว่างมโนทัศน์ต้นทางกับมโนทัศน์ปลายทางได้ดังนี้

วงมโนทัศน์ต้นทาง

วงมโนทัศน์ปลายทาง

[สิ่งมีชีวิต]

[โรคโควิด19]

สิ่งมีชีวิต

⇒

โรคโควิด19

การเกิดของสิ่งมีชีวิต

⇒

การเกิดและพัฒนาการของโรคโควิด19

การกระทำที่เป็นอันตรายของ

⇒

การระบาดของโรคโควิด19

สิ่งมีชีวิต

ผลจากการกระทำที่เป็นอันตราย

⇒

ผู้ติดเชื้อเพิ่มมากขึ้นหรือ

ของสิ่งมีชีวิต

ความเสียหายทางเศรษฐกิจ

5. โรคโควิด19 คือ ภัยพิบัติ

ภัยพิบัติ หมายถึงภัยที่ก่อให้เกิดความเสียหายทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สิน ดังนั้นมโนทัศน์ [โรคโควิด19 คือ ภัยพิบัติ] จึงหมายถึงการนำรูปภาพที่อยู่ในแวดวงความหมายของภัยพิบัติมาใช้ในบริบทของโรคโควิด19 อันสะท้อนให้เห็นมโนทัศน์ของนักข่าวที่มีต่อโรคชนิดนี้ว่าเป็นภัยพิบัติ รูปภาพที่ปรากฏและสะท้อนมโนทัศน์นี้ได้แก่คำว่า “สิ้นนามิ” “คลื่นสิ้นนามิ” ดังตัวอย่าง

27) ...การแพร่กระจายร่วมกันของสายพันธุ์เดลตาและสายพันธุ์โอมิครอนคือ “ภัยแฝด” ที่กำลังสร้าง “สิ้นนามิ” แห่งการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 (ข่าวสด, 29 ธ.ค. 2654)

28) อนามย์โลกเตือน “เดลตา-โอมิครอน” ระบาดพร้อมกัน เกิด “สิ้นนามิโควิด” (ข่าวสด, 30 ธ.ค. 2654)

29) ...ผู้ติดเชื้อที่พุ่งสูงขึ้นในระลอกใหม่ในระดับ “คลื่นสิ้นนามิ...” (สนุกนิวส์, 30 ธ.ค. 2564)

จากตัวอย่างที่ 27) ถึง 29) มีการนำคำว่า “สึนามิ” “คลื่นสึนามิ” ที่หมายถึง คลื่นยักษ์อันเกิดจากแผ่นดินไหวใต้ท้องทะเล มาใช้ในบริบทของโรคโควิด19 สะท้อนให้เห็นมโนทัศน์ของนักข่าวที่มีต่อโรคชนิดนี้ว่าเป็นสึนามิ ที่สามารถสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินได้เฉกเช่นเดียวกับคลื่นสึนามิ ที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วทำลายชีวิตและทรัพย์สินไปจำนวนมากเช่นกัน กระนั้นก็ดีก็สามารถแสดงกระบวนการเชื่อมโยงองค์ประกอบของความหมายระหว่างมโนทัศน์ต้นทางกับมโนทัศน์ปลายทางได้ดังนี้

วมโนทัศน์ต้นทาง

วมโนทัศน์ปลายทาง

[ภัยพิบัติ]

[โรคโควิด19]

ภัยพิบัติ

โรคโควิด 19

การกระทำของภัยพิบัติ

การแพร่ระบาดของโรคโควิด19

ผลของภัยพิบัติ

จำนวนผู้ติดเชื้อ

6. โรคโควิด19 คือ วิกฤอันตราย

วิกฤอันตราย หมายถึงสารเป็นพิษหรืออันตรายต่อมนุษย์ สัตว์ และพืช ดังนั้นมโนทัศน์ [โรคโควิด19 คือวิกฤอันตราย] จึงหมายถึงการนำรูปภาพที่อยู่ในแวดวงความหมายของวิกฤอันตรายมาใช้ในบริบทของโรคโควิด19 อันสะท้อนให้เห็นมโนทัศน์ของนักข่าวที่มีต่อโรคชนิดนี้ว่าเป็นวิกฤอันตราย ที่สามารถสร้างความเสียหายให้แก่ชีวิตและทรัพย์สินได้ ทั้งนี้รูปภาพที่ปรากฏในมโนทัศน์นี้ คือ คำว่า “พิษ” ดังตัวอย่าง

30) **พิษ** “โอมิครอน” ทำกร่อย 69 จว. ห้ามดริงก์-โซนสีฟ้า นั่งดื่มแค่ 3 ทุ่ม ผับบาร์-โอเกะ ยังห้ามเปิด (มติชน, 8 ม.ค. 2565)

31) ...ปอนด์-รุ่งรัตน์ ประกาศขายบ้านอีกครั้ง ยอมหน้าราคาลด 1 ล้าน หลังเจอ**พิษ**โควิดซ้ำเติมซ้ำซาก... (ไทยรัฐ, 10 ม.ค. 2565)

จากตัวอย่างที่ 30) และ 31) มีการนำคำว่า “พิษ” ที่หมายถึงสิ่งหรือสารที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย มาใช้ในบริบทของโรคโควิด19 สะท้อนให้เห็นมโนทัศน์ของนักข่าวที่มีต่อโรคชนิดนี้ว่าเป็นวิกฤอันตรายหรือสารพิษ ที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย

สร้างความเจ็บปวดทรมาน ตลอดจนถึงขั้นเสียชีวิตได้เฉกเช่นเดียวกับการรับสารพิษ กระนั้นก็สามารถแสดงกระบวนการเชื่อมโยงองค์ประกอบของความหมายระหว่าง มโนทัศน์ต้นทางกับมโนทัศน์ปลายทางได้ดังนี้

วงมโนทัศน์ต้นทาง

[วัตถุอันตราย]

วัตถุอันตราย

ผลเสียของวัตถุอันตราย

วงมโนทัศน์ปลายทาง

[โรคโควิด19]

โรคโควิด19

ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ
โรคโควิด19

สรุป

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอุปลักษณะมโนทัศน์เกี่ยวกับโรคโควิด19 ใน ชาวออนไลน์ภาษาไทย จากการวิเคราะห์ข่าวทั้ง 1,006 ข่าว พบถ้อยคำอุปลักษณะ จำนวน 2,425 ถ้อยคำ และสะท้อนมโนทัศน์เกี่ยวกับโรคโควิด19 ทั้งหมด 6 มโนทัศน์ ได้แก่ [การป้องกัน/การรักษาโรคโควิด19 คือ การทำสงคราม] [โรคโควิด19 คือ ของเหลว] [โรคโควิด19 คือ สิ่งเหนือธรรมชาติ] [โรคโควิด19 คือ สิ่งมีชีวิต] [โรคโควิด19 คือ ภัยพิบัติ] และ [โรคโควิด19 คือ วัตถุอันตราย]

อภิปรายผล

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการใช้อุปลักษณะในข่าวที่เกี่ยวกับโรคโควิด19 จำนวนมาก รวมทั้งสะท้อนให้เห็นมโนทัศน์ของนักข่าวที่มีต่อโรคโควิด19 ในเชิงลบ ทั้งสิ้น ดังปรากฏในมโนทัศน์เกี่ยวกับโรคโควิด19 ทั้ง 6 มโนทัศน์ข้างต้นที่ความหมาย ประจักษ์รูปคำของแบบเปรียบและความหมายที่ถ่ายโยงไปยังสิ่งที่ถูกเปรียบหรือโรคโควิด19 นั้นต่างเป็นความหมายไม่ดีไม่พึงประสงค์ เช่น ผลจากสงคราม ที่อาจจะพ่ายแพ้หรือ

ป้องกันหรือรักษาโรคโควิด19 ไม่สำเร็จ ผลจากภัยพิบัติ ผลกระทบจากวัตถุอันตรายเป็นต้น

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาการใช้อุปลักษณในข่าวที่เกี่ยวกับโรคโควิด19 ข้างต้น ผู้วิจัยพบว่านักข่าวใช้อุปลักษณทำหน้าที่สำคัญ 2 หน้าตัวอย่างเด่นชัด (Goatly, 1997 อ้างถึงใน ฌรัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556: 106-107) คือหน้าที่ด้านการถ่ายทอดความคิด และหน้าที่ด้านการเรียบเรียงความ ในส่วนของหน้าที่ด้านการถ่ายทอดความคิดนั้น นักข่าวใช้อุปลักษณอธิบายเนื้อความเกี่ยวกับโรคโควิด19 เพื่อให้ผู้อ่านข่าวเข้าใจโรคนี้ได้ อย่างแจ่มชัดมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะโรคชนิดนี้มีความเป็นนามธรรม โดยเฉพาะเชื้อโรคที่ไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตา อีกทั้งโรคนี้เป็นโรคอุบัติใหม่ คนจำนวนมากจึงยังไม่เคยได้รับเชื้อ จึงไม่มีประสบการณ์หรือเข้าใจถึงความรุนแรงของโรค ความเสียหายหรือผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ดังนั้นการอธิบายอาการหรือผลกระทบที่จะเกิดขึ้นด้วยอุปลักษณจึงทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดีกว่าการใช้เพียงคำที่สื่อความหมายตรงตามรูปภาษา ดังที่ Demjén and Semino (2017 อ้างถึงใน Semino, 2020) ได้กล่าวว่า “ความเจ็บป่วยไม่ว่าจะเป็นทางกายหรือทางใจก็ตามเป็นสิ่งที่เป็นามธรรม บ่อยครั้งที่ผู้ป่วยไม่สามารถแสดงความเจ็บนั้นให้ผู้อื่นได้ทราบได้ อุปลักษณจึงถูกนำมาใช้เพื่อเปรียบเทียบสิ่งที่เป็นามธรรมกับสิ่งที่เป็รูปธรรมกว่าดังปรากฏในแบบเปรียบเทียบ”

พึงสังเกตเห็นว่า นอกจากนักข่าวจะใช้อุปลักษณเพื่ออธิบายความเกี่ยวกับโรคโควิด19 แล้ว นักข่าวยังใช้อุปลักษณในการกำหนดมุมมองใหม่ให้แก่ผู้อ่าน โดยเฉพาะมุมมองในเชิงลบต่อโรคโควิด19 ดังปรากฏในมโนทัศน์ทั้ง 6 มโนทัศน์ข้างต้นที่แบบเปรียบเทียบที่มีความหมายในเชิงลบทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นสงคราม สิ่งเหนือธรรมชาติ สิ่งมีชีวิต (ที่เป็นอันตราย) ภัยพิบัติ และวัตถุอันตรายเป็นต้น ทั้งนี้เพราะต้องให้ผู้อ่านเกิดความกลัวและตระหนักถึงสถานการณ์ฉุกเฉินและเร่งด่วนของการแพร่ระบาดของโรคโควิด19 เพื่อจะได้ปฏิบัติตนตามมาตรการของรัฐบาล เช่น สวมหน้ากากอนามัย เว้นระยะทางสังคม หรือการปฏิบัติงานอยู่ที่บ้าน เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ

Landau et al. (2018 อ้างถึงใน Semino, 2020) ที่ศึกษาอุปลักษณะเกี่ยวกับมะเร็งผิวหนังพบว่า “การใช้อุปลักษณะก็เพื่อให้ผู้รับสารให้เกิดความกังวลและความกลัวเพื่อจะได้ป้องกันตนเองจากแสงแดด เช่น ทาครีมกันแดดก่อนออกจากบ้าน เป็นต้น” ฉะนั้นอุปลักษณะที่นักข่าวใช้จึงมีพลังในการโน้มน้าวใจหรือเปลี่ยนมุมมองความคิดของผู้อ่านให้คล้อยตามหรือปฏิบัติตามได้

ลักษณะทั่วไปของภาษาข่าวอย่างหนึ่งคือการเลือกใช้คำหรือภาษาที่สั้นกระชับ แต่สื่อความหมายมาก รวมทั้งต้องสะดุดตาสะดุดใจผู้อ่าน (สิริวรรณ นันทจันทุล, 2543) ด้วยเหตุนี้นักข่าวจึงเลือกใช้อุปลักษณะมาทำหน้าที่ด้านการเรียบเรียงความ เพื่อให้ภาษาในข่าวสั้นกระชับ โดดเด่น และดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน โดยเฉพาะในส่วนของพาดหัวข่าวหรือส่วนนำ เพราะการใช้อุปลักษณะช่วยลดจำนวนคำที่ใช้ให้น้อยลง แต่ยังคงสื่อความหมายได้มาก โดยเฉพาะความหมายในเชิงอารมณ์และความรู้สึก จึงทำอุปลักษณะมีความโดดเด่นเมื่อปรากฏใช้ในภาษาข่าว เช่น “...**พิษ** “โอมิครอน...” เป็นการใช้คำว่า “พิษ” ในความหมายเปรียบเทียบหรืออุปลักษณะ คำที่ใช้สั้นสั้น กระชับ และสื่อความหมายได้มาก โดยเฉพาะความหมายเชิงอารมณ์ ซึ่งเป็นเชิงลบ หรือผลเสียที่เกิดจากโรคโควิด19 อีกทั้งยังทำให้ข้อความนี้โดดเด่น สะดุดตาผู้อ่าน ในทางตรงกันข้าม หากแทนที่คำนี้ด้วย “ผลกระทบที่เกิดจาก...” หรือ “ผลเสียที่เกิดจาก...” นอกจากจะทำให้ข้อความนี้ยาวขึ้นแล้ว ก็ยังทำให้ข้อความดังกล่าวนี้ไม่โดดเด่นหรือสะดุดตาผู้อ่านเท่ากับคำว่า “พิษ”

กรณีนี้ก็ดี การวิจัยในครั้งนี้เป็นเพียงการเก็บข้อมูลในข่าวออนไลน์ และเมโนทัศน์ที่สะท้อนจากมุมมองของนักข่าวเท่านั้น จึงน่าสนใจที่จะศึกษาอุปลักษณะเกี่ยวกับโรคโควิด19 ในแหล่งข้อมูลอื่น ๆ โดยเฉพาะภาษาที่คนไทยใช้สื่อสารกันเกี่ยวกับโรคชนิดนี้ เพื่อจะได้เข้าใจมุมมองความคิดของคนไทยที่มีต่อโรคชนิดนี้ อันนำไปสู่การวางแผนในการป้องกันหรือรักษาโรคชนิดนี้ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ณัฐพร พานโพธิ์ทอง. (2556). **วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ตามแนวภาษาศาสตร์:**

แนวคิดและการนำมาศึกษา วาทกรรมในภาษาไทย. ภาควิชาภาษาไทย

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นันทนา วงษ์ไทย. (2562). **อรรถศาสตร์ปริชานเบื้องต้น.** บริษัทเวิร์ค ออล พรีนต์.

นันทนา วงษ์ไทย. (2563). **ภาษาและความหมาย.** โรงพิมพ์ เค.ซี. อินเตอร์เพรส.

สิริวรรณ นันทจันทุล. (2543). **การเขียนเพื่อการสื่อสาร 2.** สำนักพิมพ์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Our World in Data. (2022, November 11). **Coronavirus (Covid-19)**

Vaccinations. Our World in Data.

<https://ourworldindata.org/covid-vaccinations?country=THA>.

Semino, E. (2020). “not Soldiers but Fire-fighters”- Metaphors and

Covid-19. **Health Communication, 36(1), 50-58.**

กระบวนการทางปริชานที่ใช้ถ่ายโยงความหมายของคำเรียกสี ในภาษาจีนกลาง

Cognitive Processes for the Semantic Mappings of Mandarin Chinese

ธัญฐากุล พรทิพย์พานิช*¹ เฟื่องฟ้า เชาววงศ์²

ธนาภรณ์ แสงรักษา³ ธาราเทพ อ้าพลผล⁴ มานิตรา เรื่องพงษ์⁵

Thanattakul Phornthipphayaphanit*¹ Fueangfa Khaowong²

Thanapohn Saengraksa³ Tarathep Amponpol⁴ Manitra Ruangpong⁵

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กระบวนการทางปริชานที่ใช้ถ่ายโยงความหมายของคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีนกลางทั้งหมด 9 คำ ได้แก่ 白 bái [WHITE], คำเรียกสีดำ 黑 hēi [BLACK], 红 hóng [RED], 绿 lǜ [GREEN], 黄 huáng [YELLOW], 蓝 lán [BLUE], 粉 fěn [PINK], 紫 zǐ [PURPLE] และ 灰 huī [GREY] ไปยังมโนทัศน์อื่น โดยเก็บข้อมูลจากคลังข้อมูลภาษาของมหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมปักกิ่ง ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการทางปริชานที่ใช้ในการถ่ายโยง

* Corresponding author, e-mail: thanattakul.ph@ku.th

¹ อาจารย์ ดร., คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

¹ Lecturer, Dr., Faculty of Liberal Arts and Science, Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus

² อาจารย์, คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

² Lecturer, Faculty of Liberal Arts and Science, Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus

^{3,5} นิสิต, คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

^{3,5} Student, Faculty of Liberal Arts and Science, Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus

ความหมายจากคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีนกลางไปยังมโนทัศน์อื่นมี 3 กระบวนการ ได้แก่ นามนัย อุปลักษณ์ และอุปลักษณ์นามนัย ซึ่งจัดว่าเป็นกระบวนการพิเศษที่ อุปลักษณ์และนามนัยได้ปฏิบัติการร่วมกัน โดยกระบวนการทางปริชานที่ใช้ในการถ่ายโยง ความหมายของคำเรียกสีไปยังมโนทัศน์อื่นที่พบมากที่สุด คือ กระบวนการนามนัย รองลงมา คือ กระบวนการอุปลักษณ์ และกระบวนการอุปลักษณ์นามนัย ทั้งนี้ งานวิจัยนี้สามารถนำไปใช้เป็นคลังข้อมูลความหมายเชิงเปรียบเทียบของคำเรียก สีพื้นฐานในภาษาจีนกลาง ทั้งยังสามารถนำไปใช้สำหรับการเรียนการสอนภาษาจีนใน เรื่องความหมายเชิงเปรียบเทียบของคำเรียกสีได้อีกด้วย

คำสำคัญ: คำเรียกสีพื้นฐาน คลังข้อมูลภาษา กระบวนการทางปริชาน

Abstract

The purpose of this study is to analyze the cognitive process for the semantic mapping of nine basic color terms in Mandarin Chinese: 白 bái [WHITE], 黑 hēi [BLACK], 红 hóng [RED], 绿 lǜ [GREEN], 黄 huáng [YELLOW], 蓝 lán [BLUE], 粉 fěn [PINK], 紫 zǐ [PURPLE], and 灰 huī [GREY] into other domains. The data are collected from Beijing Language and Culture University Corpus (BCC 语料). The study reveals that metonymy, metaphor, and metaphonymy, which is identified as a special process that specifies the interaction between metaphor and metonymy, are three cognitive processes that are used for the semantic mapping of basic color terms in Mandarin Chinese into other domains. In addition, metonymy is the most frequently used in cognitive processes, followed by metaphor and metaphonymy. This study can also be

applied to Chinese language instruction in teaching about the figurative meaning of Mandarin Chinese basic color terms.

Keywords: Basic Color Terms Corpus Cognitive processes

บทนำ

“สี” เป็นสิ่งที่ปรากฏอยู่ในธรรมชาติ ซึ่งมนุษย์สามารถรับรู้สีได้ด้วยประสาทสัมผัสทางตา (นฤมล ศิริพันธุ์, 2554) และมนุษย์ก็มีความสามารถในการจำแนกสีออกเป็นประเภทต่าง ๆ ด้วย กล่าวคือ สามารถจำแนกสีที่มีความใกล้เคียงกันไว้ในประเภทเดียวกัน ซึ่งเรียกว่า “ประเภทสี” โดยมี “คำเรียกสี” เป็นชื่อเรียกของประเภทสีเหล่านั้น

ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยพบว่า ในการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันของมนุษย์ นอกจากจะใช้คำเรียกสีเพื่อเรียกสีของวัตถุแล้ว ยังพบการใช้คำเรียกสีในเชิงเปรียบเทียบด้วย ยกตัวอย่างเช่น

(1) 她是白人。

Tā shì bái rén.

หล่อน เป็น ชาว คน

= หล่อนเป็นชาวคอเคซอยด์

โดยจากบริบทนี้จะเห็นได้ว่า 白 bái [WHITE] ไม่ได้ใช้เพื่อเรียกสีของวัตถุ แต่ถูกนำมาใช้ในเชิงเปรียบเทียบ โดยจากบริบทนี้ 白 bái [WHITE] สื่อความหมายถึง “เชื้อชาติของบุคคลนั้น”

(2) 拆墓还绿。

Chāi mù huán lǜ.

รื้อ สุสาน กลับคืนสู่ เขียว

= รื้อสุสานให้กลับคืนสู่พื้นที่ป่าไม้

โดยจากบริบท (2) จะเห็นได้ว่า 绿 lǜ [GREEN] อ้างถึง “ต้นไม้ ป่าไม้” ไม่ได้ใช้เพื่อเรียกสีของวัตถุ

ทั้งนี้ จากข้อมูลภาษานี้ทำให้คณะผู้วิจัยสนใจว่า กระบวนการที่ทำให้เกิดการใช้คำเรียกสีพื้นฐานของภาษาจีนกลางทั้งหมด 9 คำ ได้แก่ 白 bái [WHITE], 黑 hēi [BLACK], 红 hóng [RED], 绿 lǜ [GREEN], 黄 huáng [YELLOW], 蓝 lán [BLUE], 紫 zǐ [PURPLE], 粉 fěn [PINK] และ 灰 huī [GREY] (Gao & Sutrop, 2014) ในเชิงเปรียบเทียบนั้นมีกระบวนการใดบ้าง โดยมีวัตถุประสงค์ของงานวิจัยคือ เพื่อวิเคราะห์กระบวนการทางปริชาณที่ใช้ในการถ่ายโยงความหมายจากคำเรียกสีพื้นฐานของภาษาจีนกลาง นอกจากนี้ยังเล็งเห็นว่า งานวิจัยนี้สามารถนำไปใช้เป็นคลังข้อมูลความหมายเชิงเปรียบเทียบของคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีนกลาง ทั้งยังสามารถนำไปใช้สำหรับการเรียนการสอนภาษาจีนในเรื่องความหมายเชิงเปรียบเทียบของคำศัพท์ได้อีกด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์กระบวนการทางปริชาณที่ใช้ถ่ายโยงความหมายของคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีนกลาง

แนวคิดและทฤษฎี

1. แนวคิดนามนัย

โคเวกเซส (Kövecses, 2010) กล่าวว่า นามนัยเป็นกระบวนการทางปริชาณซึ่งมีโน้ตทัศน์หนึ่ง คือ พาะหะ เชื่อมโยงสู่อีกมโนทัศน์หนึ่ง คือ เป้าหมาย โดยทั้ง 2 มโนทัศน์อยู่ในวงความหมายเดียวกัน ตามที่เลคอฟฟ์ (Lakoff, 1987) ได้กล่าวว่า นามนัยเป็นแบบจำลองทางปริชาณ เช่น ผู้ผลิตอ้างอิงผลผลิตเป็นการอธิบายนามนัยโดยใช้ชื่อของผู้ผลิตสื่อถึงผลผลิตแทนการกล่าวถึงสิ่งนั้น ๆ โดยตรง เช่น “We are reading

Shakespeare.” “พวกเรากำลังอ่านเชกสเปียร์” ที่ใช้คำว่า “Shakespeare” “เชกสเปียร์” อ้างถึงงานเขียนของเขาเอง โดยแสดงการถ่ายโยงได้ดังนี้

มโนทัศน์พาหะ

มโนทัศน์เป้าหมาย

เชกสเปียร์

→

ผลงานของเชกสเปียร์

ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยพบว่า ประเภทความสัมพันธ์ของนามนัยของโคเวกเซสและแรดเดน (Kövecses & Radden อ้างถึงใน Vyvyan, Benjamin & Jörg, 2007) สามารถจำแนกรูปแบบได้ละเอียดและเหมาะสม ตัวอย่างเช่น 1) คุณสมบัติของประเภทอ้างอิงประเภท เช่น “blacks” ที่หมายถึง ดำ แต่ใช้เพื่ออ้างอิง คนดำ ที่มีคุณสมบัติหนึ่ง คือ สีมืดที่เป็นสีคล้ำ หรือ 2) ผลอ้างอิงเหตุ เช่น “sad book” ที่ใช้คำว่า sad อ้างถึง ความเศร้า (ผล) ที่เกิดจากการอ่านหนังสือเล่มนี้ (เหตุ) คณะผู้วิจัยจึงเลือกใช้การแบ่งประเภทของนามนัยนี้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีตัวอย่างดังนี้

(3) 董卿 被 女 学生 夸 到 耳根 红。
Dǒngqīng bèi nǚ xuéshēng kuā dào ěrgēn hóng.
ต่งชิง ถูก หญิง นักเรียน ชม จน กกหู แดง
= ต่งชิงถูกนักเรียนหญิงชมจนเงินอาย

จากบริบท (3) ข้างต้น 红 hóng [RED] อ้างถึง “เงินอาย” ที่อยู่ในวงความหมาย [อารมณ์ ความรู้สึก] เป็นนามนัยแบบผลอ้างอิงเหตุ กล่าวคือ การที่รู้สึกเงินจะทำให้ร่างกายหลังสารอะดรีนาลีน เลือดสูบฉีดไปตามร่างกายมากขึ้นส่งผลให้หน้าแดง ซึ่งใบหน้าแดง (ผล) มาจาก อากาศเงินอาย (เหตุ) (สุขยา เกษจรัส, 2562)

มโนทัศน์พาหะ

มโนทัศน์เป้าหมาย

[红 hóng] “แดง”

→

[อารมณ์ ความรู้สึก] “เงินอาย”

2. แนวคิดอุปลักษณ์

โคเวกเซส (Kövecses, 2010) กล่าวว่า อุปลักษณ์เป็นการทำความเข้าใจมโนทัศน์หนึ่งจากวงมโนทัศน์หนึ่ง เนื่องจากวงมโนทัศน์ที่ต้องทำความเข้าใจเป็นนามธรรมมากกว่า ดังนั้นเพื่อให้เข้าใจมโนทัศน์ที่เป็นนามธรรมจึงต้องนำเอาวงมโนทัศน์ที่ชัดเจนหรือเป็นรูปธรรมมากกว่ามากกล่าวถึง เรียกว่า อุปลักษณ์มโนทัศน์ ซึ่งประกอบไปด้วย 2 วงมโนทัศน์ ได้แก่ วงมโนทัศน์ต้นทาง กล่าวคือ เป็นวงมโนทัศน์ที่นำมาเปรียบเทียบให้เกิดความเข้าใจ และวงมโนทัศน์ปลายทาง กล่าวคือ เป็นวงมโนทัศน์ที่เราต้องการทำความเข้าใจ (ธนัญฎากุล พรทิพยพานิช, 2563)

จากการศึกษาแนวคิดอุปลักษณ์ทำให้คณะผู้วิจัยถ่ายโยงความหมายจากคำเรียกสีในภาษาจีนกลางไปยังมโนทัศน์อื่นได้ กล่าวโดยสรุปได้ว่า วงมโนทัศน์ต้นทางคือ “สี” และ วงมโนทัศน์ปลายทาง คือ วงมโนทัศน์อื่นที่นำสีไปเปรียบเทียบกับ โดยมีตัวอย่างดังนี้

(4) 大妈 成为 电视 广播 的 红 人!

Dàmā chéngwéi diànshì guǎngbō de hóng rén!

ป้า กลายเป็น โทรทัศน์ โฆษณา ของ แดง คน

= ป้ากลายเป็นคนดังของโฆษณาทางโทรทัศน์

จากบริบท (4) ข้างต้น 红 hóng [RED] อ้างถึง “ความโด่งดัง” โดยมีถ่ายโยงความหมายได้ดังนี้

มโนทัศน์ต้นทาง		มโนทัศน์ปลายทาง
[红 hóng] “แดง”	→	[ลักษณะ] “ความโด่งดัง”
สี	→	ลักษณะ
โตดเด่น	→	โด่งดัง

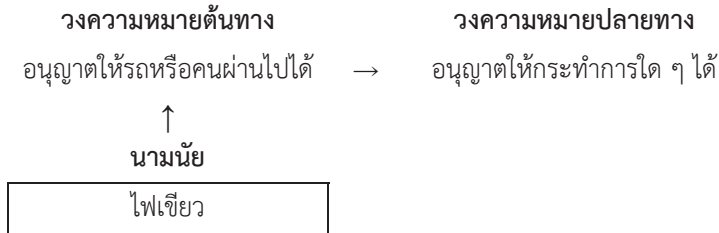
เนื่องจากองค์ประกอบทางศิลปะของสีแดง คือ โดดเด่น จึงถ่ายโยงไปยังความหมายว่า ลักษณะของคนที่ตั้งใจได้ และในวัฒนธรรมจีนก็มักใช้สีแดงเพื่อความเป็นสิริมงคล ตั้งตั้งรุ่งโรจน์

3. แนวคิดอุปลักษณ์นามนัย

โคเวกเซส (Kövecses, 2010) กล่าวถึง การปฏิบัติกรร่วมกันของอุปลักษณ์และนามนัยไว้ว่า บ่อยครั้งที่เราจะพบว่ามียางถ้อยคำที่ไม่สามารถบอกได้ว่าเป็นอุปลักษณ์หรือนามนัยได้ เพราะถ้อยคำนั้นมีทั้งกระบวนการอุปลักษณ์และนามนัยอยู่ในนั้น ซึ่งกูซเซนส์ (Goossens, 1990) เรียกปฏิบัติกรร่วมกันของอุปลักษณ์และนามนัยว่า “อุปลักษณ์นามนัย”

ทั้งนี้รูอิซ เดอ เมนโดซา อิบาเนซและดีเอซ เวลาสโก (Ruiz de Mendoza Ibáñez & Díez Velasco, 2002) ได้เสนอปฏิสัมพันธ์ของอุปลักษณ์และนามนัยไว้ทั้งหมด 4 รูปแบบ ได้แก่ แบบที่ 1 คือ การขยายความเป็นนามนัยในวงความหมายต้นทางของอุปลักษณ์ แบบที่ 2 คือ การขยายความเป็นนามนัยในวงความหมายปลายทางของอุปลักษณ์ แบบที่ 3 คือ การลดความเป็นนามนัยในวงความหมายต้นทางของอุปลักษณ์ และแบบที่ 4 คือ การลดความเป็นนามนัยในวงความหมายปลายทางของอุปลักษณ์ (ธนัญฐากุล พรทิพยพานิช, 2563)

โดยในงานวิจัยของคณะผู้วิจัย พบข้อมูลภาษาที่เป็นอุปลักษณ์นามนัยจึงจำเป็นต้องใช้แนวคิดอุปลักษณ์นามนัยในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีตัวอย่างดังนี้ “绿灯” lǜdēng “ไฟเขียว” ซึ่งเป็นอุปลักษณ์นามนัยแบบที่ 1 การขยายความเป็นนามนัยในวงความหมายต้นทางของอุปลักษณ์ โดย “ไฟเขียว” ในที่นี้เป็นความหมายต้นทางของอุปลักษณ์ที่ถูกขยายความเป็น “อนุญาตให้รถหรือคนผ่านไปได้” จากนั้นถ่ายโยงความหมายไปยังวงความหมายปลายทางที่แสดงความหมายว่า “อนุญาตให้กระทำการใด ๆ ได้” ซึ่งแสดงการถ่ายโยงความหมายได้ดังนี้

วิธีการวิจัย

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยเก็บข้อมูลการใช้คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาจีนกลางทั้งหมด 9 คำ คำเรียกสีละ 1,000 บริบท รวมทั้งหมด 9,000 บริบท โดยใช้ระบบสุ่มจากคลังข้อมูลของมหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมปักกิ่ง เนื่องจากเป็นฐานข้อมูลที่เข้าถึงได้สะดวก และรวบรวมข้อมูลภาษาจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นภาษาธรรมชาติไว้จำนวนมาก

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บข้อมูลคำเรียกสีพื้นฐานจากคลังข้อมูลของมหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมปักกิ่งแล้ว คณะผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกความหมายของคำเรียกสีพื้นฐานว่าเป็นความหมายเชิงเปรียบเทียบหรือความหมายที่แสดงถึงสีของวัตถุโดยตรง ซึ่งพบบริบทที่ปรากฏคำเรียกสีเชิงเปรียบเทียบทั้งหมด 523 บริบท

จากนั้นจึงใช้แนวคิดนามนัยของโคเวกเซสและแรดเดน (Kövecses & Radden อ้างถึงใน Vyvyan, Benjamin & Jörg, 2007) แนวคิดอุปลักษณะของโคเวกเซส (Kövecses, 2010) และแนวคิดอุปลักษณะนามนัยของรูอิช เดอ เมนโดซา อิบาเนซ และดีเอส เวลาสโก (Ruiz de Mendoza Ibáñez & Diez Velasco, 2002) ในการวิเคราะห์ข้อมูลและถ่ายทอดความหมายของคำเรียกสีพื้นฐาน

ผลการวิจัย

กระบวนการทางปริชานที่ใช้ถ่ายโยงความหมายของคำเรียกสีในภาษาจีนกลางมีทั้งหมด 3 กระบวนการ ได้แก่ 1. กระบวนการนามนัย 2. กระบวนการอุปลักษณ์ และ 3. กระบวนการอุปลักษณ์นามนัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. กระบวนการนามนัย

จากข้อมูลภาษาที่คณะผู้วิจัยได้รวบรวมจากคลังข้อมูลภาษาของมหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมปักกิ่ง พบการใช้คำเรียกสีที่ถ่ายโยงความหมายแบบนามนัยได้ทั้งหมด 9 คำ ได้แก่ 白 bái [WHITE], 黑 hēi [BLACK], 红 hóng [RED], 绿 lǜ [GREEN], 黄 huáng [YELLOW], 蓝 lán [BLUE], 粉 fěn [PINK], 紫 zǐ [PURPLE] และ 灰 huī [GREY] ซึ่งถ่ายโยงความหมายไปยังมโนทัศน์อื่นได้ทั้งหมด 12 วงความหมาย โดยพบประเภทย่อยของนามนัยทั้งหมด 3 ประเภท ได้แก่ 1) ผลอ้างอิงเหตุ 2) คุณสมบัติของประเภอ้างอิงถึงประเภท และ 3) บรรจุภัณฑ์อ้างอิงสิ่งที่ถูกบรรจุ โดยจะแสดงรายละเอียดตามประเภทย่อยของกระบวนการนามนัยตามลำดับ ดังนี้

1.1 ผลอ้างอิงเหตุ พบว่า มีคำเรียกสีที่ถ่ายโยงความหมายแบบผลอ้างอิงเหตุทั้งหมด 6 คำ ได้แก่ 白 bái [WHITE], 黑 hēi [BLACK], 红 hóng [RED], 黄 huáng [YELLOW], 紫 zǐ [PURPLE] และ 灰 huī [GREY] ซึ่งถ่ายโยงความหมายไปยังมโนทัศน์อื่นได้ทั้งหมด 4 วงความหมาย ได้แก่ 1) [อารมณ์ความรู้สึก] เช่น “เหยียดหยาม”^[WHITE] และ “เขินอาย”^[RED] 2) [ลักษณะ] เช่น “ความสว่าง”^[WHITE] และ “ความมืดมิด”^[BLACK] 3) [ความผิดปกติ] เช่น “เจ็บป่วย”^[YELLOW, PURPLE] และ 4) [ธรรมชาติ] “หมอก”^[GREY] โดยมีตัวอย่างการถ่ายโยง ดังนี้

(5) 现在 东方 已 渐渐 发 白。

Xiànzài dōngfāng yǐ jiànjiàn fā bái.

ตอนนี้ ตะวันออก แล้ว ค่อย ๆ เผยให้เห็น ขาว

= ตอนนี้ทางตะวันออกค่อย ๆ สว่างขึ้นแล้ว

จากบริบท (5) 白 bái [WHITE] อ้างถึง “ความสว่าง” ที่อยู่ในวงความหมาย [ลักษณะ] เป็นนามนัยแบบผลอ้างอิงเหตุ กล่าวคือ ความสว่าง (ผล) เกิดขึ้นมาได้ เพราะวา พระอาทิตย์ขึ้น (เหตุ)

มโนทัศน์พาหะ

มโนทัศน์เป้าหมาย

[白 bái] “ขาว” → [ลักษณะ] “ความสว่าง”

1.2 คุณสมบัติของประเภทอ้างอิงประเภท พบว่า มีคำเรียกสีที่ถ่ายโยงความหมายแบบคุณสมบัติของประเภทอ้างอิงประเภททั้งหมด 8 คำ ได้แก่ 白 bái [WHITE], 黑 hēi [BLACK], 红 hóng [RED], 绿 lǜ [GREEN], 黄 huáng [YELLOW], 蓝 lán [BLUE], 粉 fěn [PINK] และ 灰 huī [GREY] ซึ่งถ่ายโยงความหมายไปยังมโนทัศน์อื่นได้ทั้งหมด 10 วงความหมาย ได้แก่ 1) [บุคคล] เช่น “ทหารบก”^[GREEN] และ “กองทัพเรือ”^[BLUE] 2) [ธรรมชาติ] เช่น “หิมะ”^[WHITE] และ “ป่าไม้”^[GREEN] 3) [ลักษณะ] เช่น “ความสกปรก”^[BLACK, YELLOW, GREY] และ “แจ่มใส ปลอดภัย”^[BLUE] 4) [สิ่งของเครื่องใช้] เช่น “รถลาดตระเวน”^[BLUE] 5) [ชนชาติ] เช่น “ชาวคอเคซอยด์”^[WHITE, BLUE] 6) [วงจรชีวิต] เช่น “ความเยาว์วัย”^[PINK] 7) [งาน] “งานศพ”^[WHITE] 8) [ระบบการปกครอง] “คอมมิวนิสต์”^[RED] 9) [ส่วนประกอบในร่างกาย] “เลือด”^[RED] และ 10) [สภาพ] “ความเขียวเฉาของพืช”^[YELLOW] โดยมีตัวอย่างการถ่ายโยง ดังนี้

(6) 满 黄 叶 的 小 径。

Mǎn huáng yè de xiǎo jìng.

เต็ม เหลือง ไปไม้ ที่ เล็ก เส้นทาง

= เส้นทางเล็ก ๆ ที่เต็มไปด้วยไม้ที่เขียวเฉา

จากบริบท (6) 黄 huáng [YELLOW] อ้างถึง “ความเหี่ยวเฉาของพืช” ที่อยู่ในวงความหมาย [สภาพ] เป็นคุณสมบัติของประเภทอ้างอิงประเภท กล่าวคือ ใบไม้สีเหลือง (คุณสมบัติ) เป็นคุณสมบัติหนึ่งของความเหี่ยวเฉาของพืช (ประเภท) นอกจากนี้ยังมีคุณสมบัติย่อยอื่น ๆ อีก เช่น การขาดน้ำระบบการระบายน้ำของการปลูกไม้ดี การติดเชื้อมีความชื้นสูง (กรมวิชาการเกษตร, 2559)

มโนทัศน์พาทะ

มโนทัศน์เป้าหมาย

[黄 huáng] “เหลือง” → [สภาพ] “ความเหี่ยวเฉาของพืช”

1.3 บรรจุภัณฑ์อ้างอิงสิ่งที่ถูกบรรจุ พบว่า มีคำเรียกสีที่ถ่ายโยงความหมายแบบบรรจุภัณฑ์อ้างอิงสิ่งที่ถูกบรรจุทั้งหมด 1 คำ คือ 红 hóng [RED] ซึ่งถ่ายโยงความหมายไปยังมโนทัศน์อื่นได้ทั้งหมด 1 วงความหมาย คือ [สิ่งของเครื่องใช้] “ซองใส่เงิน”^[RED] โดยมีตัวอย่างการถ่ายโยง ดังนี้

(7) 禁止 送 收 “红 包”。
Jìnzhǐ sòng shōu “hóng bāo”.
ห้าม ให้ รับ “แดง ซอง”
= ห้ามให้และรับ “ซองใส่เงิน”

จากบริบท (7) 红 hóng [RED] อ้างถึง “ซองใส่เงิน” ที่อยู่ในวงความหมาย [สิ่งของเครื่องใช้] เป็นนามนัยแบบบรรจุภัณฑ์อ้างอิงสิ่งที่ถูกบรรจุ กล่าวคือ สีแดงที่เป็นสีของซอง (บรรจุภัณฑ์) เป็นบรรจุภัณฑ์ที่ใส่เงิน (สิ่งที่ถูกบรรจุ)

มโนทัศน์พาทะ

มโนทัศน์เป้าหมาย

[红 hóng] “แดง” → [สิ่งของเครื่องใช้] “ซองใส่ธนบัตรหรือเงิน”

2. แนวคิดอุปลักษณ์

จากข้อมูลภาษาที่คณะผู้วิจัยได้รวบรวมจากคลังข้อมูลภาษาของมหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมปักกิ่ง พบการใช้คำเรียกสีที่ถ่ายโยงความหมายแบบอุปลักษณ์ได้ทั้งหมด 4 คำ ได้แก่ 白 bái [WHITE], 黑 hēi [BLACK], 红 hóng [RED] และ

灰 huī [GREY] ซึ่งถ่ายโยงความหมายไปยังมโนทัศน์อื่นได้ทั้งหมด 4 วงความหมาย
ทั้งนี้ ได้แสดงรายละเอียดตามลำดับดังต่อไปนี้

2.1 白 bái [WHITE] พบความหมายเชิงเปรียบเทียบในภาษาจีนกลางแบบ
อุปลักษณ์ใน 2 วงความหมาย ได้แก่ 1) [สภาพ] “เปล่าประโยชน์” และ 2) [ลักษณะ]
“สุจริต” โดยมีตัวอย่างการถ่ายโยง ดังนี้

(8) 犯罪 分子 怎样 将 黑 钱 变 “白”?

Fànzùì fēnzǐ zěnyàng jiāng hēi qián biàn “bái”?

อาชญากรรม กลุ่มบุคคล อย่างไร จะ ดำ เงิน เปลี่ยน ขาว

= พวกอาชญากรเปลี่ยนเงินจากการทุจริตเป็นเงินสุจริตได้อย่างไร

จากบริบท (8) 白 bái [WHITE] อ้างถึง “สุจริต” ซึ่งถ่ายโยงได้ดังนี้

มโนทัศน์ต้นทาง

มโนทัศน์ปลายทาง

[白 bái] “ขาว”

→

[ลักษณะ] “สุจริต”

สี

→

ลักษณะ

ไม่มีสีอื่นเจือปน

→

ไม่มีความชั่วร้ายเจือปน

เนื่องจากองค์ประกอบทางศิลปะของสีขาว คือ สีที่ไม่มีสีอื่นเจือปนจึงถ่ายโยง
ความหมายไปยังความหมายว่า ลักษณะของสิ่งที่ไม่มีความชั่วร้ายเจือปน

2.2 黑 hēi [BLACK] พบความหมายเชิงเปรียบเทียบในภาษาจีนกลาง
แบบอุปลักษณ์ใน 2 วงความหมาย ได้แก่ 1) [ลักษณะ] “การกระทำความผิด ทุจริต”
และ 2) [บุคคล] “อันธพาล” โดยมีตัวอย่างการถ่ายโยง ดังนี้

(9) 黑 钱 是 怎样 洗 “白” 的。

Hēi qián shì zěnyàng xǐ “bái” de.

ดำ เงิน คือ อย่างไร ชัก ขาว

= เงินจากการทุจริตชำระล้างให้สุจริตได้อย่างไร

จากบริบท (9) 黑 hēi [BLACK] อ้างถึง “การกระทำความผิด ทุจริต” ซึ่งถ่ายโยงได้ดังนี้

มโนทัศน์ต้นทาง		มโนทัศน์ปลายทาง
[黑 hēi] “ดำ”	→	[ลักษณะ] “กระทำความผิด ทุจริต”
สี	→	ลักษณะ
ไม่สว่าง	→	ไม่บริสุทธิ์
ทำให้สีอื่นหม่นลง	→	ทำให้ชีวิตของผู้อื่นและตัวเองแย่ลง

เนื่องจาก องค์ประกอบทางศิลปะของสีดำ คือ สีที่ไม่มีแสงสว่าง และเมื่อนำสีดำไปผสมกับสีอื่น จะทำให้สีอื่นหมองหม่นลง จึงถ่ายโยงความหมายไปยังความหมายว่า ลักษณะของการกระทำที่ไม่บริสุทธิ์ และจะทำให้ชีวิตของผู้อื่นและตัวเองแย่ลง

2.3 红 hóng [RED] พบความหมายเชิงเปรียบเทียบในภาษาจีนกลางแบบอุปลักษณะ ใน 1 วงความหมาย คือ [ลักษณะ] “ความโด่งดัง” โดยมีตัวอย่างการถ่ายโยง ดังนี้

(10) 他红了, 因为 他的 演技 真的一流。

Tā hóng le, yīnwèi tā de yǎnjì zhēnde yīliú.

เขาแดง แล้ว เพราะ เขา ของ ฝีมือการแสดง จริง ยอดเยี่ยม

= เขาโด่งดังแล้ว เพราะฝีมือการแสดงของเขายอดเยี่ยมจริง ๆ

จากบริบท (10) 红 hóng [RED] อ้างถึง “ความโด่งดัง” ซึ่งถ่ายโยงได้ดังนี้

มโนทัศน์ต้นทาง		มโนทัศน์ปลายทาง
[红 hóng] “แดง”	→	[ลักษณะ] “ความโด่งดัง”
สี	→	ลักษณะ
โดดเด่น	→	โด่งดัง

เนื่องจากองค์ประกอบทางศิลปะของสีแดง คือ สีที่โดดเด่น จึงถ่ายโยงไปยังความหมายที่ว่า ลักษณะของคนที่ตั้งใจได้ และในวัฒนธรรมจีนก็มักใช้สีแดงเพื่อความเป็นสิริมงคล โต้งตั้ง รุ่งโรจน์

2.4 灰 huī [GREY] พบความหมายเชิงเปรียบเทียบในภาษาจีนกลางแบบอุปลักษณ์ใน 2 วงความหมาย ได้แก่ 1) [อารมณ์ ความรู้สึก] “หม่นหมอง” และ 2) [ลักษณะ] “คลุมเครือ” โดยมีตัวอย่างการถ่ายโยง ดังนี้

(11) 让她灰暗的生活里 起码 有音乐!

Ràng tā huī àn de shēnghuó lǐ qǐmǎ yǒu yīnyuè
ทำให้ เขา เทา มีด ที่ ชีวิต ใน อย่างน้อยที่สุด มี ดนตรี
= อย่างน้อยก็มีดนตรีในชีวิตที่หม่นหมองของเธอ

จากบริบท (11) 灰 huī [GREY] สื่อถึง “หม่นหมอง” ซึ่งถ่ายโยงได้ดังนี้

มโนทัศน์ต้นทาง		มโนทัศน์ปลายทาง
[灰 huī] “เทา”	→	[อารมณ์ ความรู้สึก] “หม่นหมอง”
สี	→	อารมณ์ ความรู้สึก
ไม่สดใส	→	หม่นหมอง

เนื่องจากองค์ประกอบทางศิลปะของสีเทาเป็นสีที่ไม่สดใส จึงถ่ายโยงความหมายไปยังความหมายว่า อารมณ์ ความรู้สึกที่หม่นหมอง ได้

3. แนวคิดอุปลักษณ์นามนัย

จากข้อมูลภาษาที่คณะผู้วิจัยได้รวบรวมจากคลังข้อมูลภาษาของมหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมปักกิ่ง พบการใช้คำเรียกสีที่ถ่ายโยงความหมายแบบอุปลักษณ์นามนัยได้ทั้งหมด 4 คำ ได้แก่ 绿 lǜ [GREEN], 黄 huáng [YELLOW], 蓝 lán [BLUE] และ 灰 huī [GREY] ซึ่งถ่ายโยงความหมายไปยังมโนทัศน์อื่นได้ทั้งหมด 3 วงความหมาย ทั้งนี้พบประเภทย่อยของนามนัยทั้งหมด 1 ประเภท คือ อุปลักษณ์นามนัยแบบขยายความเป็นนามนัยในวงความหมายต้นทางของอุปลักษณ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

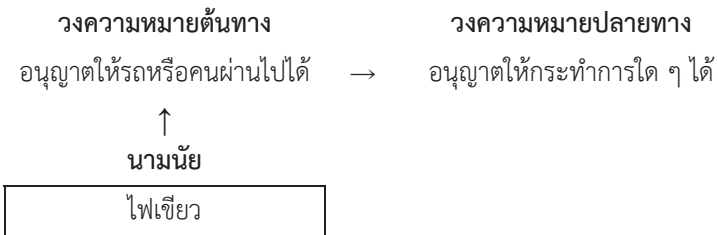

3.1 อุปลักษณะนามนัยแบบขยายความเป็นนามนัยในวงความหมายต้นทางของอุปลักษณะ พบว่า มีคำเรียกสีที่เป็นประเภทดังกล่าว 4 คำ ได้แก่ 绿 lǜ [GREEN], 黄 huáng [YELLOW], 蓝 lán [BLUE] และ 灰 huī [GREY] ซึ่งถ่ายโยงความหมายไปยังมโนทัศน์อื่นได้ทั้งหมด 3 วงความหมาย ได้แก่ 1) [ลักษณะ] “อนุญาต อนุมัติ”^[GREEN] 2) [สภาพ] “ลึ้มเล็ก เล็ก”^[YELLOW] และ 3) [อารมณ์ ความรู้สึก] “สดใส”^[BLUE] และ “หม่นหมอง”^[GREY]

ตัวอย่างการถ่ายโยงความหมายจากคำเรียกสีเขียว 绿 lǜ [GREEN] ไปยังมโนทัศน์ [ลักษณะ] ที่มีความหมายว่า “อนุญาต อนุมัติ”

(12) 破例 为 他 开 “绿灯”。
Pòlì wèi tā kāi “lǜdēng”。
เป็นกรณีพิเศษ สำหรับ เขา เปิด “ไฟเขียว”
= ให้การอนุมัติเป็นกรณีพิเศษสำหรับเขา

จากบริบท (12) ข้างต้น 绿 lǜ [GREEN] อ้างถึง “การอนุญาต การอนุมัติ” เป็นอุปลักษณะนามนัย มีที่มาจากสัญญาณไฟจราจรสีเขียว ที่เป็นวงความหมายต้นทางของอุปลักษณะ แล้วถูกขยายความหมายเป็น “อนุญาตให้รถหรือคนผ่านไปได้” จากนั้นได้ถ่ายโยงความหมายไปยังวงความหมายปลายทางที่แสดงความหมายว่า “อนุญาตให้กระทำการใด ๆ ได้” (ธนัญฐากุล พรทิพยพานิช, 2563) โดยถ่ายโยงความหมายได้ดังนี้

สรุปผล

จากบริบทที่มีการใช้คำเรียกสีพื้นฐานของภาษาจีนกลางในเชิงเปรียบเทียบทั้งหมด 523 บริบท พบกระบวนการทางปริชานที่ใช้ในการถ่ายโยงความหมายมากที่สุด คือ แนวคิดนามนัย ซึ่งพบการถ่ายโยงความหมาย 446 บริบท คิดเป็นร้อยละ 85 รองลงมา คือ กระบวนการอุปลักษณ์ ที่พบการถ่ายโยงความหมาย 64 บริบท คิดเป็นร้อยละ 12 และลำดับสุดท้าย คือ กระบวนการอุปลักษณ์นามนัย ซึ่งพบการถ่ายโยงความหมาย 13 บริบท คิดเป็นร้อยละ 3

อภิปรายผล

กระบวนการทางปริชานที่ใช้ในการถ่ายโยงความหมายของคำเรียกสีในภาษาจีนกลางมากที่สุด คือ กระบวนนามนัย เนื่องจากเป็นกระบวนการที่มีความซับซ้อนน้อยที่สุด กล่าวคือ เป็นการถ่ายโยงความหมายจากมโนทัศน์หนึ่ง คือ พาหะ เชื่อมโยงสู่อีกมโนทัศน์หนึ่ง คือ เป้าหมาย โดยทั้งมโนทัศน์พาหะและมโนทัศน์เป้าหมายนั้นจะอยู่ในวงความหมายเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน (Kövecses, 2010)

ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยพบว่า การถ่ายโยงความหมายแบบนามนัยใช้ 白 bái [WHITE] อ้างถึงวงความหมายต่าง ๆ มากที่สุด ซึ่งพบใน 8 วงความหมาย และพบการใช้ 白 bái [WHITE] เพื่ออ้างถึงวงความหมาย [ชนชาติ] คือ “ชาวคอเคซอยด์” มากที่สุด เนื่องจากคุณสมบัติที่เด่นชัดที่สุดของชาวคอเคซอยด์ คือ มีผิวขาว

นอกจากนี้ ประเภทของนามนัยที่พบมากที่สุด คือ ผลอ้างอิงเหตุ เพราะความหมายเชิงเปรียบเทียบของคำเรียกสีที่ถ่ายโยงแบบนามนัยส่วนใหญ่มักจะแสดงผลให้เห็นได้ด้วยตา ตัวอย่างเช่น กลัวจนหน้าซีดขาว กล่าวได้ว่า ใบหน้าซีดขาว (ผล) มาจาก การไหลเวียนของเลือดไปยังผิวในร่างกายที่น้อยลง เนื่องจากเผชิญหน้ากับบางสิ่งที่น่ากลัว (เหตุ) (Ashish, 2022) อธิบายได้ว่า เราจะมองเห็นว่าใบหน้าขาวซีดอย่างชัดเจน ซึ่งมีสาเหตุมาจากความกลัว

ส่วนกระบวนการอุปลักษณ์ เป็นกระบวนการที่ใช้ถ่ายโยงความหมาย รองลงมาจากกระบวนการนามนัย เนื่องจากเป็นกระบวนการที่มีความซับซ้อน รองลงมาจากนามนัย กล่าวคือ เป็นการทำความเข้าใจความหมายหนึ่งผ่านอีกวง ความหมายหนึ่ง โดยวงความหมายทั้งสองนั้นเป็นวงความหมายคนละประเภทกัน (Kövecses, 2010) ในขณะที่นามนัยจะถ่ายโยงความหมายจากวงความหมาย ประเภทเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน

ทั้งนี้ การถ่ายโยงความหมายแบบอุปลักษณ์มีการถ่ายโยงความหมายของ 黑 hēi [BLACK] ไปยังวงความหมายต่าง ๆ มากที่สุด เนื่องจากสีดำเป็นสีที่มี องค์ประกอบทางความหมายมากกว่าสีอื่น ทำให้ถ่ายโยงความหมายไปยังวง ความหมายอื่นได้หลากหลายกว่า

นอกจากนี้ เมื่อวิเคราะห์ความหมายเชิงเปรียบของ 黑 hēi [BLACK] แล้ว คณะผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจอีกว่า ผู้พูดภาษาจีนมักจะนำ 黑 hēi [BLACK] มาเปรียบ กับสิ่งที่เป็นนามธรรม ซึ่งมักจะมี ความหมายในเชิงลบ โดย 黑 hēi [BLACK] ถ่ายโยง ความหมายไปยังวงความหมาย [ลักษณะ] คือ “การกระทำความผิด ทุจริต” มากที่สุด เนื่องจากในทฤษฎีสีทางศิลปะของสีดำ กล่าวว่า สีดำเป็นสีที่มีมืดที่สุด ไม่สว่าง หม่นหมอง และเมื่อนำสีดำไปผสมสีกับสีอื่น ๆ จะทำให้สีเหล่านั้นหมองคล้ำลง จึงถ่ายโยง ไปยังความหมายของ [ลักษณะ] ของการกระทำบางอย่างที่ไม่บริสุทธิ์ และเป็น การกระทำที่ทำให้ผู้อื่นแฉงได้

ส่วนกระบวนการทางปริชานที่ใช้ในการถ่ายโยงความหมายน้อยที่สุด คือ กระบวนการอุปลักษณ์นามนัย เนื่องจากเป็นกระบวนการที่มีความซับซ้อนมากที่สุด เพราะ เป็นกระบวนการที่แสดงให้เห็นถึงปฏิสัมพันธ์ของ 2 กระบวนการ ซึ่ง ได้แก่ อุปลักษณ์และนามนัย

โดยการถ่ายโยงความหมายแบบอุปลักษณ์นามนัยมีการใช้ 绿 lǜ [GREEN] มากที่สุด ซึ่งจากในบริบทที่พบนั้นใช้ 绿 lǜ [GREEN] ในการถ่ายโยงความหมายไป

ยังวงความหมาย [ลักษณะ] คือ “อนุญาต อนุมัติ” มากที่สุด เนื่องจากเป็นคำที่มีการใช้อย่างแพร่หลาย ซึ่งเป็นประสบการณ์ทางกายของผู้ใช้ภาษา กล่าวคือ คนเรามักจะมองเห็นไฟจราจรสีเขียวหรือที่เรียกว่า “ไฟเขียว” บนท้องถนนเป็นประจำ จึงนำมาใช้ในความหมายเชิงเปรียบเทียบ โดยใช้ “ไฟเขียว” เป็นวงความหมายต้นทางของอุปลักษณ์ แล้วขยายความหมายเป็น “อนุญาตให้รถหรือคนผ่านไปได้” จากนั้นได้ถ่ายโยงความหมายไปยังวงความหมายปลายทางที่แสดงความหมายว่า “อนุญาตให้กระทำการใด ๆ ได้”

ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยพบว่า มีงานวิจัยที่ศึกษาทั้งกระบวนการนามนัย อุปลักษณ์ และอุปลักษณ์นามนัย คือ งานวิจัยเรื่องคำเรียกสีที่ใช้เปรียบเทียบเชิงประวัติในภาษาไทยตามแนวทางภาษาศาสตร์ปริชาน (ธัญญ์ธัญญ์ พรทิพย์พานิช, 2563) ที่ศึกษาเกี่ยวกับคำเรียกสีในเชิงเปรียบเทียบตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน โดยใช้กระบวนการทางปริชานในการถ่ายโยง 3 กระบวนการ ซึ่งผลงานวิจัยแสดงให้เห็นว่าพบการใช้กระบวนการนามนัยในการถ่ายโยงความหมายมากที่สุด รองลงมา คือ อุปลักษณ์ และอุปลักษณ์นามนัยเป็นลำดับสุดท้ายเช่นเดียวกับงานวิจัยนี้

นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยเรื่องอรรถศาสตร์ปริชานของคำเรียกชื่อสัตว์ในภาษาไทยถิ่นเหนือ จังหวัดเชียงราย (ธีรรัตน์ จัปใจนาย และ อรทัย ชินอัครพงศ์, 2564) ที่พบการใช้กระบวนการนามนัยมากกว่าอุปลักษณ์ กล่าวคือ มีประเภททางความหมายของคำเรียกชื่อสัตว์ตามแนวทางอรรถศาสตร์ปริชาน ได้แก่ ประเภทความหมายเชิงนามนัยที่พบมากที่สุด รองลงมา คือ ความหมายเฉพาะ และพบความหมายเชิงอุปลักษณ์เป็นลำดับสุดท้าย

จากทั้ง 2 งานวิจัยข้างต้น แสดงให้เห็นว่า กระบวนการนามนัยเป็นกระบวนการที่ถูกใช้มากที่สุดในการถ่ายโยงความหมาย แสดงให้เห็นถึงความเป็นพื้นฐานของการถ่ายโยงความหมายในระดับปริชานของมนุษย์ ซึ่งสอดคล้องกับที่

แพนเธอร์และแรดเดน (Panther & Radden, 1999) กล่าวไว้ว่า นามนัยเป็นปรากฏการณ์ทางปริชานที่มีความเป็นพื้นฐานมากกว่าอุปลักษณ์

ข้อเสนอแนะ

ความหมายเชิงเปรียบเทียบของ 白 bái [WHITE] มีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ โดยความหมายเชิงลบพบในหลายวงความหมาย อาทิ [สภาพ] “ไร้ประโยชน์”

(13) 做了也是白做。

Zuò le yě shì bái zuò.

ทำ แล้ว ก็ คือ ขาว ทำ

= ทำไปก็เปล่าประโยชน์

แสดงให้เห็นว่า ไม่สอดคล้องกับมโนทัศน์สากลที่กล่าวว่า [WHITE IS GOOD] “สีขาวคือสิ่งที่ดี” จึงควรมีการศึกษาว่า ในภาษาอื่น ๆ ใช้คำเรียกสีขาวในความหมายเชิงลบหรือไม่ ซึ่งจะพิสูจน์ได้ว่า [WHITE IS GOOD] “สีขาวคือสิ่งที่ดี” เป็นมโนทัศน์สากลหรือเป็นความบังเอิญของภาษา

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการเกษตร. (2559, 19 กุมภาพันธ์). เชื้อราฟิวซาเรียมออกซีสปอรัมสาเหตุโรคเหี่ยวของพืช. DOA Thailand. <https://shorturl.asia/BlyN9>

ธัญญากุล พรทิพยพานิช. (2563). คำเรียกสีที่ใช้เปรียบเทียบเชิงประวัติในภาษาไทยตามแนวทางภาษาศาสตร์ปริชาน [วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ธีรรัตน์ จับใจนาย และ อรทัย ชินอักรพงศ์. (2564). อรรถศาสตร์ปริชานของคำเรียกชื่อสัตว์ในภาษาไทยถิ่นเหนือ จังหวัดเชียงราย. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, 11(1), 95-105.

- นฤมล ศิริพันธ์. (2554). คำเรียกสีและทัศนคติที่มีต่อสีของผู้พูดภาษาไทย กระเหรียงโป้ว มอญ และขมุ ในอำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี [วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุชยา เกษจำรัส. (2562, 27 กรกฎาคม). **เขินอายแล้วหน้าแดงกันมั๊ย?**. Beartai. <https://www.beartai.com/brief/sci-news/346797>
- Ashish. (2022, July 26) **Why Does Your Face Turn Pale When You're Scared?**. Science ABC. <https://shorturl.asia/AGJp4>
- Gao, J., & Sutrop, U. (2014). The Basic Color Terms of Mandarin Chinese. **Studies in Language**, 38(2), 335-359.
- Goossens, L. (1990). Metaphtonymy: The Interaction of Metaphor and Metonymy in Expressions for Linguistic Action. **Cognitive Linguistics**, 1(3), 323-342.
- Kövecses, Z. (2010). **Metaphor: A Practical Introduction Second Edition** (2 nd ed.). Oxford University Press.
- Lakoff, G. (1987). **Woman, Fire and Dangerous Things: What Categories Reveal about the Mind**. The University of Chicago Press.
- Panther, K. U., & Radden, G. (1999). Introduction. In K. U. Panther & G. Radden (Eds.), **Metonymy in Language and Thought**. John Benjamins Publishing.
- Ruiz de Mendoza Ibáñez, F. J., & Diez Velasco, O. I. (2002). Patterns of conceptual interaction. In R. Dirven & R. Porings (Eds.), **Metaphor and Metonymy in Comparison and Contrast** (pp. 489-532). Berlin; New York: Mouton de Gruyter.
- Vyvan, E., Benjamin, B., Jörg, Z. (2007). **The Cognitive Linguistics Reader**. Equinox Press.

การพัฒนาความสามารถการอ่านการเขียนคำที่ประวิสรรชนีย์
และไม่ประวิสรรชนีย์โดยใช้ชุดฝึกทักษะสำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่ามะโอ
ตำบลจอมหมอกแก้ว อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย
Development the Ability to Read and Write Word
Prawitsanee and Non-Prawitsanee Using Skill Training
for Prathom Suksa 4 Students at Ban Tha Ma-O
School, Chom Mok Kaew Subdistrict, Mae Lao
District, Chiang Rai Province

ปิยามาศ มาวงค์^{*1} อภิญญา จิตมโนวรรณ²
Piyamas Mavong^{*1} Apinya Jitmanowan²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างชุดฝึกทักษะเพื่อพัฒนา
ความสามารถด้านการอ่านการเขียนคำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่ามะโอ ตำบลจอมหมอกแก้ว
อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80 / 80

* Corresponding author, e-mail: pmavong@hotmail.com

¹ อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

¹ Lecturer Faculty of Humanities and Social Sciences Chiang Rai Rajabhat University

² อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

² Dr., Lecturer Faculty of Humanities and Social Sciences Chiang Rai Rajabhat University

2) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดฝึกทักษะเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนคำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่ามะโอ ตำบลจอมหมอกแก้ว อำเภอมแม่ลาว จังหวัดเชียงราย และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนจากการเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนคำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์ ประชากรวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่ามะโอ ตำบลจอมหมอกแก้ว อำเภอมแม่ลาว จังหวัดเชียงราย พื้นที่การศึกษาเขต 2 จำนวน 10 คน เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย บัตรคำ ชุดฝึกทักษะ เอกสารที่ใช้ในการเรียนการสอน และแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน

ผลการวิจัยพบว่า ชุดฝึกทักษะที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 78.10/ 91.10 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียน ร้อยละ 40.50% เฉลี่ย สูงกว่าก่อนเรียน ร้อยละ 32% เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าคะแนนหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

คำสำคัญ: การพัฒนาความสามารถการอ่านการเขียน คำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์ ชุดฝึกทักษะ

Abstract

The objectives of this research were 1) to create a skill training package for developing reading and writing abilities in Prawitsanee and non-Prawitsanee words for Prathom Suksa 4 students at Ban Tha Ma-O School, Chom Mok Kaew Subdistrict, Mae Lao District, Chiang Rai Province. According to the efficiency criteria 80/80, 2) study of Learning Achievement with a Skills Practice Set for Developing Reading and Writing Competence in Prawitsanee and Non- Prawitsanee Words for Prathom Suksa 4 Students at Ban Tha Ma-O School, Chom Mok Kaew Subdistrict, Mae Lao District, Chiang Rai Province, and 3) study the student's satisfaction from learning by using the skills training package to develop reading and writing abilities, Prawitsanee and non-Prawitsanee words. The research population was Prathom Suksa 4 students at Ban Tha Ma-O School, Chom Mok Kaew Subdistrict, Mae Lao District, Chiang Rai Province. The population were 10 students in Educational Area 2. The research tools consisted of word cards, skills training sets, documents used in teaching and learning, pre-test and post-test.

The results showed that the skill set created was effective equal to 78.10/91.10. The learning achievement of the students after school was 40.50% on average, 32% higher than before. When comparing between pre-test and post-test, it was found that the students' pre-test and post-test were higher than before at the statistical significance level of 0.5.

Keywords: Developing the ability to read and write Prawitsanee and non-Prawitsanee Skill training set

บทนำ

ภาษาเป็นวัฒนธรรมที่สำคัญของชาติ ภาษาเป็นสื่อใช้ติดต่อกันและทำให้วัฒนธรรมอื่น ๆ เจริญขึ้น แต่ละภาษามีระเบียบของตนแล้วแต่จะตกลงกันในหมู่ชนชาตินั้น ภาษาจึงเป็นศูนย์กลางของคนทั้งชาติ ดังข้อความตอนหนึ่งในพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เรื่อง “ความเป็นชาติโดยแท้จริง” ว่าภาษาเป็นเครื่องผูกพันมนุษย์ต่อมนุษย์อย่างแน่นแฟ้นกว่าสิ่งอื่น ดังนั้นภาษาก็เปรียบได้กับร้วของชาติ ถ้าชนชาติใดรักษาภาษาของตนไว้ได้ดี ให้บริสุทธิ์ ก็จะได้ชื่อว่ารักษาความเป็นชาติ คนไทยทุกคนใช้ภาษาไทยเป็นสื่อโดยเฉพาะการอ่านการเขียนซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่สำคัญต่อคนทุกคน ไม่ว่าจะของเด็กหรือผู้ใหญ่ต้องมีการเรียนรู้ อย่างไรก็ตาม การเรียนการสอนก็จำเป็นต่อคนไทยทุกคน เนื่องจากเป็นกลวิธีที่จะแสดงถึงวัฒนธรรมและคเณกลักษณ์ประจำชาติไว้อีกด้วย

ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย คือ ปัญหาที่มาจากตัวผู้สอน ซึ่งผู้สอนมักจะมีวิธีการสอนที่น่าเบื่อ หรือสอนตามคู่มือครุ ไม่มีสื่อนวัตกรรมสำหรับการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ประกอบกับภาษาไทยเป็นวิชาในกลุ่มทักษะที่ผู้เรียนจะต้องได้ฝึกฝนบ่อย ๆ จนเกิดทักษะ จึงจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีและไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน ปัญหาอีกประการหนึ่งเกิดจากตัวผู้เรียนคือพื้นฐานในการเรียนรู้ การรับรู้ หรือในการทำความเข้าใจ ซึ่งผู้เรียนบางส่วนจะมีพื้นฐานในการเรียนรู้ต่ำหรือค่อนข้างต่ำ บางคนเรียนรู้ได้ช้า ทำให้ไม่ค่อยทันเพื่อน อีกทั้งปัจจุบันนี้มีผู้เรียนเป็นชนชาติพันธุ์ที่เข้ามาเรียนในโรงเรียนซึ่งทำให้มีการจัดรายวิชาต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ แต่ทั้งนี้ในแต่รายวิชาผู้เรียนยังเรียนอ่อนมาก คือจัดผู้เรียนให้เรียนคละความสามารถกันในห้องเดียว การจัดห้องเรียนลักษณะเช่นนี้จึงส่งผลให้ผู้เรียนในกลุ่มที่เรียนอ่อนอยู่แล้วจะไม่สามารถบรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ผู้สอนตั้งไว้ วิชาภาษาไทยจึงถูกบรรจุไว้ในหลักสูตรการศึกษาทุกหลักสูตรตลอดมาโดยในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งมีการปรับปรุง

มาจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้เห็นความสำคัญของการเรียนภาษาไทย จึงกำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ออกเป็น 5 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย สาระที่ 5 วรรณคดี และวรรณกรรม ซึ่งทุกสาระล้วนเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารให้ผู้เรียนสามารถเลือกใช้คำ เรียบเรียงความคิด ความรู้ให้ชัดเจน ใช้ภาษาให้ถูกต้องตามหลักภาษา ใช้ถ้อยคำตรงตามความหมาย ถูกต้องตามฐานะและสถานการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556)

ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษาพบว่าการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ แสดงว่าการเรียนการสอนประสบความสำเร็จล้มเหลว (ประทีป แสงเปี่ยม, 2538 : 53-56) ที่เป็นเช่นนี้อาจมีสาเหตุมาจากหลายประการไม่ว่าจะเป็นวิธีการสอน กิจกรรมการเรียนการสอนแบบเรียน สื่อ ชุดฝึก วัสดุการอ่านการเขียนต่าง ๆ แต่สาเหตุสำคัญน่าจะเกี่ยวกับตัวครูผู้สอน เพราะครูเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน (บันลือ พฤกษ์วัน และดำรง ศิริเจริญ, 2533: 73) ครูผู้สอนยังใช้วิธีสอนโดยเน้นการเรียนสาระความรู้ มุ่งเน้นเนื้อหาหมากกว่ากระบวนการเรียน (อัจฉรา ชิวะพันธ์, 2546: 73) และพันธ์ชัย วิหคโต (2536: 75) กล่าวว่า ครูขาดเทคนิควิธีการสอน ไม่มีความเข้าใจในเนื้อหาและหลักเกณฑ์การใช้ภาษา ไม่มีเวลาในการฝึกทักษะต่าง ๆ นักเรียนอ่านไม่คล่อง เขียนไม่คล่อง ในขณะนี้จึงเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ครูผู้สอนทุกคน ไม่เฉพาะแต่ครูภาษาไทยเท่านั้น ต้องร่วมมือร่วมใจกันแก้ไข

ด้วยเหตุที่ว่า หากเยาวชนของเราอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้การเรียนรู้อื่นๆ ก็ย่อมจะมีติดมน เพราะภาษาไทยเป็นเครื่องมือสำคัญที่ผู้เรียนจะใช้ในการแสวงหาความรู้ในโลกกว้างได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุดและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพด้วยเหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจจะใช้ชุดฝึกทักษะเพื่อพัฒนาด้านการอ่านและการเขียนคำที่

ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่ามะโอ ตำบลจอมหมอกแก้ว อำเภอมแม่ลาว จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 2 ซึ่งใช้คำในแบบฝึก พื้นฐานในรายวิชาภาษาไทย จำนวน 100 คำ แบ่งแยกเป็นคำที่ประวิสรรชนีย์ 50 คำ คำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ 50 คำ มาสร้างเป็นบัตรคำจำนวน 100 บัตรคำ และชุดฝึกทักษะ 10 ชุด เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านและการเขียนของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างชุดฝึกทักษะเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียน คำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่ามะโอ ตำบลจอมหมอกแก้ว อำเภอมแม่ลาว จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 2
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดฝึกทักษะเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนคำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่ามะโอ ตำบลจอมหมอกแก้ว อำเภอมแม่ลาว จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 2
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจโดยใช้ชุดฝึกทักษะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่ามะโอ ตำบลจอมหมอกแก้ว อำเภอมแม่ลาว จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 2

วิธีการวิจัย

ขั้นตอนในการวิจัย มีดังนี้

1. ประชากร คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่ามะโอ ตำบลจอมหมอกแก้ว อำเภอมะลาว จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 2 จำนวน 1 ห้อง มี 10 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพของเครื่องมือประกอบด้วย

2.1 ชุดฝึกทักษะเพื่อพัฒนาทางด้าน การอ่าน การเขียน คำประวิสรรชนีย์ และไม่ประวิสรรชนีย์ โดยการทดลองหาคำยากจากการลงภาคสนามโดยการสร้างโจทย์ให้เขียนตามคำบอกวันละ 10 คำ ใช้เวลาทำการหาคำ 5 นาที จากโรงเรียนที่ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจ

2.2 บัตรคำ จำนวน 100 คำ แยกเป็น

2.2.1 คำที่ประวิสรรชนีย์ จำนวน 50 คำ

2.2.2 คำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ จำนวน 50 คำ

2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 20 ข้อ มี 4 ตัวเลือก

2.4 ชุดฝึกทักษะจำนวน 10 ชุดฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แยกเป็น 1) ชุดฝึกทักษะคำที่ประวิสรรชนีย์ จำนวน 10 ชุด 2) ชุดฝึกทักษะคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ จำนวน 10 ชุด

2.5 แบบประเมินความพึงพอใจ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดลองจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่ามะโอ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ชี้แจงให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับวิธีการเรียน บทบาทของผู้เรียน จุดประสงค์ของการเรียนและวิธีการประเมินผลการเรียน

3.2 ให้นักเรียนทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำที่ประวิสรรชนีย์และคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ จำนวน 20 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

3.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะ จำนวน 10 ชุด โดยใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 20 ชั่วโมง

3.4 ทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับหลังเรียนแต่เป็นชุดเดียวกันกับฉบับก่อนเรียน จำนวน 20 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

3.5 หาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ (E_1 / E_2) ใช้เกณฑ์มาตรฐาน 80 /80

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการทดลองผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ดังนี้

4.1 การประเมินคุณภาพของชุดฝึกทักษะโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ในด้านความครอบคลุมจุดประสงค์ เนื้อหา รูปแบบ การใช้ภาษา การประเมินผล นำน้ำหนักคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) แล้วนำผลที่ได้มาแปลความหมายตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

4.2 การหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ ใช้เกณฑ์มาตรฐาน 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนระหว่างเรียนหรือชุดฝึกทักษะ คิดเป็นร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง ค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนที่ผู้เรียนตอบถูกจากการทดสอบหลังเรียนแต่ละชุดฝึก คิดเป็นร้อยละ 80

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำที่ประวิสรรชนีย์และคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ โดยทำการวิเคราะห์ดังนี้

4.3.1 วิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ เป็นรายข้อ

4.3.2 วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับ

4.4 การวิเคราะห์หาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดฝึกทักษะโดยการเปรียบเทียบหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (μ) และหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของคะแนนที่ได้จากการทดสอบวัดความรู้ เรื่อง คำที่ประวิสรรชนีย์ และคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ของนักเรียนก่อนการทดลองและหลังการทดลอง นำเสนอในรูปแบบการบรรยาย

5. สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 หาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ (E_1 / E_2) ใช้เกณฑ์มาตรฐาน 80 /80 โดยใช้สูตรของ นพพร ธนะชัยพันธ์ (2552: 4)

E_1 = ประสิทธิภาพของนวัตกรรมระหว่างเรียน (หรือประสิทธิภาพของกระบวนการ)

$$E_1 = \frac{\sum X}{N} \times 100\%$$

เมื่อ $\sum X$ = ผลรวมของคะแนนระหว่างเรียนของนักเรียนทุกคน

N = จำนวนนักเรียนทั้งหมด

A = คะแนนเต็มระหว่างเรียนทั้งหมด

E_2 = ประสิทธิภาพของนวัตกรรมหลังเรียน (หรือประสิทธิภาพของผลลัพธ์)

$$E_2 = \frac{\sum Y}{B} \times 100\%$$

เมื่อ $\sum Y$ = ผลรวมของคะแนนจากการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนทุกคน

N = จำนวนนักเรียนทั้งหมด

B = คะแนนเต็มจากการทดสอบหลังเรียน

5.2 หาความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำที่ประวิสรรชนีย์และคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ โดยใช้สูตรของ นพพร ณะชัยขันธุ์ (2552: 1) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนให้
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

กำหนดค่าคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- 1 หมายถึง ข้อสอบนั้นมีเนื้อหาสาระตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้
  - 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นมีเนื้อหาสาระตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้
- 1 หมายถึง ข้อสอบนั้นมีเนื้อหาสาระไม่ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้
- 5.3 วิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (Difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยใช้สูตรของนพพร ณะชัยพันธ์ (2552: 2 – 3) ดังนี้

วิเคราะห์หาค่าความยากง่าย

$$p = \frac{R_U + R_L}{2f}$$

- เมื่อ
p	แทน	ค่าความยากง่าย
R_U	แทน	จำนวนผู้ที่ตอบถูกในกลุ่มสูง
R_L	แทน	จำนวนผู้ที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ
F	แทน	จำนวนผู้ที่เข้าสอบในกลุ่มสูง (หรือกลุ่มต่ำ)

วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก

$$r = \frac{R_U - R_L}{f}$$

- เมื่อ
r	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
R_U	แทน	จำนวนผู้ที่ตอบถูกในกลุ่มสูง
R_L	แทน	จำนวนผู้ที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ
F	แทน	จำนวนผู้ที่เข้าสอบในกลุ่มสูง (หรือกลุ่มต่ำ)

เกณฑ์ความเหมาะสมของค่าความยากง่าย (p) มีค่าระหว่าง 0.20 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าระหว่าง -1.00 – 1.00 แต่เกณฑ์ความเหมาะสมมีค่าไม่ต่ำกว่า 0.20

5.4 หาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งฉบับ จากสูตรการคำนวณของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน ($KR - 20$) ของนพพร ณะชัยพันธ์ (2552: 31) ดังนี้

$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{s^2} \right)$$

$$s^2 = \frac{n(\sum X^2) - (\sum X)^2}{n(n-1)}$$

เมื่อ r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

K แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ

p แทน สัดส่วนของผู้ตอบถูกในแต่ละข้อ

q แทน สัดส่วนของผู้ตอบผิดในแต่ละข้อและ $q = 1 - p$

s^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมของผู้เข้าสอบแต่ละคน

n แทน จำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด

5.5 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร โดยใช้สูตร (นพพร ณะชัยพันธ์, 2552: 48) ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum x_i}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	X_i	แทน	คะแนน
	N	แทน	จำนวนของประชากร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum x_i^2}{N} - \left(\frac{\sum x_i}{N}\right)^2}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X_i	แทน	คะแนน
	N	แทน	จำนวนของประชากร

5.6 เกณฑ์การให้คะแนน เกณฑ์การตัดสินและเกณฑ์แปลความหมาย

5.6.1 การให้คะแนนผลการเรียนรู้

5.6.1.1 ตอบถูกได้ 1 คะแนน

5.6.1.2 ตอบผิดได้ 0 คะแนน

5.6.2 การให้คะแนนความพึงพอใจ

5.6.2.1 มีอยู่ 5 ระดับความพึงพอใจ

ระดับ 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง พึงพอใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง พึงพอใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

5.6.2.2 ค่าเฉลี่ย ความพึงพอใจ

4.50-5.00	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
3.50-4.49	หมายถึง	พึงพอใจมาก
2.50-3.49	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
1.50-2.49	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
0.50-1.49	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

จากการวิจัยในครั้งนี้ สามารถสรุปผลการศึกษา ได้ดังนี้

1. ชุดฝึกทักษะเพื่อการพัฒนาความสามารถการอ่านและการเขียนคำ ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80 ผลที่ได้มีค่าเท่ากับ 78.10/91.10

2. จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนเท่ากับ 14.50 และหลังเรียน เท่ากับ 21.25 ปรากฏว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจโดยใช้ชุดฝึกทักษะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่ามะโอ ตำบลจอมหมอกแก้ว อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 2 มีความพึงพอใจปานกลาง ที่เหลือทุกประเด็นมีความพึงพอใจมากโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.97 และมีส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 1.48

อภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง การพัฒนาความสามารถการอ่านและการเขียนคำ ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์โดยใช้ชุดฝึกทักษะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่ามะโอ ตำบลจอมหมอกแก้ว อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 2 ในครั้งนี้ มีประเด็นการอภิปราย ดังนี้

ชุดฝึกทักษะเพื่อการพัฒนาความสามารถการอ่าน การเขียนคำประวิสรรชนีย์ และไม่ประวิสรรชนีย์โดยใช้ชุดฝึกทักษะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สร้างขึ้น มีขั้นตอนการสร้างอย่างมีระบบ ตลอดจนการนำชุดฝึกทักษะไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพ นอกจากนี้ชุดฝึกทักษะยังสร้างขึ้นโดยใช้หลักจิตวิทยาคำนึงถึงความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ง่ายและยากเกินไปสำหรับนักเรียน ผู้วิจัยได้ยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ของ ธอร์นไคค์ คือกฎแห่งการฝึกหัด คือการกระทำใด หากได้รับการฝึกฝนหรือกระทำบ่อย ๆ จะกระทำสิ่งนั้นได้ดีและคล่องแคล่ว ดังนั้นถ้า นักเรียนทำแบบทดสอบหรือชุดฝึกทักษะได้ถูกต้องมากจะเป็นการช่วยให้นักเรียนสนใจอยากที่จะทำแบบทดสอบหรือชุดฝึกทักษะมากขึ้น การสร้างชุดฝึกทักษะได้สร้างให้เป็นชุดฝึกแบบสั้น ง่าย ๆ และอ่านออกง่าย มีหลายกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึก นักเรียนสามารถฝึกกระทำได้ซ้ำ ๆ บ่อย ๆ การฝึกจะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี และทำให้นักเรียนได้ทราบถึงความก้าวหน้าของตนเองได้อีกด้วย (สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มรรย, 2538: 22)

ชุดฝึกทักษะเพื่อการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนสร้างตามเกณฑ์มาตรฐานเป็นตัวบ่งชี้และประกันว่าชุดฝึกทักษะได้เกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ โดยเมื่อสร้างเสร็จได้มีการทดสอบประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ มีการทดลองเพื่อปรับปรุงแก้ไข แล้วจึงนำไปทดลองจริง จนได้ผลออกมาว่าชุดฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการอ่านการเขียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้สร้างตามหลักการสร้างชุดฝึกทักษะที่ให้นักเรียนได้ฝึกเฉพาะเรื่อง มีกิจกรรมหลากหลาย บัตรคำมีตัวอักษรใหญ่มองเห็นชัดเจนอ่านออกง่าย นำไปเขียนได้ง่าย เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ดึงดูดความสนใจของนักเรียน (ลำควน สุริยวรรณ, 2542: 20-22)

ชุดฝึกทักษะเพื่อการพัฒนาความสามารถการอ่านและการเขียนคำประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์โดยใช้ชุดฝึกทักษะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่ามะโอ ตำบลจอมหมอกแก้ว อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 2 จังหวัดเชียงราย ที่สร้างขึ้นผู้วิจัยได้สร้างอย่างมีระบบ ตามหลักวิชาการเพราะในการสร้างผู้ศึกษาได้ทำการสำรวจค้ายากในหนังสือเรียนวิชาภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่นักเรียนอ่านและเขียนผิด แล้วสร้างชุดในทักษะดังกล่าว นำไปทดลองใช้กับนักเรียน 1 : 2, 1 : 3, 1 : 5 เพื่อทำการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของชุดฝึก แล้วจึงนำไปทดลองกับกลุ่มประชากรได้ประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ คือ 80/80 ได้ผลค่านวนคือ 78.10/91.10 แสดงให้เห็นว่าชุดฝึกทักษะเพื่อการพัฒนาความสามารถการอ่านและการเขียนคำประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์โดยใช้ชุดฝึกทักษะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพและเหมาะสมที่จะนำไปใช้กับนักเรียนได้

ผลเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้สร้างชุดฝึกทักษะขึ้นมาเพื่อทำการทดลองถึง 3 ครั้ง คือทำการทดลองกับนักเรียนแบบ 1 : 2, 1 : 3, 1 : 5 แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องจึงนำไปทดลองกับกลุ่มประชากรจริงและที่สร้างอย่างมีขั้นตอนคือสร้างชุดฝึกทักษะเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญให้ผู้เชี่ยวชาญลงความคิดเห็น ผู้วิจัยนำมาหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จึงนำมาปรับปรุงครั้งที่ 1 จากนั้นทดลองกับนักเรียนแบบ 1 : 2, 1 : 3, 1 : 5 นำมาปรับปรุงครั้งที่ 2, 3 และ 4 ส่งผลให้ชุดฝึกทักษะมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนที่ได้รับการฝึกจากชุดฝึกทักษะการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนคำมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียนคำสูงขึ้น ผลการทดลองนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิวัฒน์ ประสานสุข (2541: 21) และเครือวัลย์ ชรสวรรณ (2541: 32) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้ชุดฝึกทักษะ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังการใช้ชุดฝึกทักษะสูงขึ้น มีความสอดคล้องกับผลการศึกษา

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดฝึกทักษะเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน การเขียนคำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่ามะโอ ตำบลจอมหมอกแก้ว อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 2 จังหวัดเชียงราย

ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะ เรื่องการพัฒนาความสามารถการอ่านและการเขียนคำประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยภาพรวมพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าผู้วิจัยได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และชุดฝึกทักษะที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีลำดับขั้นตอนและวิธีการที่หลากหลาย สนุกสนาน มีเครื่องมือและสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม ชุดฝึกทักษะมีตัวหนังสือชัดเจน สวยงาม อ่านง่าย มีภาพประกอบน่าสนใจ เหมาะสม ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้ทุกเวลาที่ต้องการทำให้เกิดความสนใจให้อยากเรียนมากขึ้น อีกทั้งนักเรียนยังพอใจ และภูมิใจในการที่จะนำไปทำเป็นชิ้นงานของตน สังเกตได้จากความกระตือรือร้นของ นักเรียนในการทำชุดฝึกทักษะ ตรงตามแนวคิดของ ไชยยันต์ ชาญปริชารัตน์ (2543: 52) ได้กล่าวถึงความพึงพอใจว่า หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่องาน ที่ปฏิบัติในทางบวก คือ รู้สึกชอบ รัก พอใจหรือเจตคติที่ดีต่องาน ซึ่งเกิดจากการได้รับ ตอบสนองความต้องการทั้งด้านวัตถุและด้านจิตใจ เป็นความรู้สึกที่มีความสุขเมื่อ ได้รับความสำเร็จ

สรุปผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ผู้วิจัยทราบว่าชุดฝึกทักษะ เรื่อง การพัฒนา ความสามารถการอ่าน การเขียนคำประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์ ได้ช่วยให้ นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะความสามารถด้านการอ่านการเขียน ให้ความสามารถ ในการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยดีขึ้น แสดงให้เห็นว่าชุดฝึกทักษะดังกล่าว

มีความเหมาะสมกับเนื้อหาการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยเฉพาะ สาระหลักการใช้ภาษา ซึ่งต้องอาศัยการฝึกฝนบ่อย ๆ จนเกิดความชำนาญ อีกทั้งผล ของการวิจัยในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ เรื่อง การพัฒนา ความสามารถในการอ่าน การเขียนคำประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์ ซึ่งมี ประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะ เรื่อง การพัฒนาความสามารถอ่าน การเขียนคำประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์ หลังเรียนซึ่งสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ที่อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ทำให้ผู้วิจัยทราบว่า ชุดฝึกทักษะดังกล่าวมีประสิทธิภาพสูง กว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและมีความพึงพอใจต่อ การเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะอยู่ในระดับมากขึ้นไป

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาและพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านการเขียนในชั้นอื่นต่อไป เพื่อเป็นการช่วยพัฒนาทักษะด้านการอ่านการเขียนในรายวิชาภาษาไทยอย่าง ต่อเนื่อง
2. ควรมีการพัฒนา ปรับปรุงกิจกรรมในชุดฝึกให้มีหลายรูปแบบมากขึ้น
3. การสอนอ่านถ้ามีการบันทึกเสียงการอ่านไว้จะทำให้ผู้เรียนได้รู้ถึง ข้อบกพร่องของตนเอง เพื่อนำไปพัฒนาการอ่านของตนเอง
4. ควรมีการเปรียบเทียบการใช้กิจกรรมที่แตกต่างกันในชุดฝึกการอ่าน และการเขียนคำในวิชาภาษาไทย
5. การสร้างชุดฝึกทักษะควรนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน สอดคล้องกับชีวิตประจำวันและเหมาะสมกับเหตุการณ์ จะทำให้ผู้เรียนสนใจมาก ยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

เครือวัลย์ ชรสสุวรรณ. (2541). การใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำยากสำหรับ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 [วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ไชยยันต์ ชาญปริชารัตน์. (2543). ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอน

ของโรงเรียนเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

นพพร ธนะชัยพันธ์. (2552). เอกสารประกอบการอบรมขั้นตอนการสร้างและการ

หาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย [เอกสารไม่ได้ตีพิมพ์]. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

บันลือ พุกกะวัน และ ดำรง ศิริเจริญ. (2533). เทคนิคและประสบการณ์การเขียน

ตำราทางวิชาการ (พิมพ์ครั้งที่ 2). ไทยวัฒนพานิช.

ประทีป แสงเปี่ยมสุข. (2558). แนวการสร้างแบบฝึกสะกดคำยาก. สารพัฒนา

หลักสูตร. 11(2). 56-92.

พันธณีย์ วิหคโต. (2536). รายงานการวิจัยสภาพปัญหาแนวทางการพัฒนา และ

การใช้ นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา นวัตกรรมทางการศึกษาการศึกษาชั้นมัธยม. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (พิมพ์

ครั้งที่ 2). ราชบัณฑิตยสถาน.

ลำดวน สุริยวรรณ. (2542). การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการเรียนรู้สำหรับนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- วิวัฒน์ ประสานสุข. (2541). การใช้แบบฝึกเสริมทักษะสำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์].
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุจรีต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรชัย. (2538). วิธีสอนภาษาไทยระดับ
ประถมศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2546). ศิลปะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา
(พิมพ์ครั้งที่ 2). เมนพับลิชชิง.

การสอนที่เน้นการเล่าเรื่องจากเทพปกรณัมกรีกเพื่อพัฒนา การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาสาขาภาษาอังกฤษ Greek Mythology Story-based Instruction to Enhance English Vocabulary Learning of English Major Students

ปรียาภา วังมณี*¹

Preeyapha Wangmanee*¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการสอนที่เน้นการเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีก เพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ และศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการสอนที่เน้นการเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีกเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาสาขาภาษาอังกฤษ ประชากร คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาภาษาอังกฤษ จำนวน 134 คน ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา ENP2402 เทพนิยายอันเป็นที่รู้กันในวรรณคดี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โดยการศึกษาวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 98 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน และแบบสอบถามความคิดเห็น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาวิเคราะห์ โดยใช้ค่าเฉลี่ยร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติค่า t-test และการนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย

* Corresponding author, e-mail: preeyapha.bis@crju.ac.th

¹ อาจารย์ สังกัดโปรแกรมวิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

¹ Lecturer, The Western Languages Program, Faculty of Humanities, Chiang Rai Rajabhat University

ผลการศึกษาพบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สรุปได้ว่าการสอนที่เน้นการเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีกเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ มีประสิทธิผล สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนและพัฒนาองค์ความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษได้ และความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการสอนที่เน้นการเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีกเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับ เห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.06 (S.D. = 0.7) แสดงถึงการมีทัศนคติเชิงบวกต่อการสอนที่เน้นการเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีกเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยสรุปแล้ว การสอนที่เน้นการเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีกสามารถเป็นประโยชน์ต่อกระบวนการสอนและการเรียนรู้โดยเฉพาะการเพิ่มพูนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาภาษาอังกฤษ

คำสำคัญ: การสอน เทพปกรณัมกรีก คำศัพท์ภาษาอังกฤษ

Abstract

This research aimed to study the effectiveness of Greek Mythology Story-based Instruction to enhance English Vocabulary Learning and investigate the students' attitude towards this Instructional approach among English major students. The population consisted of 134 second-year English major students who were enrolled in ENP2402 Mythological Background in Literature during the second semester of the academic year 2021. A mixed-method design with purposive sampling (n=98) were employed, utilizing English pretest and posttest assessments along with a questionnaire as instruments.

Descriptive analysis, including percentage, mean, standard deviation (S.D), t-test and tabular presentation, was used to analyze the data.

The results indicated that post-test scores were significantly higher than pre-test scores ($P < 0.05$), demonstrating the effectiveness of Greek Mythology Story-based Instruction for enhancing English vocabulary learning. Moreover, the questionnaire revealed that students expressed a positive attitude towards this instructional approach, with an average agreement level at 4.06 (S.D. = 0.7). In conclusion, this study suggests that employing Greek Mythology Story-based Instruction can be beneficial in teaching and learning processes, particularly in enhancing English vocabulary learning for English major students.

Keywords: Story-based instruction Greek Mythology English vocabulary

บทนำ

ปัจจุบันนี้ ภาษาอังกฤษมีความสำคัญมากในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นทักษะที่ต้องพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะและกล้าสนทนาภาษาอังกฤษให้ได้ใจความ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สำคัญภาษาหนึ่งและมีวิวัฒนาการมายาวนาน ทั้งทางด้านโครงสร้าง ไวยากรณ์และด้านความหมาย ในแง่ความหมายศัพท์สำนวน ถือเป็นสิ่งที่สะท้อนของวิวัฒนาการของภาษาได้เป็นอย่างดี ทำให้สามารถสืบสาวเรื่องวัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อ การแสวงหาคำตอบ วิถีชีวิตของผู้คน และความเจริญก้าวหน้าด้านวิทยาการ ในช่วงนั้น ๆ และสามารถนำมาเปรียบเทียบให้เห็นถึงความเหมือนและความแตกต่างในแต่ละพื้นที่ได้

สำหรับการเรียนภาษานั้น ผู้เรียนแต่ละคนมีเอกลักษณ์และอัตราการเรียนที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละคนที่ไม่เท่ากัน จากปัจจัยหลายอย่าง เช่น ความสนใจของผู้เรียน ความรู้พื้นฐานของผู้เรียน ความไม่เชื่อมั่นของผู้เรียน โดยมีนักวิชาการและนักวิจัย เช่น วรวรรณ วงศ์ศรีวิวัฒน์ (2563: 72) ที่ระบุว่า คำศัพท์ คือหัวใจสำคัญในการเรียนภาษาต่างประเทศไม่ว่าจะเป็นภาษาใด ๆ เพราะการเรียนภาษาต่างประเทศโดยพื้นฐานแล้วก็คือการเรียนรู้คำศัพท์ของภาษานั้น ๆ แม้ว่าไวยากรณ์หรือโครงสร้างจะมีความสำคัญ แต่ก็มีความเป็นไปได้ที่ผู้เรียนจะสื่อสารไม่ได้ทั้ง ๆ ที่มีความรู้ด้านไวยากรณ์ ในขณะที่หากรู้คำศัพท์ที่จำเป็น การสื่อสารก็สามารถเกิดขึ้นได้ (Wallace, 1982) นอกจากนี้ การไม่รู้ความหมายของคำศัพท์ก็ถือเป็นอีกหนึ่งปัญหาที่ไม่ควรมองข้าม จำเป็นต้องศึกษาหากวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ที่เหมาะสมต่อผู้เรียนเพื่อช่วยให้การเรียนรู้คำศัพท์เกิดผลดียิ่งขึ้น ผลจากการศึกษาวิจัย เช่น ณภัทริน เกาพาน และ คณະ (2554: 59) ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญและปัญหาของการเรียนรู้และการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษไม่ได้ เกิดจากการที่ผู้เรียนไม่รู้คำศัพท์จำไม่ได้ ไม่เข้าใจความหมาย ซิมมี อุปรา (2557) พบว่านักศึกษามีความรู้คำศัพท์พื้นฐานในระดับที่ต่ำและมีคลังคำศัพท์น้อย เนื่องจากผู้เรียนยังคงใช้วิธีการเรียนและ

จำศัพท์แบบดั้งเดิม เน้นการท่องจำโดยที่ไม่มีความหมายที่เกี่ยวข้องกัน และพื้นฐานที่พลหาญ (2559) เสริมว่านักศึกษาที่มีความสามารถทางภาษาสูงใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เป็นผลมาจากแรงจูงใจที่มาจากความพยายามของผู้เรียนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาที่สอง และบริบทหรือสภาพแวดล้อมเป็นตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อการเรียนรู้คำศัพท์ของผู้เรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถเป็นผู้เรียนคำศัพท์ที่ดีและในทางตรงกันข้ามก็สามารถส่งผลให้เป็นผู้เรียนคำศัพท์ที่ด้อยได้หากอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม ซึ่งผลการศึกษาที่กล่าวมาทั้งหมด ชี้ไปในทิศทางเดียวกันที่ว่า กลวิธีในการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับจำนวนคำศัพท์ของผู้เรียน กล่าวคือ ผู้เรียนที่รู้จำนวนคำศัพท์เยอะจะใช้กลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์แตกต่างจากผู้เรียนที่รู้คำศัพท์น้อยกว่า

ดังนั้น หากพิจารณาแล้วการนำคำศัพท์จากเทพกรณัมกรีกในวิจัยนี้มาเสริมในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับปัจจัยในด้านการสร้างทัศนคติแรงจูงใจให้ผู้เรียน รวมถึงปัญหาการที่ผู้เรียนไม่เข้าใจความหมาย เป็นเหตุให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาผลการใช้เทพกรณัมกรีกเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาภาษาอังกฤษ และต้องการเน้นการเล่าเรื่องมาเป็นส่วนหนึ่งของเทคนิคในกระบวนการสอนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ เพื่อแก้ปัญหาการไม่รู้จักการจำคำศัพท์ และทราบถึงความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการใช้เทพกรณัมกรีกเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษาได้เรียนรู้อย่างสนุกสนาน น่าสนใจ เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมองและสามารถจำคำศัพท์ได้มากขึ้น เป็นการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษอีกทางหนึ่ง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการสอนที่เน้นการเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีกเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ ของนักศึกษาสาขาภาษาอังกฤษ
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการสอนที่เน้นการเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีกเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ ของนักศึกษาสาขาภาษาอังกฤษ

สมมุติฐานของการวิจัย

การสอนที่เน้นการเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีกเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ของนักศึกษาสาขาภาษาอังกฤษ สูงกว่าร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการสอนที่เน้นการเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีกเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ อยู่ในระดับมาก

ทบทวนวรรณกรรม

การเรียนรู้คำศัพท์เป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งในการเรียนภาษา ซึ่งถ้าผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ในภาษาใหม่ไม่เพียงพอ ผู้เรียนก็จะประสบปัญหาในการสื่อความหมายและความต้องการของตนเอง และไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่ได้ฟังได้ อ่านที่นำเสนอเป็นภาษาต่างประเทศ ทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จในการสื่อสาร คำศัพท์จึงเป็นสิ่งที่ผู้สอนภาษาไม่สามารถละเลยได้ (Huang, 1993) การพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์เป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้เรียนในการสื่อสารด้านความรู้ในภาษา อันถือเป็น 1 ใน 5 องค์ประกอบหลักของทฤษฎีว่าด้วยความสามารถในการสื่อสาร ผู้เรียนที่มีความรู้ด้านคำศัพท์น้อย หรือไม่ได้รับการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ที่ดีจะไม่สามารถเข้าใจข้อความที่อ่านได้ การรู้คำศัพท์เป็นสิ่งสำคัญและมีความจำเป็นต่อการพัฒนาความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ ผู้เรียนในแต่ละระดับย่อมมีความต้องการในการเรียนรู้คำศัพท์ที่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้สอนจึงควรมีกลวิธีในการช่วย

ผู้เรียนให้เรียนรู้คำศัพท์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และเมื่อผู้เรียนมีกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ที่เหมาะสม ทักษะทาง ภาษาอังกฤษ ก็จะได้รับพัฒนาเช่นกัน (Hedge, 2000; Johnson & Pearson, 1978; Gower et al, 2005; Oxford, 1990 อ้างใน ดุสิตา ชันธพงษ์, 2560)

การเรียนรู้คำศัพท์เป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้ภาษา เพราะเป็นรากฐานในการสร้าง ประโยค หากผู้เรียนภาษาไม่เข้าใจความหมาย อาจส่งผลต่อทัศนคติต่อการเรียนของ ผู้เรียนได้ การใช้กลวิธีที่จะให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของคำศัพท์จึงเป็นสิ่งที่ไม่ควร มองข้าม มีนักการศึกษาและนักวิจัยหลายท่านได้ตระหนักถึงปัญหาของผู้เรียนภาษาที่สอง เป็นผลมาจากการมีความรู้หรือคลังคำศัพท์ไม่เพียงพอ สำหรับการสอนคำศัพท์ ดุสิตา ชันธพงษ์ (2560) แบ่งการสอนคำศัพท์ออกเป็น 5 ประเภท คือ 1. การสอน คำศัพท์ โดยใช้เสียงหรือภาพ 2. การสอนคำศัพท์ผ่านสื่อการฟังหรือการอ่าน ตามแนว การสอนแบบบูรณาการ 3. การสอนแบบ ทดสอบ-สอน-ทดสอบ 4. กิจกรรมทบทวน คำศัพท์ 5. การทดสอบความเข้าใจของผู้เรียน โดยดุสิตา ชันธพงษ์ (2560) ระบุว่า การเลือกสอนคำศัพท์ใหม่ ต้องพิจารณาวัตถุประสงค์หลักของแต่ละบทเรียนและ บทเรียนที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์เฉพาะ Robert (1998: 119-120) กล่าวว่า คำศัพท์ ควรเป็นคำศัพท์ที่มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์และความสนใจของผู้เรียน มีปริมาณของตัวอักษรในคำศัพท์ที่เหมาะสม มีคำศัพท์ไม่มากหรือน้อยเกินไปต่อหนึ่ง บทเรียน และเป็นคำศัพท์ที่มีประโยชน์ต่อผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

สำหรับการนำคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเรื่องราวเทพปกรณัมกรีก ในงานวิจัยนี้ ถือว่ามีบทบาทความสำคัญเป็นพื้นฐานของภาษาและวรรณคดี ที่สามารถ นำมาใช้ในการอ้างอิงและเชื่อมโยงเนื้อเรื่อง เค้าโครง และตัวละครกับคำศัพท์ ภาษาอังกฤษได้ เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีวิวัฒนาการมายาวนาน ในแง่ ความหมาย ศัพท์สำนวนภาษาอังกฤษ เป็นสิ่งที่สะท้อนของวิวัฒนาการของภาษาได้ เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ เทคนิคการเล่าเรื่อง คือ การบอกกล่าวเรื่องราวจากผู้หนึ่งไปยังผู้หนึ่งทางวาจา เพื่อเป็นการถ่ายทอดความเข้าใจความรู้ ความคิดเห็น วัฒนธรรม และสิ่งอื่น ๆ การเล่าเรื่องเป็นวิธีการศึกษาที่เก่าแก่ที่สุดอีกวิธีหนึ่ง เรื่องเล่าจะช่วยดึงจินตนาการ อารมณ์ และช่วยเปิดใจของผู้ฟังดังนั้นผลประโยชน์ที่จะได้รับอย่างแท้จริงก็คือแง่คิด หรือ คติสอนใจในเรื่องเล่าเหล่านั้น ๆ สามารถนำมาบูรณาการในการสอนภาษาอังกฤษได้

แนวคิดและทฤษฎี

กลยุทธ์ที่ใช้ในการเสริมความรู้คำศัพท์ (Gower, Phillip and Walters, 2005) ได้แก่

1. การจัดเก็บคำศัพท์ที่ไม่คุ้นเคย จากการรับรู้ข่าวสารต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน โดยผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีเทคนิคในการเดาความหมายของคำศัพท์
2. การบันทึกคำศัพท์ ซึ่งสามารถบันทึกได้ในหลายรูปแบบ เช่น การจดจำคำศัพท์ตามหัวข้อ การฝึกแต่งประโยค การทำ Mind mapping คำศัพท์
3. การจำคำศัพท์ โดยใช้จินตนาภาพ และเรียนคำศัพท์จากเรื่องราว หรือ เพลงที่ชื่นชอบ

วิธีการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

- 1) แบบทดสอบคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ประกอบไปด้วยคำศัพท์และสำนวนจากบทเรียน ในรูปแบบข้อสอบแบบเลือกตอบ จำนวน 20 ข้อ โดยให้นักศึกษาทำข้อสอบผ่านกูเกิ้ลฟอร์ม ในเวลา 20 นาที
- 2) แบบสอบถามความคิดเห็นในรูปแบบออนไลน์ ใช้การประเมินค่า (Rating Scales) ตามเกณฑ์ของลิเกอร์ท (Likert) กำหนดความคิดเห็น 5 ระดับ

(ระดับที่ 5 คือ มากที่สุด ถึง ระดับที่ 1 คือ น้อยที่สุด) โดยกำหนดเกณฑ์การใช้คะแนนและกำหนดค่าความหมาย (สรชัย พิศาลบุตร, 2559) ดังต่อไปนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง มากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มาก

2.51 – 3.50 หมายถึง ปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง น้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง น้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องและความเหมาะสมเชิงเนื้อหา ความชัดเจน และความเหมาะสมของภาษา ของทั้งแบบทดสอบและแบบสอบถามความคิดเห็น ซึ่งผลการพิจารณา มีค่า IOC ไม่น้อยกว่า 0.66 มีความเหมาะสม และความเที่ยงตรง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างทราบถึงกระบวนการทำวิจัยและเก็บข้อมูลโดยไม่มีผลกระทบใดๆต่อคะแนนในรายวิชา ENP2401 เทพนิยายที่เป็นพื้นฐานในวรรณคดี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โดยขอให้นักศึกษาทำแบบทดสอบก่อนเรียน จากนั้น ผู้สอนทำการสอนตามแผนการสอน โดยหลังจากเสร็จสิ้นการสอน จึงให้ทำแบบทดสอบหลังเรียนและแบบสอบถามความคิดเห็นในสัปดาห์สุดท้าย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลผลคะแนน มาวิเคราะห์สถิติพื้นฐานเพื่อหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่า t-test โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบน

มาตรฐานและเขียนวิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนา จากนั้นจึงสรุปและรายงานผลในรูปแบบของตารางและสรุปผลในรูปแบบพรรณนาบรรยาย

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง การสอนที่เน้นการเล่าเรื่องจากเทพปกรณัมกรีกเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาสาขาภาษาอังกฤษ ครึ่งนี้ได้จำแนกผลการวิเคราะห์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยในแต่ละข้อในรูปแบบของตารางและสรุปผลในรูปแบบพรรณนาบรรยาย ดังต่อไปนี้

1. ผลการสอนที่เน้นการเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีกเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบผลการสอนที่เน้นการเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีกเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังเรียน

การทดสอบ	n	คะแนน เต็ม	ค่าเฉลี่ย คะแนน	S.D.	P	t-test
คะแนนก่อนเรียน	98	20	6.31	2.39	15.65	1.66
คะแนนหลังเรียน	98	20	13.46	4.56		
รวม						

ผลคะแนนหลังเรียนที่ผ่านการสอนที่เน้นการเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีก สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 2 ผลการทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน

หัวข้อคำศัพท์ที่ทำการทดสอบ	ก่อนเรียน (n=107)		หลังเรียน (n=119)	
	จำนวนคนที่ตอบถูก	ร้อยละ	จำนวนคนที่ตอบถูก	ร้อยละ
ข้อที่ 1 Atlas	40	37 %	86	72 %
ข้อที่ 2 Chronological	73	68 %	95	80 %
ข้อที่ 3 Chaos	48	45 %	78	66 %
ข้อที่ 4 Echo	40	37 %	86	72 %
ข้อที่ 5 Erotic	73	68 %	98	82 %
ข้อที่ 6 Fate	43	40 %	76	64 %
ข้อที่ 7 Fortune	43	40 %	68	57 %
ข้อที่ 8 Furry	28	26 %	64	54 %
ข้อที่ 9 Giant	61	57 %	102	86 %
ข้อที่ 10 Hygienic	53	50 %	86	72 %
ข้อที่ 11 Morphine	58	54 %	91	76 %
ข้อที่ 12 Pandemic	67	63 %	95	80 %
ข้อที่ 13 Phobia	47	44 %	85	71 %
ข้อที่ 14 Psyche	51	48 %	65	55 %
ข้อที่ 15 Siren	42	39 %	71	60 %
ข้อที่ 16 Typhoon	52	49 %	100	84 %
ข้อที่ 17 The Midas Touch	25	23 %	90	76 %
ข้อที่ 18 Apple of discord	30	28 %	65	55 %
ข้อที่ 19 The Penelope Web	30	28 %	50	42 %
ข้อที่ 20 A Greek Gift	21	20 %	45	38 %
ค่าเฉลี่ย	46.25	43 %	79.80	67 %

ภาพที่ 1 แผนภูมิแสดงผลทดสอบจากผลการวิจัย

จากตารางที่ 2 การทดสอบหลังเรียน มีผู้ทำการทดสอบทั้งหมด 119 คน ค่าเฉลี่ยการตอบถูกอยู่ที่ 79.80 คน คำศัพท์ที่นักศึกษาตอบถูกมากที่สุดคือ Giant มีจำนวนผู้ที่ตอบถูก 102 คน คิดเป็นร้อยละ 86 คำศัพท์ที่นักศึกษาตอบถูกน้อยที่สุดคือ A Greek Gift มีจำนวนผู้ที่ตอบถูกคือ 45 คน คิดเป็นร้อยละ 38 และพบว่ามีจำนวน 9 คำที่ไม่ผ่านร้อยละ 70 ตามสมมุติฐาน คือ Chaos (66%) Fate (64%) Siren (60%) Fortune (57%) Apple of discord (55%) Psyche (55 %) Furry (54 %) The Penelope Web (42%) และ A Greek Gift (38%) ทั้งนี้ อาจเกิดจากความสับสนของเนื้อเรื่องและตัวละคร ทั้งนี้ จะเห็นว่าอัตราการตอบถูกมีเพิ่มขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น

2. ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการสอนที่เน้นการเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีกเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ

ตารางที่ 3 แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการสอนที่เน้นการเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีกเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่นำมาเรียนมีความเหมาะสมและทันสมัย ไม่ยากเกินไป ทำให้รู้คำศัพท์เพิ่มขึ้น	4.06	0.7	มาก
2. คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่เรียนในรายวิชา ENP2402 มีความเหมาะสมสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนและในชีวิตประจำวันได้	3.98	0.7	มาก

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3. กลวิธีเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีกมีความสอดคล้องคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ได้นำมาเรียน มีความน่าสนใจ	4.20	0.7	มาก
4. การเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษจากเรื่องเล่าเทพปกรณัมกรีก ส่งเสริมให้ฉันเกิดความอยากรู้ กระตือรือร้น และต้องการเข้าใจ คำศัพท์ภาษาอังกฤษมากขึ้น	4.04	0.8	มาก
5. การเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีกส่งเสริมให้ฉันอยากค้นคว้าและหาคำตอบด้วยตัวเองเพิ่มเติมมากขึ้น เพราะอยากรู้เรื่องราวมากขึ้น	4.06	0.7	มาก
6. การเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีกส่งเสริมให้ฉันใช้จินตนาการ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของตัวเอง	4.30	0.7	มาก
7. สิ่งที่ได้จากการเรียนโดยผ่านกลวิธีการเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีก คือ การพัฒนาทักษะคำศัพท์ภาษาอังกฤษของตัวเอง	4.10	0.6	มาก
8. หลังจากเรียนรายวิชาENP2402เทพนิยายที่เป็นพื้นฐานในวรรณคดี นักศึกษาสนใจและต้องการที่จะเรียนรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน	3.79	0.8	มาก
รวม	4.06	0.71	มาก

จากการทำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา มีผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นออนไลน์ ทั้งหมด 84 คน จากผู้ลงทะเบียน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 62.68

จากตารางที่ 3 พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการสอนที่เน้นการเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีกเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อำนาจภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.06, S.D. = 0.7) โดยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย คือ 1) นักศึกษาเห็นด้วยมาก ($\bar{X}$ = 4.30, S.D.=0.8) ว่าการเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีกส่งเสริมให้นักศึกษาใช้จินตนาการความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของตัวเอง 2) เห็นด้วยมาก ($\bar{X}$ = 4.20, S.D.= 0.7) ว่ากลวิธีเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีกมีความสอดคล้องคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ได้นำมาเรียนและมีความน่าสนใจ 3) เห็นด้วยมาก ($\bar{X}$ = 4.10, S.D.= 0.6) ว่าสิ่งที่ได้จากการเรียน

โดยผ่านกลวิธีการเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีก คือ การพัฒนาทักษะคำศัพท์ภาษาอังกฤษของตนเอง 4) เห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.06, S.D. = 0.6$) ว่าคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่นำมาเรียนมีความเหมาะสมและทันสมัยไม่ยากเกินไปทำให้รู้คำศัพท์เพิ่มขึ้น 5) เห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.06, S.D. = 0.6$) ว่าการเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีกส่งเสริมให้นักศึกษาอยากค้นคว้าและหาคำตอบด้วยตัวเองเพิ่มเติมมากขึ้นเพราะอยากรู้เรื่องราวมากขึ้น 6) เห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.04, S.D. = 0.8$) ว่าการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษจากเรื่องเล่าเทพปกรณัมกรีกส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดความอยากรู้ กระตือรือร้น และต้องการเข้าใจคำศัพท์ภาษาอังกฤษมากขึ้น 7) เห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.98, S.D. = 0.7$) ว่าคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่เรียนมีความเหมาะสม สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนและในชีวิตประจำวันได้ และ 8) เห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.79, S.D. = 0.8$) จากตารางที่ 3 พบว่า ความคิดเห็นต่อการสอนเน้นการเล่าเรื่องจากเทพปกรณัมกรีก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06, S.D. = 0.7$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ แสดงให้เห็นถึงทัศนคติเชิงบวก โดยนักศึกษาสนใจและต้องการที่จะเรียนรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน นอกจากนี้ นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น ดังนี้

“เรียนกับอาจารย์สนุกมาก ๆ ครับ ผมยอมรับเลยว่าเป็นวิชาที่ผมไม่ค่อยอินเท่าไร เพราะผมไม่รู้ว่าจะเรียนไปแล้วได้ไปทำอะไร แต่พอเรียนแล้วสนุก ได้ความรู้ต่าง ๆ นานา เกี่ยวกับเรื่องที่ไม่เคยรู้ เพราะที่อาจารย์สอนทั้งหมด มีเรื่องจริง ๆ แค่มักมีเรื่องอื่นคือเพิ่งมาเรียนรู้กับอาจารย์ ชอบคุณอาจารย์ที่ทำให้วิชานี้ไม่น่าเบื่อครับ อาจารย์น่ารักมาก ๆ สอนดี”

“เรียนวิชานี้ทำให้หนูเข้าใจแล้วค่ะว่าเสียงไซเรนมาจากไหน มันโหดจริง ๆ ค่ะ”

“ผมเป็นมนุษย์ Sophophobia คร่ำบอบบอบบอบ”

“สนุกและมีความสุขดีครับ ได้เรียนรู้ตำนานกรีกมากมายที่ไม่เคยรู้มาก่อน อาจารย์ใจดีสุด ๆ ครับ”

“สนุกดีค่ะ ได้รู้คำศัพท์เพิ่มจากที่ไม่เคยสนใจมาก่อน บางทีเทพเจ้าก็ทำอะไรแปลก ๆ ไม่เข้าท่าเลยนะคะ”

“นางเอกโค่น่าสงสารครับ”

จากการแสดงความคิดเห็น แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่มีทัศนคติเชิงบวก ต่อการสอนเน้นการเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีกเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ มีการแสดงความคิดเห็นในเชิงบวกและมีการจดจำรายละเอียดของเรื่องราวและตัวละครจากเรื่องที่เรียนที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ที่ผู้สอนมาใช้ในชั้นเรียนได้ อาทิ “หนูเข้าใจแล้วค่ะว่าเสียใจเรามากจากไหน” จากคำศัพท์ คำว่า “Siren” “ผมเป็นมนุษย์ Sophophobia” จากคำศัพท์ คำว่า “Phobia” “นางเอกโค่น่าสงสารครับ” จากคำศัพท์ คำว่า “Echo” ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่านักศึกษาจดจำคำศัพท์จากเรื่องราวเทพปกรณัมและสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ ถือเป็นอีกเสียงสะท้อนให้ผู้สอนได้ปรับปรุงและพัฒนาการสอนและนำคำศัพท์ใหม่ ๆ มาเสริมได้ในอนาคตต่อไป

สรุปผล

จากการสอนที่เน้นเรื่องเล่าจากเทพปกรณัมกรีกเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ จากตารางที่ 1 ผลการแบบทดสอบพบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน การตัดสินใจทางสถิติ เท่ากับ 15.65 จากตารางแจกแจงค่า t เท่ากับ 1.66 คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

โดยผลการทดสอบก่อนเรียน จากตารางที่ 2 จากการทำการทดสอบก่อนเรียน คำศัพท์ที่มีการตอบถูกจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ Chronological (68%) Erotic (68%) Pandemic (63%) Giant (57%) Morphine (54%) Hygienic (50%) Typhoon (49%) Psyche (48%) Chaos (45%) Phobia (44%) Fate (40%) Fortune (40%) Siren (39%) Atlas (37%) Echo (37%) Apple of discord (28%) the Penelope Web (28%) Furry (26%) The Midas Touch

(23%) และ A Greek Gift (20%) ตามลำดับ จากการทำการทดสอบหลังเรียน คำศัพท์ที่มีการตอบถูกจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ Giant (86%) Typhoon (84%) Erotic (82%) Chronological (80%) Pandemic (80%) The Midas Touch (76%) Morphine (76%) Hygienic (72%) Echo (72%) Atlas (72%) Phobia (71%) Chaos (66%) Fate (64%) Siren (60%) Fortune (57%) Apple of discord (55%) Psyche (55%) Furry (54%) The Penelope Web (42%) และ A Greek Gift (38%) ตามลำดับ

ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่าการใช้การสอนที่เน้นการเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีก มีประสิทธิผล สามารถนำมาพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักศึกษา สาขาภาษาอังกฤษได้ หากพิจารณาในภาพรวมของคะแนนที่มีเพิ่มขึ้นหลังเรียน โดยผู้วิจัยอาจต้องปรับกลวิธีในการอธิบายสำนวนบางสำนวนให้ชัดเจนขึ้น เนื่องจากผลที่ออกมายังพบบางข้อที่นักศึกษายังมีผลคะแนนไม่ถึงร้อยละ 70 ตามที่ตั้ง สมมุติฐานไว้ ทั้งนี้ อาจเกิดจากความสับสนของเนื้อเรื่องและตัวละคร

จากการแสดงความคิดเห็นของนักศึกษา จากตารางที่ 3 พบว่า ความคิดเห็น ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.06$ (S.D.= 0.7) โดยเรียงตามลำดับ จากมากไปน้อย คือ 1) เห็นด้วยมาก $\bar{X} = 4.30$ (S.D.0.8) ว่าการเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีก ส่งเสริมให้นักศึกษาใช้จินตนาการความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของตัวเอง 2) เห็นด้วยมาก $\bar{X} = 4.20$ (S.D.= 0.7) ว่ากลวิธีเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีกมีความสอดคล้องคำศัพท์ ภาษาอังกฤษที่ได้นำมาเรียนและมีความน่าสนใจ 3) เห็นด้วยมาก $\bar{X} = 4.10$ (S.D.= 0.6) ว่าสิ่งที่ได้จากการเรียนโดยผ่านกลวิธีการเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีก คือ การพัฒนา ทักษะคำศัพท์ภาษาอังกฤษของตนเอง 4) เห็นด้วยมาก $\bar{X} = 4.06$ (S.D.= 0.6) ว่าคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่นำมาเรียนมีความเหมาะสมและทันสมัยไม่ยากเกินไป ทำให้ รู้คำศัพท์เพิ่มขึ้น 5) เห็นด้วยมาก $\bar{X} = 4.06$ (S.D.= 0.6) ว่าการเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีกส่งเสริมให้นักศึกษาอยากค้นคว้าและหาคำตอบด้วยตัวเองเพิ่มเติมมากขึ้นเพราะ

อยากรู้เรื่องราวมากขึ้น 6) เห็นด้วยมาก $\bar{X} = 4.04$ (S.D.= 0.8) ว่าการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษจากเรื่องเล่าเทพปกรณัมกรีก ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดความอยากรู้ กระตือรือร้น และต้องการเข้าใจคำศัพท์ภาษาอังกฤษมากขึ้น 7) เห็นด้วยมาก $\bar{X} = 3.98$ (S.D.= 0.7) ว่าคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่เรียน มีความเหมาะสมสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนและในชีวิตประจำวันได้ และ 8) เห็นด้วยมาก $\bar{X} = 3.79$ (S.D.= 0.8) ว่าหลังจากเรียน นักศึกษาสนใจและต้องการที่จะเรียนรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน ตามลำดับ โดยสามารถสรุปได้ว่านักศึกษามีทัศนคติเชิงบวกต่อการสอนที่เน้นการเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีกเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ

อภิปรายผล

งานวิจัยครั้งนี้ ยืนยันได้ว่า การใช้การสอนที่เน้นการเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีก เพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สามารถนำไปใช้ในการสอนและพัฒนาองค์ความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษได้ โดยเฉพาะองค์ความรู้ด้านการวิเคราะห์คำศัพท์ และความหมาย เนื่องจากทำให้ผู้เรียนจดจำเรื่องราวได้ดีกว่าสอนให้ท่องจำอย่างเดียว ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Gulliga Srihasarn and Tikamporn Wuttipornpong (2020) ที่ระบุว่าเทคนิคการสอนโดยการเล่านิทานสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนจดจำคำศัพท์ได้ดี และซิมมี อูปรา (2557) ที่ใช้วิธีที่หลากหลาย ซึ่งงานวิจัยนี้นักศึกษาได้เรียนรู้ที่มาของคำศัพท์จากร່องราวที่นำมาจากเทพปกรณัมกรีก ทำให้นักศึกษาเชื่อมโยงคำศัพท์กับเรื่องเล่าเหล่านี้ได้ เป็นแรงจูงใจให้ต้องการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษมากขึ้น สืบเนื่องจากการที่นักศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ และพบว่านักศึกษารอ่านเอกสารประกอบการสอนล่วงหน้าเพื่อทำการเข้าใจในเรื่องราวก่อนเข้าชั้นเรียน สอดคล้องกับพัฐนนท์ พลหาญ (2559) แต่เนื่องจากวิจัยนี้มีได้เน้นการปลูกฝังและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้มองเห็นคุณประโยชน์และความสำคัญของกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ เพื่อที่จะสามารถนำมาปรับใช้เท่าที่ควร

จึงยังพบว่านักศึกษาบางส่วนยังคงไม่ตระหนักและเห็นถึงคุณประโยชน์และความสำคัญของคำศัพท์จากเทพปกรณัมกรีก ผู้สอนควรต้องปรับกลยุทธ์วิธีการสอนให้น่าสนใจมากขึ้น ตามที่คูสิตา ซันธวงษ์ (2560) เสนอแนะให้มีแบบฝึกหัดเกี่ยวกับคำศัพท์ที่หลากหลาย เช่น การเติมคำ และจับคู่รูปภาพเข้ากับคำศัพท์เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน หรือเกมส์ที่ใช้ท่าทางแทนคำพูด เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนทางออนไลน์ มีผลต่อบรรยากาศในชั้นเรียน ถือเป็นข้อจำกัดของงานวิจัยนี้ เห็นได้จากจำนวนนักศึกษาที่ทำการทดสอบครบทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน นอกจากนี้ ด้านความคิดเห็นต่อการสอนที่เน้นการเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีกเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ ของนักศึกษาสาขาภาษาอังกฤษนั้น ความคิดเห็นของนักศึกษายู่ในระดับมาก ถือเป็นไปตามสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ และสรุปได้ว่านักศึกษามีทัศนคติเชิงบวกต่อการสอนที่เน้นการเล่าเรื่องเทพปกรณัมกรีก เพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ แสดงให้เห็นถึงข้อดีในการเรื่องเล่าเทพปกรณัมกรีกมาเสริมและสร้างความสนุกสนานในห้องเรียนวรรณคดีภาษาอังกฤษได้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลที่ได้จากงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้สอนสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้มาพัฒนาการสอนและนำมาเป็นแนวทางในการเลือกคำศัพท์ภาษาอังกฤษให้ทันสมัย น่าสนใจและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนยิ่งขึ้น
2. นักศึกษาเองได้รับองค์ความรู้และทราบประวัติความเป็นมาของคำศัพท์ภาษาอังกฤษจากเรื่องราวต่าง ๆ ของเทพปกรณัมกรีก ซึ่งเป็นองค์ความรู้พื้นฐานสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ไปยังการสอนรายวิชาในกลุ่มวิชาวรรณคดี ทำให้นักศึกษาทราบถึงเรื่องราวจะทำให้นักศึกษาเข้าใจบริบทมากขึ้น
3. คำศัพท์ที่ได้จากการวิจัย สามารถนำมาต่อยอดในการพัฒนาสื่อนวัตกรรมประกอบการสอนในรูปแบบอื่นทั้งในรูปแบบสื่อพิมพ์ อาทิ การ์ดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

ที่มีภาพประกอบเรื่องเล่าจากเทพปกรณัมกรีก โปรเตอร์คำศัพท์ภาษาอังกฤษ หรือ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) หนังสือเสียง (Audio-book) หรือสื่อวีดิโอได้

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้

1. การวิจัยครั้งนี้ เน้นไปที่การเล่าเรื่องที่น่าสนใจและเชื่อมโยงไปกับคำศัพท์ ภาษาอังกฤษ ซึ่งไม่ได้เน้นการวิเคราะห์ทางด้านคติชน หรือแนวคิด หากมีการ ศึกษาวิจัยครั้งต่อไป สามารถนำเรื่องราวที่ได้จากเทพปกรณัมกรีกที่เป็นที่มาของ คำศัพท์ มาวิเคราะห์ในเชิงคติชนแยกเป็นเรื่องราวแต่ละเรื่องราวได้

2. หากมีการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป เสนอแนะให้ทำการวิจัยโดยบูรณาการกลวิธีการสอนโดยกลวิธีการเรียนการสอนแบบกลับด้าน (Flipped class) ให้นักเรียนศึกษา ความรู้จากการเรียนรู้เองนอกห้องเรียน นอกเวลาเรียน มาอภิปรายในห้องเรียนได้

เอกสารอ้างอิง

ชิมมี อุปรา. (2557). ผลการใช้เทคนิคและวิธีการสอนคำศัพท์แบบหลากหลายและส่งเสริมแรง (MEVT) กรณีศึกษานักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. **รายงานวิจัย**. คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. ฅนภัทริน เกาพาน, ลดาวัลย์ วัฒนบุตร, สุณี ธิตานันต์, และ สกมล สรเสนา. (2554). การศึกษาผลของการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำ จากภาพประกอบตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนธีรภาคเทคโนโลยี จังหวัดร้อยเอ็ด. **วารสารมหาวิทยาลัยมหาสารคาม**. 5(3), 57-65.

- ดุสิตา ชันธพงษ์. (2560). การสอนคำศัพท์ให้เกิดประสิทธิผล Mythology of English Language Teaching Course (MELT) Defense International Training Center (DITC) [เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์]. เครือรัฐออสเตรเลีย.
- พัญชนท์ พลหาญ. (2559). กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างของผู้เรียนไทยที่เรียนทางด้านธุรกิจในระดับอุดมศึกษา. **วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**, 24(45), 197-219.
- วรวรรณ วงศ์ศรีวิวัฒน์. (2563). กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นปีที่ 1-3 มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ของกรมในพระบรมราชูปถัมภ์. **วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์**, 10(2), 70-84.
- สรชัย พิศาลบุตร. (2559). **การวิจัยทางการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 2). วิทยพัฒน์.
- Gower, R; Phillips, D & Walters, S. (2005). **Teaching Practice: A Handbook for Teacher in Training Thailand**. Oxford Macmillan Education.
- Gulliga Srihasarn and Tikamporn Wuttipornpong. (2020). Using Storytelling to Facilitate L2 Vocabulary Learning and Retention: A Case Study of a Secondary School in Thailand. **Journal of Liberal Arts**, 9(2), 283-315.
- Huang, Tengmui. (1993). Teaching and Assessing Reading Comprehension. in **A Distant Education TEFL Programmer Pilot Material: Module Two** (pp.33-34). SEMEO Regional Language Center.
- Robert, L. (1998). **Language teaching: Teaching English across cultures**. McGrawHill.
- Wallace, Micheal. (1982). **Teaching Reading Skills in a Foreign Language**. Heinemanne Education Book, Ltd.

การศึกษากลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย

A Study of Strategies for Translation Japanese Movie Titles into Thai

ภัคธีมา โอนหอม*¹ มนสิชา แก้วนันทไชย²

Phakthima Aonhom*¹ Monsicha Kaewnanchai²

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย โดยรวบรวมรายชื่อภาพยนตร์ที่เข้าฉายในประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2560-2565 ระยะเวลา 6 ปี จำนวน 124 เรื่อง ใช้กลวิธีการแปลที่พบในงานวิจัยของ รุสนี มะแซ และคณะ (2561) เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่ามีการใช้การแปลกลวิธีการแปล 10 กลวิธี ดังนี้ 1. การทับศัพท์ทั้งหมดและไม่มีเสริมความภาษาไทย 2. การทับศัพท์ทั้งหมดและเสริมความภาษาไทย 3. การทับศัพท์บางส่วนและเสริมความภาษาไทย 4. การทับศัพท์บางส่วน แปลบางส่วนและไม่เสริมความภาษาไทย 5. การทับศัพท์บางส่วน แปลบางส่วนและมีเสริมความภาษาไทย 6. การแปลตรงตัวทั้งข้อความและไม่มีเสริมภาษาไทย 7. การแปลตรงตัวทั้งข้อความและเสริมภาษาไทย 8. การแปลบางส่วนและเสริมความภาษาไทยจำนวน 9. การตั้งชื่อใหม่โดยไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเดิม 10. การตั้งชื่อใหม่โดยใช้คำที่มีค่าความเดิม และกลวิธี

* Corresponding author, e-mail: pukteema204@gmail.com

¹ นักศึกษาปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ Undergraduate student, Faculty of Humanities and Social Sciences, Mahasarakham University

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² Assistant Professor, Faculty of Humanities and Social Sciences, Mahasarakham University

การแปลที่พบมากที่สุดคือ กลวิธีการแปลแบบตั้งชื่อใหม่โดยไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเดิม จำนวน 35 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 28.23 รองลงมาคือ กลวิธีการแปลบางส่วนและเสริมความภาษาไทยจำนวน จำนวน 22 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 17.74 และกลวิธีการทับศัพท์บางส่วนและเสริมความภาษาไทย จำนวน 15 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 12.10 ตามลำดับ และไม่พบกลวิธีการแปลบางส่วน ไม่เสริมความภาษาไทย

คำสำคัญ: กลวิธีการแปล ชื่อภาพยนตร์ ภาษาญี่ปุ่น

Abstract

The purpose of this research was to analyze strategies for translating Japanese movie titles into Thai. Compiled list of 124 films released in Thailand during 2017-2022, a 6-year period. The translation strategies found in the research of Rusni Masae et al. (2018) were used as analytical criteria. The research results showed that 10 translation strategies were used. It was found that ten main strategies were applied, namely, 1) transliteration of all original Japanese titles without addition of subtitles, 2) transliteration of all original Japanese titles with the addition of subtitles, 3) transliteration of some of the original Japanese titles without the addition of subtitles, 4) partial direct transliteration and partial transliteration of the original Japanese title without additional meaning in Thai language, 5) partial direct transliteration and partial transliteration of the original Japanese title with additional meaning in Thai language, 6) direct translation from Japanese titles without addition of Thai titles, 7) direct translation from Japanese

titles with addition of Thai titles, 8) some Japanese translations and added Thai meanings, 9) new movie title that has nothing to do with the original title, and 10) The new movie title is connected to the original title. The most common strategy is Strategies for translating new names without involving the original titles for 35 titles, representing 28.23%, followed by strategies for partial translation and enhancing Thai, for 22 titles, representing 17.74, and partial transliteration strategies. and supplementing Thai language for 15 titles, representing 12.10, respectively, and did not find some translation strategies that does not added Thai language.

Keywords: Strategies for translation Movie name Japanese

บทนำ

การนำเข้าภาพยนตร์ต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทยนั้นต้องผ่านกระบวนการทางภาษา เนื่องจากผู้ชมคนไทยส่วนใหญ่ไม่เข้าใจเนื้อเรื่องของภาษาต้นฉบับ จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนภาษาโดยเริ่มตั้งแต่ชื่อเรื่องของภาพยนตร์ เช่น การตั้งชื่อภาพยนตร์ หรือ การแปลชื่อภาพยนตร์

การแปลชื่อภาพยนตร์ต่างประเทศเป็นภาษาไทยนั้น มีกลวิธีการแปลที่หลากหลายวิธี เช่น กลวิธีการแปลแบบทับศัพท์ กลวิธีการแบบแปลตรงตัว การแปลบางส่วน หรือ กลวิธีการแปลแบบตั้งชื่อใหม่ เป็นต้น กลวิธีการแปลดังกล่าวเป็นเพียง บางส่วนของ การแปลชื่อภาพยนตร์ต่างประเทศเป็นภาษาไทยเท่านั้น การแปลชื่อเป็นภาษาไทย ด้วยการใช้ภาษาที่โดดเด่นน่าสนใจยังสร้างสีสันให้กับภาพยนตร์อีกด้วย ไม่ว่าจะเป็น การเลือกใช้คำย่อ คำ เล่นเสียง การเรียบเรียงประโยคให้แปลก สะดุดตา เพื่อดึงดูดความสนใจจากผู้ชม เมื่อพิจารณาในแง่แล้วการแปลชื่อภาพยนตร์เป็นภาษาไทย

จึงอาจจะมีรูปแบบที่แตกต่างหลากหลายเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ชมคนไทย นอกจากนี้การแปลชื่อเรื่องจากภาษาญี่ปุ่น ผู้แปลต้องเข้าใจว่าภาษาญี่ปุ่นมีการละรูปคำ ทั้งคำที่เป็นประธานของประโยคเอง หรือการละคำช่วย อีกทั้งยังมีการเลือกใช้คำศัพท์ที่มีความยากเนื่องจากมีคำศัพท์ที่มีความหมายคล้ายคลึงกันแต่ใช้แตกต่างกันตามบริบทเป็นจำนวนมาก ซึ่งบางครั้งอาจจะทำให้การแปลแตกต่างไปจากชื่อในภาษาต้นฉบับ

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาทวิวิธีแปลชื่อภาพยนตร์ญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย เพื่อแสดงให้เห็นถึงกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์จากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทยว่ามีลักษณะอย่างไรบ้าง เพื่อเป็นประโยชน์ และแนวทางให้กับผู้ที่สนใจศึกษาทวิวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ต่างประเทศประเภทอื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์การศึกษา

เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ญี่ปุ่นเป็นภาษาไทยในช่วงปี พ.ศ. 2560-2565

สมมติฐานของการวิจัย

การแปลชื่อภาพยนตร์ญี่ปุ่นเป็นภาษาไทยส่วนใหญ่ใช้กลวิธีการแปลโดยการตั้งชื่อใหม่โดยไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเดิมเป็นหลัก

ขอบเขตการศึกษาและกรอบแนวคิด

ภาพยนตร์ญี่ปุ่นที่มีการแปลชื่อเรื่องเป็นภาษาไทยและเข้าฉายในประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ.2560 - 2565 โดยรายชื่อภาพยนตร์รวบรวมจากเว็บไซต์ Pantip Movie จำนวน 124 เรื่อง โดยใช้กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์การใช้กลวิธีการแปลที่พบในงานของ รุสณี มะแซ และคณะ (2561) เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ เนื่องจาก

มีการแบ่งเป็นหมวดหมู่กลวิธีการแปลอย่างละเอียด ซึ่งผู้วิจัยใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังต่อไปนี้

1. ชื่อภาพยนตร์ภาษาญี่ปุ่น
2. ชื่อภาพยนตร์แปลไทย
3. กลวิธีการแปล
  - 3.1 การทับศัพท์ทั้งหมดและไม่มีเสริมความภาษาไทย
  - 3.2 การทับศัพท์ทั้งหมดและเสริมความภาษาไทย
  - 3.3 การทับศัพท์บางส่วนและเสริมความภาษาไทย
  - 3.4 การทับศัพท์บางส่วน แปลบางส่วนและไม่เสริมภาษาไทย
  - 3.5 การทับศัพท์บางส่วน แปลบางส่วนและมีเสริมความภาษาไทย
  - 3.6 การแปลตรงตัวทั้งข้อความและไม่เสริมภาษาไทย
  - 3.7 การแปลตรงตัวทั้งข้อความและเสริมภาษาไทย
  - 3.8 การแปลบางส่วนและเสริมความภาษาไทย
  - 3.9 การแปลบางส่วนและไม่เสริมความภาษาไทย
  - 3.10 การตั้งชื่อใหม่โดยไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเดิม
  - 3.11 การตั้งชื่อใหม่โดยใช้คำที่มีเค้าความเดิม

วิธีการวิจัย

วิธีดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ มีดังต่อไปนี้

1. รวบรวมรายชื่อภาพยนตร์ญี่ปุ่นที่เข้าฉายในประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2560 - 2565 (ระยะเวลา 6 ปี) จากเว็บไซต์ Pantip Movie (<https://pantip.com/movies>) ทั้งหมด 124 เรื่อง
2. ค้นหาชื่อดั้งเดิมของภาพยนตร์ทั้ง 124 เรื่อง
3. ศึกษากลวิธีการแปล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแปลภาพยนตร์

4. ทำความเข้าใจโครงสร้างของชื่อเรื่องของภาพยนตร์ทั้ง 124 และวิเคราะห์กลวิธีการแปลชื่อตามกรอบแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกลวิธีการแปลที่ได้ศึกษาไว้
5. จัดหมวดหมู่ข้อมูลของการแปลชื่อภาพยนตร์ตามกลวิธีที่พบ
6. สรุปผล และนำเสนอผลการวิเคราะห์

ผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์กลวิธีการแปลที่ใช้แปลชื่อภาพยนตร์ญี่ปุ่นในช่วงปี 2560 -2565 จำนวน 124 เรื่อง พบกลวิธีการแปล จำนวน 10 กลวิธี

1. กลวิธีการแปลแบบทับศัพท์ทั้งหมดและไม่มีเสริมความภาษาไทย

การถ่ายทอดคำอ่านภาษาญี่ปุ่นและเขียนเป็นภาษาไทย โดยไม่มีการเพิ่มคำภาษาไทย

ตาราง 1 รายชื่อภาพยนตร์ญี่ปุ่นที่แปลโดยการทับศัพท์ทั้งหมด และไม่มีเสริมความภาษาไทย

ชื่อภาษาญี่ปุ่น	ชื่อภาษาไทย
1. ソードアート・オンライン オーディナル・スケール	ซอร์ด อาร์ต ออนไลน์ : ออร์ดินอล สเกล
2. ドラゴンボール・スーパーブローリー	ดราโก้บอล ซูเปอร์ โบรลี่
3. 刀剣乱舞	โทเคน รานบู
4. ワンピーススタンプード	วันพีซ แสตมป์
5. ヴァイオレット・エヴァーガーデン	ไวโอเล็ต เอเวอร์การ์ดเดน

ชื่อภาษาญี่ปุ่น	ชื่อภาษาไทย
6. デジモンアドベンチャー LAST EVOLUTION 絆	ดิจิมอน แอดเวนเจอร์ ลาสต์ อีโวลูชัน คิซึนะ
7. 東京卍リベンジャーズ	โตเกียว รีเวนเจอร์ส
8. シン・ウルトラマン	ชิน อุลตร้าแมน
9. ドラゴンボールスーパースーパーヒーロー	ดราก้อนบอลซูเปอร์: ซูเปอร์ฮีโร่

ตัวอย่าง ชื่อเรื่อง “ワンピースสตูดิโอ” แปลเป็นภาษาไทยออกมาแล้วได้ว่า “วันพีซ แสตมป์” ภาษาไทยที่แปลออกมาแล้วนั้นตรงกับเสียงอ่านของภาษาต้นทาง และส่วนใหญ่นั้นจะไม่ได้มีการเปลี่ยนตัวภาษาให้แปลกไปจากภาษาต้นทาง

2. กลวิธีการแปลแบบทับศัพท์ทั้งหมดและเสริมความภาษาไทย

การถ่ายทอดคำอ่านจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทยทั้งหมด และมีการเพิ่มคำภาษาไทยในตำแหน่งข้างหน้าหรือข้างหลังของชื่อภาพยนตร์

ตาราง 2 รายชื่อภาพยนตร์ญี่ปุ่นที่แปลโดยการทับศัพท์ทั้งหมด และเสริมความภาษาไทย

ชื่อภาษาญี่ปุ่น	ชื่อภาษาไทย
1. 銀魂	กินทามะ ซามูไร เพี้ยนสารพัด
2. 亜人	อาจิน คนไม่รู้จักตาย
3. いぬやしき	อินุยาซึกิ คุณลุงไซเบอร์ค
4. 生理ちゃん	เซย์ริจิง น่องแมนส์เพื่อนรัก
5. アキラ	อาคิระ คนไม่ใช่คน
6. アライブフーン	อะไลฟ์ ดริฟต์ - ดริฟต์ติ้ง ซิ่งทะลุไมล์

ตัวอย่าง ชื่อเรื่อง “เวぬやシキ” มีการแปลเป็นภาษาไทยแล้วได้ว่า “อินุยาซิกิ” และเสริมภาษาไทยว่า “คุณลุงไซบอร์ก” เพื่อขยายความและสื่อความ ให้ผู้ชมเข้าใจ เนื้อหาของภาพยนตร์มากยิ่งขึ้นหรือเพื่อเพิ่มความน่าสนใจให้กับภาพยนตร์

3. การทับศัพท์บางส่วนและเสริมความภาษาไทย

เป็นการถอดคำอ่านภาษาญี่ปุ่นบางส่วนและมีการเพิ่มคำภาษาไทยในตำแหน่ง ข้างหน้าหรือข้างหลังหรือขั้นตอนของชื่อภาพยนตร์

ตาราง 3 รายชื่อภาพยนตร์ญี่ปุ่นที่แปลโดยการทับศัพท์บางส่วน และเสริมความภาษาไทย

ชื่อภาษาญี่ปุ่น	ชื่อภาษาไทย
1. 仮面ライダー×スーパー戦隊 超スーパーヒーロー大戦	มาสค์ไรเดอร์ ซูเปอร์เซ็นไต อภิมหาศึก รวมพลซูเปอร์ฮีโร่
2. 先生！好きになってもいいですか？	หัวใจฉัน แอบรักเซนเซย์
3. ラプラスの魔女	ลาปลาซ วิปลาซ
4. ペンギン・ハイウェイ	วันหนึ่งฉันเจอเพนกวิน
5. ちはやふる	จิฮายะ กลอนรักพิชิตใจเธอ
6. 仮面ライダー平成ジェネレーションズ FOREVER	รวมพลังมาสค์ไรเดอร์ ฟอว์เอเวอร์
7. わしらアイドル始めました。	ไอดอลสุดซ่าปะป๊าสั่งลุย
8. シティーハンター 新宿プライベート・アイズ	ซิตี้ฮันเตอร์ โคตรนักสืบชินจูกุ “บีป”
9. 僕のヒーローアカデミア ヒーローズ:ライジング	มาย ฮีโร่ อคาเดเมีย : วีรบุรุษกู้โลก
10. すみっこぐらし	ซูมิกโกะ ผจญภัยมหัศจรรย์ในโลกนิทาน

ชื่อภาษาญี่ปุ่น	ชื่อภาษาไทย
11. 未来のミライ	มิไร มหัตศวรรษวันสองวัย
12. ドラえもん・スタンドバイミー	โตราเอมอน เพื่อนกันตลอดไป
13. ドラえもん・スタンドバイミー 2	โตราเอมอน เพื่อนกันตลอดไป 2
14. 岬のマヨイガ	มาโยยกะ มหัตศวรรษบ้านริมผา
15. チアダン	เชียร์เกิร์ล เชียร์เธอ

ตัวอย่าง ชื่อเรื่อง “岬のマヨイガ” มีการทับศัพท์คำว่า “มาโยยกะ” และเสริมความภาษาไทยว่า “มหัตศวรรษบ้านริมผา” เพื่อให้ชื่อภาพยนตร์มีความน่าสนใจมากขึ้น และสามารถสื่อความหมายของชื่อภาพยนตร์ได้ชัดเจน

4. การทับศัพท์บางส่วน แปรบางส่วนและไม่เสริมความภาษาไทย

เป็นการถ่ายทอดคำอ่านจากภาษาญี่ปุ่นบางส่วน และมีการเลือกนำเสนอข้อความบางส่วนในรูปแบบที่เกิดจากการแปลมาเป็นภาษาไทย โดยไม่เพิ่มภาษาไทย

ตาราง 4 รายชื่อภาพยนตร์ญี่ปุ่นที่แปลโดยการทับศัพท์บางส่วน แปรบางส่วนและไม่เสริมความภาษาไทย

ชื่อภาษาญี่ปุ่น	ชื่อภาษาไทย
1. 劇場版ポケットモンスター みんなの物語	โปเกมอนเดอะมูฟวี่ เรื่องราวแห่งพวกเรา
2. コードギアス 復活のルルーシュ	โค้ดก็อัส การคืนชีพของลูลูซ
3. ドラえもん 新・のび太の日本誕生	โตราเอมอน โนบิตะกำเนิดประเทศญี่ปุ่น
4. ドラえもん のび太の宇宙英雄記	โตราเอมอน โนบิตะผู้กล้าแห่งอวกาศ
5. ドラえもん のび太の南極カチコチ大冒険	โตราเอมอน คาชิ-โคชิ การผจญภัยขั้วโลกใต้ของโนบิตะ

ชื่อภาษาญี่ปุ่น	ชื่อภาษาไทย
6. ドラえもん のび太の宝島	โดราเอมอน เกาะมหาสมบัติของโนบิตะ
7. ドラえもん のび太の新恐竜	โดราเอมอน ไดโนเสาร์ตัวใหม่ของโนบิตะ
8. 名探偵コナン 緋色の弾丸	ยอดนักสืบจิ๋วโคนัน กระสุนสีเพลิง
9. 名探偵コナン ハロウィンの花嫁	ยอดนักสืบจิ๋ว โคนัน : เจ้าสาวฮาโลวีน
10. ドラえもん のび太の宇宙小戦争 2021	โดราเอมอน สงครามอวกาศจิ๋วของโนบิตะ 2021

ตัวอย่าง ชื่อเรื่อง “ドラえもん のび太の新恐竜” โดยคำว่า “ドラえもん” มีการทับศัพท์คำว่า “โดราเอมอน” และแปลเป็นภาษาไทยในส่วนของเหลือว่า “ไดโนเสาร์ตัวใหม่ของโนบิตะ”

5. การทับศัพท์บางส่วน แปลบางส่วนและมีเสริมความภาษาไทย

เป็นการถอดคำอ่านจากภาษาญี่ปุ่นบางส่วน แปลคำบางส่วน และเสริมความภาษาไทย

ตาราง 5 รายชื่อภาพยนตร์ญี่ปุ่นที่แปลโดยการทับศัพท์บางส่วน แปลบางส่วนและมีเสริมความภาษาไทย

ชื่อภาษาญี่ปุ่น	ชื่อภาษาไทย
1. 黒子のバスケ ラストゲーム	คุโรโกะ นายจืดพลิกสังเวียนบาส เกมสุดท้าย
2. メアリと魔女の花	แมรี่ผจญแดนแม่มด
3. さよならの朝に約束の花をかざろう	ซาโยนาระ สัญญาของเราในวันนั้น
4. 僕のヒーローアカデミア : 2人の英雄 ヒーロー	มายฮีโร่ กำเนิดใหม่ 2 วีรบุรุษ
5. クレヨンしんちゃん 爆盛!カンフー ボーイズ: 拉麺大乱	ชินจัง : เจ้าหนูกังฟูตุ๊กตุ๊ก พิชิต สงครามราเม็ง

ชื่อภาษาญี่ปุ่น	ชื่อภาษาไทย
6. たまごまーけっと	ตลาดป่วน ก๊วนทามาโกะ
7. クレヨンしんちゃん 新婚旅行ハリケーン:失われたひろし	ชินจัง : ฮันนีมูนป่วนแดนจิงโจ้ ตามหาคุณพ่อสุดขอบฟ้า
8. ソードアート・オンライン-プログレッシブ-星なき夜のエリア	ซอร์ดอาร์ตออนไลน์ โปรเกรสซีฟ ท่วงทำนองราตรีไร้ดารา
9. 僕のヒーローアカデミア: ワールドヒーローズ ミッション	มาย ฮีโร่ อคาเดเมีย : รวมพลฮีโร่กู้วิกฤตโลก
10. 映画大好きポンポさん	ปอมโปะ แก๊งป่วนก๊วนทำหนัง
11. ソードアート・オンライン-プログレッシブ-冥き夕闇のスケルツォ	ซอร์ด อาร์ต ออนไลน์ โปรเกรสซีฟ : สแกรโซแห่งสนธยาโคก
12. ドラえもん のび太の月面探査記	โดราเอมอน โนบิตะสำรวจดินแดนจันทร์รา
13. 名探偵コナン 緋色の不在証明	ยอดนักสืบจิ๋วโคนัน ผ่าปริศนาปมมรณะ
14. 初恋 お父さん、チビがいなくなりました	เจ้าเหมียวจิบิหายไปไหนนะ?

ตัวอย่าง ชื่อเรื่อง “さよならの朝に約束の花をかざろう” แปลเป็นภาษาไทยแล้วได้ว่า “ซาโยนาระ สัญญาของเราในวันนั้น” ซึ่งมีการทับศัพท์คำว่า “ซาโยนาระ” แปลคำว่า “約束” (สัญญา) และเสริมความภาษาไทยในส่วนที่เหลือ เพื่อขยายความหรือเพิ่มความน่าสนใจให้กับชื่อเรื่อง

6. การแปลตรงตัวทั้งข้อความและไม่มีเสริมภาษาไทย

เป็นการแปลข้อความจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย และไม่มีการเพิ่มคำภาษาไทย

ตาราง 6 รายชื่อภาพยนตร์ญี่ปุ่นที่แปลโดยการแปลตรงตัวทั้งข้อความและไม่มีเสริมภาษาไทย

ชื่อภาษาญี่ปุ่น	ชื่อภาษาไทย
1. 万引き家族	ครอบครัวที่ลัก
2. ぼくは明日、昨日のきみとデートする	พรุ่งนี้ผมจะเดทกับเธอคนเมื่อวาน
3. ジョゼと虎と魚たち	โจเซ่ กับเสือและหมู่ปลา
4. きのう何食べた？	เมื่อวานคุณทานอะไร?

ตัวอย่าง ชื่อเรื่อง “僕は明日、昨日のきみとデートする” แปลเป็นไทยว่า “พรุ่งนี้ผมจะเดทกับเธอคนเมื่อวาน” ซึ่งตรงกับโครงสร้างของภาษาญี่ปุ่นเดิมและไม่มี การเสริมคำเข้าไปใหม่

7. การแปลตรงตัวทั้งข้อความและเสริมความภาษาไทย

เป็นการแปลทั้งข้อความและมีการเพิ่มคำภาษาไทยสั้น ๆ ในตำแหน่งข้างหน้า ข้างหลังหรือขึ้นกลางของชื่อภาพยนตร์

ตาราง 7 รายชื่อภาพยนตร์ญี่ปุ่นที่แปลโดยการแปลตรงตัวทั้งข้อความและเสริมภาษาไทย

ชื่อภาษาญี่ปุ่น	ชื่อภาษาไทย
1. ラストレター	จดหมายรักฉบับสุดท้าย
2. 君の名は	หลับตาฝัน ถึงชื่อเธอ

ตัวอย่าง ชื่อเรื่อง “ラストレター” แปลซึ่งแปลตรงตัวได้ว่า “จดหมายฉบับ สุดท้าย” และมีการเสริมภาษาไทยคำว่า “รัก” เพื่อขยายความของชื่อภาพยนตร์ให้

น่าสนใจยิ่งขึ้น หรือเรื่อง “君の名は” แปลตรงตัวได้ว่า “ชื่อเธอ” และมีเสริมภาษาไทยว่า “หลับตาฝัน”

8. การแปลบางส่วนเสริมความภาษาไทย

เป็นการเลือกแปลคำบางส่วนจากข้อความทั้งหมด และมีการเพิ่มคำภาษาไทย
ตาราง 8 รายชื่อภาพยนตร์ญี่ปุ่นที่แปลโดยการแปลบางส่วนและเสริมความภาษาไทย

ชื่อภาษาญี่ปุ่น	ชื่อภาษาไทย
1. この世界の片隅に	แค่वादฝันให้โลกสวย
2. 打ち上げ花火、下から見るか？横から見るか？	ระหว่างเราและดอกไม้ไฟ
3. ラストレシピア～麒麟の舌の記憶	สูตรลับเมนูยอดเซฟ
4. 50 回目のファースト・キス	50 เดท จูบเธอไม่มีลืม
5. 家に帰ると妻が必ず死んだふりをしています	ผมละเพลี่ย เมียแกล้งตาย
6. 恋は雨上がりのように	หลังฝนตก คุณคิดถึงใคร
7. 旅猫リポート	ผม แมว และการเดินทางของเรา
8. 君の膀胱をたべたい	เพราะหัวใจใกล้ดับอ่อน
9. コーヒーが冷めないうちに	เพียงชั่วเวลาอากาศแพ้ยังอุ่น
10. ファイナルファンタジーxiv 光のお父さん	คุณพ่อนักรบแห่งแสง
11. ハロー・ワールド	เฮอ.ฉัน.โลก.เรา
12. 恋空	รักเรานิรันดร์
13. 君の膀胱をたべたい	ตับอ่อนเธอฉัน ฉันขอเออะนะ
14. 8年越しの花嫁	บันทึกน้ำตารัก 8 ปี
15. 聲の形	รักไร้เสียง

ชื่อภาษาญี่ปุ่น	ชื่อภาษาไทย
16. さんかく窓の外側は夜	คู่หูสามเหลี่ยมล่าปีศาจ
17. 竜とそばかすの姫	เจ้าหญิงแห่งเสียงเพลง
18. サマーフィルムにのって	(เกือบจะไม่ได้) ฉายแล้วหน้าร้อนนี้
19. ブルーサーマル	ทฤษฎีสีฟ้า
20. 30歳まで童貞だと魔法使いになれるらしい	ถ้า 30 ยังซิงจะมีพลังวิเศษ
21. グッドモーニング、眠れる獅子	สิงห์เฒ่าสุดเก๋า ผจญโศกสุดเกรียน
22. 君と 100 回目の恋	ย้อนรัก 100 ครั้งก็ยังเป็นเธอ

ตัวอย่าง ชื่อเรื่อง “君の臍臓をたべたい” แปลเป็นภาษาไทยแล้วได้ว่า “ตับอ่อนของเธอ ฉันขอเถอะนะ” ซึ่งมีการเลือกแปลคำว่า 「君の臍臓」 “ตับอ่อนของเธอ” และเสริมภาษาไทยว่า “ฉันขอเถอะนะ” เพื่อเพิ่มอรรถรสหรือความน่าสนใจให้กับชื่อภาพยนตร์

9. การตั้งชื่อใหม่โดยไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเดิม

เป็นการคิดคำใหม่ในการตั้งชื่อ โดยไม่มีเค้าโครงของชื่อเดิมหรือรากศัพท์เดิม

ตาราง 9 รายชื่อภาพยนตร์ญี่ปุ่นที่แปลโดยการตั้งชื่อใหม่โดยไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเดิม

ชื่อภาษาญี่ปุ่น	ชื่อภาษาไทย
1. アズミ・ハルコは行方不明	โมเอะไม่เคยตาย
2. 湯を沸かすほどの熱い愛	60 วัน เราจะมีกันตลอดไป
3. ひるね姫：知らないワタシの物語	สาวมหัศจรรย์กับแท็บเล็ตแยกโลก
4. ピーチガール	เธอสุดแสบที่แอบรัก
5. DESTINY 鎌倉ものがたり	มหัศจรรย์โลกแห่งความตาย
6. 強い気持ち・強い愛	วันนั้น วันนี้ เพื่อนกันตลอดไป

ชื่อภาษาญี่ปุ่น	ชื่อภาษาไทย
7. 雪の華	ชีวิตที่สั้นนั้นมีแค่เรา
8. 日日是子日	หัวใจ ใบชา ความรัก
9. さよならくちびる	เพลงรักเราสามคน
10. きみと、波にのれたら	คำสัญญา..ปาฏิหาริย์รัก 2 โลก
11. 駅までの道をおしえて	ที่ตรงนั้นฉันจะรอเธอ
12. サヨナラまでの 30 分	เทปลับสลับร่างมารัก
13. 三丁目の夕日	ถนนสายนี้ หัวใจไม่เคยลืม
14. 糸	ตลอดมา ตลอดไป คือเธอ
15. 坂道のアポロン	เพลงแรก รักแรก จูบแรก
16. 君の目が問いかけている	สัมผัสนั้น..ไม่มีวันลืม
17. ヴァイオレット・エヴァーガーデン	จดหมายฉบับสุดท้าย...แต่เธอผู้เป็นที่รัก
18. 護られなかった者たちへ	ฆาตกรย้อนฆาตกรรม
19. 彼女が好きなものは	ฉันวาย นายเกย์ ขอหัวใจอย่าเซย์โน
20. 余命 10 年	สุดท้ายและตลอดไป
21. 耳をすませば	วันนั้น วันไหน หัวใจบรรเลง
22. 百花	ให้รักพาแม่กลับมา
23. フルーツバスケット	อาร์มภบทเสนห์สาวข้ามขั้น
24. 流浪の月	รักพาตัว
25. 東京喰種	คนพันธุ์ภูต
26. ポプラン	ปู่ ป๊า ป๊ว
27. 見栄を張る	เอริโกะรับจ้างร้อง
28. 進撃の巨人	ฝ่าพิภพไททัน

ชื่อภาษาญี่ปุ่น	ชื่อภาษาไทย
29. 窮鼠はチーズの夢を見る	ให้รักฉันอยู่ในมุมหัวใจเธอ
30. 若おかみは小学生	บอสวัยใสกับวิญญาณอลเวง
31. サクラダリセット	เมืองมหัศจรรย์ คนเปลี่ยนเวลา
32. サクラノオト-あなたの奏でた音が、今も響く	ดีโม ผจญภัยเพลงรักแดนมหัศจรรย์
33. 天気の子	ฤดูฝัน ฉันมีเธอ
34. 君が落とした青空	แอบรักเต็มฝันในวันฟ้าใส
35. ハケンアニメ	วัยชนคนเมะ

ตัวอย่าง ชื่อเรื่อง “フルーツバスケット” แปลตรงตัวจะได้ว่า “ตะกร้าผลไม้” แต่มีการตั้งชื่อใหม่เป็น “อารัมภบทเสน่ห์สาวซ่าบ๊น” เพื่อให้เข้ากับ บริบท และ เพื่อให้ผู้ชมเข้าใจเนื้อมากยิ่งขึ้น

10. การตั้งชื่อใหม่โดยใช้คำที่มีเค้าความเดิม

เป็นการคิดคำในการตั้งชื่อใหม่โดยมีเค้าความหมายเดิม

ตาราง 10 รายชื่อภาพยนตร์ญี่ปุ่นที่แปลโดยการตั้งชื่อใหม่โดยใช้คำที่มีเค้าความเดิม

ชื่อภาษาญี่ปุ่น	ชื่อภาษาไทย
1. 文豪ストレイドッグス	คณะประพันธ์กรจรจัด
2. 海獣の子供	รูกะผจญภัยโลกใต้ทะเล
3. カメラを止めるな	วันคัท ซอมบี้จ๋าๆ
4. 「鬼滅の刃」無限列車編	ดาบพิฆาตอสูร : ศีกรถไฟสู่นิรันดร์
5. キネマの神様	แต่ภาพยนตร์ที่ฉันรัก
6. 呪術廻戦	มหาเวทย์ผนึกมาร
7. 極主夫道	พ่อบ้านสุดเก๋

ตัวอย่าง ชื่อเรื่อง “カメラを止めるな” จากชื่อเรื่องจะแปลได้ว่า “อย่าหยุดกล้อง” และในภาพยนตร์มีการใช้ชื่อว่า “วันคัท ซอมบี้งๆๆ” ซึ่งวันคัทหมายถึง การถ่ายทำวิดีโออย่างต่อเนื่อง

จากข้อมูลข้างต้น สามารถแจกแจงความถี่ของกลวิธีการแปลทั้งหมด 10 กลวิธีที่พบในการแปลชื่อภาพยนตร์ญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2560 - 2565 จำนวน 124 เรื่อง ดังนี้

ตาราง 11 ร้อยละของกลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย จำแนกตามกลวิธี

กลวิธีการแปล	จำนวน	ร้อยละ
1. การตั้งชื่อใหม่โดยไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเดิม	35	28.23
2. การแปลบางส่วนและเสริมความภาษาไทย	22	17.74
3. การทับศัพท์บางส่วนและเสริมความภาษาไทย	15	12.10
4. การทับศัพท์บางส่วน แปลบางส่วนและมีเสริมความภาษาไทย	14	11.29
5. การทับศัพท์บางส่วน แปลบางส่วนและไม่เสริมความภาษาไทย	10	8.06
6. การทับศัพท์ทั้งหมดและไม่เสริมความภาษาไทย	9	7.26
7. การตั้งชื่อใหม่โดยใช้คำที่มีเค้าความเดิม	7	5.65
8. การทับศัพท์ทั้งหมดและเสริมความภาษาไทย	6	4.84
9. การแปลตรงตัวทั้งข้อความและไม่เสริมภาษาไทย	4	3.23
10. การแปลตรงตัวทั้งข้อความและเสริมภาษาไทย	2	1.61
รวม	124	100

สรุป

จากการศึกษารายชื่อภาพยนตร์ญี่ปุ่นที่เข้าฉายในประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2560 – 2565 จำนวน 124 เรื่อง พบว่ามีการใช้กลวิธีการแปลงชื่อภาพยนตร์ ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย 10 กลวิธี คือ 1) การทับศัพท์ทั้งหมดและไม่มีเสริมความ ภาษาไทย 2) การทับศัพท์ทั้งหมดและเสริมความภาษาไทย 3) การทับศัพท์บางส่วน และเสริมความภาษาไทย 4) การทับศัพท์บางส่วน แปลบางส่วนและไม่มีเสริมความ ภาษาไทย 5) การทับศัพท์บางส่วน แปลบางส่วนและมีเสริมความภาษาไทย 6) การแปล ตรงตัวทั้งข้อความและไม่มีเสริมภาษาไทย 7) การแปลตรงตัวทั้งข้อความและเสริม ภาษาไทย 8) การแปลบางส่วนและเสริมความภาษาไทยจำนวน 9) การตั้งชื่อใหม่ โดยไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเดิม และ 10) การตั้งชื่อใหม่โดยใช้คำที่มีค่าความเดิม ซึ่งไม่พบ กลวิธีการแปลงบางส่วน ไม่เสริมความภาษาไทย และกลวิธีที่พบมากที่สุด คือ การแปล การตั้งชื่อใหม่โดยไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเดิม

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์กลวิธีการแปลงชื่อภาพยนตร์ญี่ปุ่นเป็นภาษาไทยตามกลวิธี การแปลตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ โดยอ้างอิงกรอบแนวคิดกลวิธีการแปลที่พบ จากงานวิจัยของ รุสนี มะแซ และคณะ (2561) พบว่า กลวิธีการแปลงชื่อภาพยนตร์ ญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย พบว่ากลวิธีที่ผู้แปลนิยมใช้มากที่สุด คือ การแปลการตั้งชื่อใหม่ โดยไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเดิม จำนวน 35 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 28.23 ซึ่งคล้อยกับ สมมติฐานและผลงานของ วินศ จันทะวงษ์ศรี และคณะ (2565) ที่กล่าวว่า กลวิธี การตั้งชื่อใหม่ โดยไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเดิมนั้น ผู้แปลสามารถสร้างสรรค์ชื่อภาพยนตร์ ได้อย่างอิสระ น่าสนใจ และยังสามารถสื่อสารให้ผู้ชมได้เข้าใจและคาดเดาเนื้อเรื่อง จากชื่อภาพยนตร์ได้ แต่อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยฉบับนี้ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัย ของ รุสนี มะแซ และคณะ (2561) ที่กล่าวว่ากลวิธีที่พบมากที่สุดในการแปลงชื่อ

ภาพยนตร์จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยคือ การทับศัพท์ทั้งหมด โดยไม่เสริมความภาษาไทย เนื่องจากการถอดคำอ่านภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยนั้นมักเป็นคำที่คนไทยรู้จักและคุ้นเคยอ่านแล้วเข้าใจทันทีจึงอาจไม่จำเป็นต้องใช้กลวิธีอื่นในการแปลการใช้กลวิธีการแปลแบบตั้งชื่อใหม่โดยไม่เกี่ยวข้องกับชื่อเดิมเป็นกลวิธีที่พบมากที่สุดในงานวิจัยนี้ เนื่องจากเป็นกลวิธีที่ผู้แปลสามารถสร้างสรรค์ชื่อภาพยนตร์ภาษาไทยได้อย่างอิสระ และการใช้กลวิธีนี้จะใช้ชื่อภาษาไทยที่มีลักษณะโดดเด่นแปลกใหม่ น่าสนใจ แต่ยังคงไว้ซึ่งอรรถรสของภาพยนตร์ เช่นที่ได้ยกตัวอย่างไว้ในตารางที่ 10 ชื่อเรื่อง “百花” มีการตั้งชื่อเป็นภาษาไทยว่า “ให้รักพาแม่กลับมา” เป็นการแปลชื่อเรื่องจากเนื้อหาของภาพยนตร์ ซึ่งน่าสนใจและตรงประเด็นมากกว่าการแปลตรงตัวว่า “ดอกไม้ 100 ดอก” เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- รุสนี มะแซ, มุซัยนะห์ สาแม็ง, ซูรียาตี มานี, จิตสุดา ละอองผล, และ วรเวทย์พิสิษยศศิริ. (2561). การวิเคราะห์กลวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย. **พลวัตการศึกษายุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล. การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 9** (น.111-118). คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาดใหญ่. DSpace Repository. <http://wb.yru.ac.th/xmlui/handle/yr/6189>
- วิเนศ จันทะวงษ์ศรี, นรวัดณ์ ปานบรรจง, สุพัฒน์ แจ่มจันทร์, และ ณัฐริรา ทับทิม. (2565). การศึกษากลวิธีการแปลชื่อเรื่องอนิเมะจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย. **วารสารอักษราพิบูล**, 3(1), 33-46.
- Pantip. (2565, 25 พฤศจิกายน). **โปรแกรมภาพยนตร์ในประเทศไทย**. Pantip. <https://pantip.com/movies>

ความมุ่งหวังและอุดมการณ์การเมืองในคำขวัญวันเด็กแห่งชาติ Expectations and Political Ideologies in National Children's Day Mottoes

สุชญญา วงศ์เวสซ์^{*1}
Suchanya Wongwet^{*1}

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความมุ่งหวังและอุดมการณ์การเมืองในคำขวัญวันเด็กแห่งชาติ ตั้งแต่ ปี พ.ศ.2499 – พ.ศ.2565 จำนวน 58 คำขวัญ ผู้วิจัยประยุกต์แนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ของ Norman Fairclough แบ่งการศึกษาเป็น 2 ประเด็น คือ 1) ความมุ่งหวังคุณลักษณะของเยาวชนไทย ปรากฏในคำขวัญแห่งชาติ พบ 8 คุณลักษณะ เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ใฝ่เรียนรู้ มีระเบียบวินัยมีคุณธรรม รักชาติ มีความสามัคคี รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ และมีความกตัญญู 2) อุดมการณ์ทางการเมืองของรัฐบาลที่แฝงในคำขวัญวันเด็กแห่งชาติ พบ 6 อุดมการณ์ ได้แก่ อุดมการณ์การพัฒนา อุดมการณ์การสร้างความมั่นคง อุดมการณ์ฟื้นฟูประเทศ อุดมการณ์การรักษาความสงบเรียบร้อย อุดมการณ์รักชาติ อุดมการณ์สามัคคี การประกอบสร้างคำขวัญวันเด็กแห่งชาติของประเทศไทย ผู้นำรัฐบาลทุกสมัยสร้างคำขวัญสอดคล้องกับนโยบายการบริหารประเทศ แนวคิด และสถานการณ์ของสังคมใช้คำขวัญ

^{*} Corresponding author, e-mail: Janchanya_@hotmail.com

¹ อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

¹ Lecturer, Faculty of Humanities and Social Sciences, Chiang Mai Rajabhat University

เป็นวิธีการหนึ่งในการสื่อคุณลักษณะที่ต้องการให้เยาวชนยึดถือและสร้างความสำเร็จ
ให้แก่เยาวชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

คำสำคัญ: คำขวัญวันเด็กแห่งชาติ ความมุ่งหวัง อุดมการณ์การเมือง

Abstract

This thesis aims to study discourses on expectations and political ideologies in 58 National Children's Day Mottoes conferred from BE.2499 (AD. 1956) – BE.2565 (AD. 2022). The researcher applied the concept of critical analytical discourse of Norman Fairclough. The analysis results find eight expectations in relation to Thai youth's characteristics presented in the mottoes from most to least: seeking knowledge, being well disciplined, being virtuous, being patriotic, having a sense of unity, having love for Thainess, having public consciousness and having gratitude, respectively. As for political ideologies, there are six of them: ideologies of development, stability creation, nation restoration, maintaining order, patriotism and unity. For Children's Day motto establishment, every Thai government leader set it in relation to the national administration policy, concept as well as social situation of each period. Using a motto is a channel to communicate desirable characteristics which youth can hold on to as well as create in them a necessity of being parts of national development.

Keywords: Expectations Political Ideologies National Children's Day Mottoes

บทนำ

ภาษาเป็นสิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการสื่อสารเป็นจุดประสงค์หลัก ภาษายังมีพลังในการกำกับความคิด การกระทำ ค่านิยม ความถูกต้อง เมื่อนมนุษย์ใช้พลังทางภาษา เป็นสื่อในการสร้างอำนาจ สร้างอุดมการณ์ กำหนดพฤติกรรมหรือควบคุมแบบแผน การดำเนินชีวิตของมนุษย์ ให้ผู้ที่เสพหรือผู้รับพลังทางภาษานั้นคล้อยตาม และดำเนินพฤติกรรม มีบทบาทตามที่ภาษาได้นำเสนอ

การควบคุมสังคมหรือการบริหารบ้านเมือง ผู้ที่มีอำนาจในการกำหนด เป้าหมาย แบบแผน หรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในสังคม มักจะถูกเรียกว่า “นักปกครอง” โดยการปกครองนั้น กลุ่มที่ทำหน้าที่ปกครองเรียกว่า “รัฐบาล” หมายถึงถึงคณะผู้บริหารประเทศหรือ “คณะรัฐมนตรี” (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชา ศิลปศาสตร์, 2558) โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำ แนวทางหรือวิธีการในการบริหาร บ้านเมืองจะถูกกำหนดเป็น “นโยบาย” อันเป็นกรอบคิดสำคัญที่จะนำมาใช้เพื่อให้คน ในสังคมรับรู้และปฏิบัติหรือคล้อยตาม ดังนั้น นโยบายถูกกำหนดเพื่อใช้เป็นแนวทาง ในการพัฒนาประเทศไปสู่อุดมการณ์ทางการเมืองของผู้ผู้นำในแต่ละยุค โดยถูก นำเสนอด้วยวิธีการต่าง ๆ ทั้งคำแถลงนโยบาย คำปราศรัยสุนทรพจน์ กำหนดเป็น ค่านิยม รวมถึงแฝงมาในรูปของคำขวัญ เพื่อให้ประชาชนรับทราบ เกิดจิตสำนึกใน การร่วมพัฒนาประเทศ และเป็นเครื่องมือที่รัฐบาลใช้ในการควบคุมสังคม

การที่จะพัฒนาประเทศตามนโยบายที่รัฐบาลกำหนดนั้นต้องเริ่มจาก การพัฒนาทรัพยากรบุคคล โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่ต้องได้รับการหล่อหลอม ทั้งในเรื่องการศึกษา ประเพณี ค่านิยมและจริยธรรมอันดีงาม ตามคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ที่เด็กพึงมี เครื่องมือหนึ่งที่รัฐบาลใช้ในการดำเนินตามนโยบาย คือ ภาษา ดังที่กล่าวไว้ข้างต้น ภาษาจึงถูกนำมาใช้เพื่อการสื่อสารแก่เด็กและเยาวชนออกมาใน รูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมถือว่าเป็นทฤษฎีทางวาทกรรมอย่างหนึ่ง เรียกว่า ปฏิบัติการทางวาทกรรม สร้างขึ้นโดยผู้มีอำนาจและถูกใช้เป็นเครื่องมือปิดกั้นหรือ

จัดระเบียบวิถีชีวิตของคนในสังคม ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า วาทกรรม (Discourse) เป็นลักษณะทางภววิทยาทางภาษาที่ทำหน้าที่ผลิตความรู้ชุดหนึ่งซึ่งได้มีการจัดความถูกผิดเอาไว้แล้ว (ธเนศ วงศ์ยานนาวา, 2529) “คำขวัญ” เป็นงานเขียนในด้านการใช้คำที่กระชับ มุ่งประเด็นที่ต้องการ เป็นวิธีการสื่อสารแบบหนึ่งที่ถูกเลือกใช้เพื่อเป็นข้อคิด เชิญชวน หรือแนะนำสั่งสอนให้เด็กปฏิบัติตามความมุ่งหวังของสังคมในขณะนั้น หรือเป็นแนวทางปฏิบัติถึงหน้าที่ที่พึงกระทำ

คำขวัญวันเด็กของประเทศไทยใช้เผยแพร่ในช่วงการจัดงานกิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ ถูกจัดขึ้นครั้งแรกเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2499 กำหนดจัดวันจันทร์แรกของเดือนตุลาคมในทุกปี ต่อมามีมติเห็นชอบให้เปลี่ยนเป็นวันเสาร์ที่ 2 ของเดือนมกราคม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2508 มาจนถึงปัจจุบัน (ไทยรัฐออนไลน์, 2565) จุดประสงค์ของการจัดงานวันเด็ก คือ ให้ตระหนักถึงความสำคัญของเด็ก สนใจในการอบรมเลี้ยงดู สั่งสอนเด็กและช่วยเหลือสงเคราะห์เด็กเป็นพิเศษ ให้เด็กและเยาวชนยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ และจุดประสงค์ที่สำคัญประการหนึ่ง คือ เพื่อให้เด็กรู้จักหน้าที่ของตนและอยู่ในระเบียบวินัยอันดี มอบโดยนายกรัฐมนตรีในปีนั้น ๆ เป็นผู้แต่งตั้ง

เมื่อพิจารณาจุดประสงค์ของการมอบคำขวัญวันเด็ก โดยนายกรัฐมนตรี นอกจากจะเป็นการปลุกฝังค่านิยมบางประการตามที่สังคมมุ่งหวัง คำขวัญวันเด็กยังสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและบริบทของสังคม ตลอดจนอุดมการณ์ทางการเมืองของผู้นำรัฐบาลในยุคนั้น ๆ เช่น คำขวัญวันเด็ก ปี พ.ศ. 2517 ของนายสัญญา ธรรมศักดิ์ คำขวัญวันเด็กที่เกิดขึ้นหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 เหตุการณ์ที่บ้านเมืองเกิดปัญหาวิกฤติทางการเมือง มีการเรียกร้องประชาธิปไตย เกิดความแตกแยกของกลุ่มบริหารและประชาชน ดังนั้น คำขวัญวันเด็กที่ถูกเผยแพร่ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2517 จึงเน้นให้เกิดความสามัคคีว่า “สามัคคี คือ พลัง” เพื่อให้เด็กและเยาวชน รวมถึงประชาชนในประเทศ ตระหนักถึงพลังของความสามัคคี ที่จะทำให้ประเทศชาติรอดพ้นจากวิกฤติที่เกิดขึ้นได้

ตามที่กล่าวมา การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามุ่งศึกษาความมุ่งหวัง อันแสดงถึง ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พร้อมทั้งอุดมการณ์ทางการเมืองที่แฝงไว้ใน คำขวัญวันเด็กแห่งชาติ ผ่านการวิเคราะห์ด้วยทฤษฎีประยุกต์ใช้แนวคิด วาทกรรม วิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis หรือ CDA) ศึกษาปัจจัยอันเกิด บริบททางสังคมที่มีผลต่อการสร้างคำขวัญ เพื่อสร้างชุดความคิดของเด็กและเยาวชน ตามความมุ่งหวังของสังคมไทย และชุดความคิดที่แฝงเร้นด้วยอุดมการณ์ทางการเมือง ในคำขวัญวันเด็กของประเทศไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความมุ่งหวังและอุดมการณ์ทางการเมืองที่แฝงอยู่ในคำขวัญวันเด็ก แห่งชาติ

แนวคิดและทฤษฎี

วาทกรรม แปลมาจากคำว่า discourse ไชริรัตน์ เจริญสินโอฬาร (2545) ได้ให้ความหมายของ วาทกรรม ตามแนวคิดของ พูโกต์ ว่า หมายถึงระบบ และ กระบวนการในการสร้าง/ผลิต (constitute) อัตลักษณ์ (identity) และ ความหมาย (Significance) ให้กับสรรพสิ่งต่าง ๆ ในสังคม ไม่ว่าจะ เป็นความรู้ ความจริง อำนาจ หรือตัวตนของเราเอง วาทกรรมเป็นตัวกำหนดกฎเกณฑ์เงื่อนไขหรือกลไกต่าง ๆ ในการพูด/การเขียนถึงเรื่องต่าง ๆ ในสังคม แหล่งที่สร้างกฎเกณฑ์เหล่านั้นคืออำนาจ แต่ไม่ใช่อำนาจในรูปแบบการบังคับแต่เป็นอำนาจที่ได้รับการขัดเกลามาทำให้สะอาด ในรูปของความรู้ว่าด้วยเรื่องนั้น ๆ กล่าวได้ว่าอำนาจเป็นแหล่งที่มาของการสร้าง ความรู้ ความจริง ให้คนในสังคมยอมรับและปฏิบัติตามได้ ดังนั้นการศึกษาวาทกรรม ความมุ่งหวังลักษณะอันพึงประสงค์ก็คือ การวิเคราะห์อุดมการณ์เชิงอำนาจที่ซ่อนเร้น ไว้ในคำขวัญวันเด็กแห่งชาติ ตามนโยบายของรัฐบาลในสมัยหนึ่ง ๆ

แนวคิดที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ผู้ศึกษาได้ประยุกต์ใช้แนวคิด วาทกรรม วิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis หรือ CDA) ของ Norman Fairclough บุญยเสนอ ตรวิเศษ และ สมเกียรติ รัชชมนณี (2559) ได้สรุป การวิเคราะห์ วาทกรรมแนวทฤษฎีวิพากษ์ (CDA) ของ Norman Fairclough ผ่าน 3 ช่องทาง คือ ช่องทางแรก ได้แก่ ตัวบท (Text) หรือภาษาที่ใช้ในงานเขียน ช่องทางที่สอง คือ ปฏิบัติการทางวาทกรรม (Discourse Practices) หรือ กระบวนการสร้างตัวบท จะวิเคราะห์กระบวนการนำเสนอ ตลอดจนการตีความตัวบท เพื่อดูวิธีการสร้าง และการถ่ายทอดวาทกรรมของผู้เขียน ช่องทางสุดท้าย คือ ปฏิบัติการทางสังคมวัฒนธรรม (Socio-Cultural Practices) ที่วิเคราะห์บริบททางสังคม วัฒนธรรม และการเมืองที่ปรากฏแวดล้อมตัวบท เพื่อให้เข้าใจความหมายและกระบวนการสร้างวาทกรรม

วิธีการวิจัย

1. ประเภทการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างมาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากคำขวัญ วันเด็กของประเทศไทย ทั้งหมด 58 คำขวัญ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2499 – พ.ศ.2565 จากรัฐมนตรี 18 คน 19 สมัย ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 คำขวัญวันเด็กแห่งชาติของประเทศไทย ทั้งหมด 58 คำขวัญ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2499 – พ.ศ.2565

นายกรัฐมนตรี	ปีพุทธศักราช	คำขวัญวันเด็กแห่งชาติ
จอมพล แปลก พิบูลสงคราม	2499	จงบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและส่วนรวม
จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์	2502	ขอให้เด็กสมัยปฏิวัติของข้าพเจ้า จงเป็นเด็กที่รัก ความก้าวหน้า

วารสารฟ้าเหนือ ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2566 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

นายกรัฐมนตรี	ปีพุทธศักราช	คำขวัญวันเด็กแห่งชาติ
	2503	ขอให้เด็กสมัยปฏิวัติของข้าพเจ้า จงเป็นเด็กที่รัก ความสะอาด
	2504	ขอให้เด็กสมัยปฏิวัติของข้าพเจ้า จงเป็นเด็กที่อยู่ใน ระเบียบวินัย
	2505	ขอให้เด็กสมัยปฏิวัติของข้าพเจ้า จงเป็นเด็กที่ ประหยัด
	2506	ขอให้เด็กสมัยปฏิวัติของข้าพเจ้า จงเป็นเด็กที่มี ความ ขยันหมั่นเพียรมากที่สุด
จอมพล ถนอม กิตติขจร	2508	เด็กจะเจริญต้องรักเรียน เพียรทำดี
	2509	เด็กที่ดีต้องมีสัมมาคารวะ มานะบากบั่น และสมาน สามัคคี
	2510	อนาคตของชาติจะสุกใส หากเด็กไทยแข็งแรงดี มี ความประพฤติเรียบร้อย
	2511	ความเจริญและความมั่นคงของชาติไทยในอนาคต ขึ้นอยู่กับเด็กที่มีวินัย เฉลียวฉลาด และรักชาติยิ่ง
	2512	รู้เรียน รู้เล่น รู้สามัคคี เป็นความดีที่เด็กพึงจำ
	2513	เด็กประพฤติดีและศึกษาดี ทำให้มีอนาคตแจ่มใส
	2514	ยามเด็กจงหมั่นเรียน เพียรกระทำดี เติบใหญ่จะได้มี ความสุขความเจริญ
	2515	เยาวชนฝึกตนดี มีความสามารถ
	2516	เด็กดีเป็นศรีแก่ชาติ เด็กฉลาดชาติเจริญ
นายสัญญา ธรรมศักดิ์	2517	สามัคคีคือพลัง
	2518	เด็กดีคือทายาทของชาติไทย ต้องร่วมใจร่วมพลังสร้าง ความสามัคคี
ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช	2519	เด็กที่ต้องการเห็นอนาคตของชาติรุ่งเรือง จะต้องทำ ตัวให้ดี มีวินัยเสียแต่บัดนี้
นายธานินทร์ กรัยวิเชียร	2520	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เป็นคุณสมบัติของเยาวชนไทย
พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์	2521	เด็กดีเป็นศรีแก่ชาติ เด็กฉลาดชาติเจริญ

นายกรัฐมนตรี้	ปีพุทธศักราช	คำขวัญวันเด็กแห่งชาติ
	2522	เด็กไทยคือหัวใจของชาติ
	2523	อดทน ขยัน ประหยัด เป็นคุณสมบัติของเด็กไทย
พลเอก เปรม ติณสูลานนท์	2524	เด็กไทยมีวินัย ใจสัจย์ซื่อ รู่ประหยัด เคร่งครัด คุณธรรม
	2525	ขยันศึกษา ใฝ่หาความรู้ เชิดชูชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เป็นคุณสมบัติของเด็กไทย
	2526	รู้หน้าที่ ขยัน ซื่อสัจย์ ประหยัด มีวินัยและคุณธรรม
	2527	รักวัฒนธรรมไทย ใฝ่ดี มีความคิด สุจริตใจมั่น หมั่น ศึกษา
	2528	สามัคคี นิยมไทย มีวินัย ใฝ่คุณธรรม
	2529,2530,2531	นิยมไทย มีวินัย ใช้ประหยัด ใจสัจย์ซื่อ ถือคุณธรรม
พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ	2532, 2533	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ใจสัจย์ซื่อ ถือคุณธรรม
	2534	รู้หน้าที่ มีวินัย ใฝ่คุณธรรม นำชาติพัฒนา
นายอานันท์ ปันยารชุน	2535	สามัคคี มีวินัย ใฝ่ศึกษา จรรยางาม
นายชวน หลีกภัย	2536, 2537	ยึดมั่นประชาธิปไตย ร่วมใจพัฒนา รักษาสิ่งแวดล้อม
	2538	สืบสานวัฒนธรรมไทย ร่วมใจพัฒนา รักษา สิ่งแวดล้อม
นายบรรหาร ศิลปอาชา	2539	มุ่งหาความรู้ เชิดชูความเป็นไทย หลีกไกลยาเสพติด
พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ	2540	รู้คุณค่าวัฒนธรรมไทย ตั้งใจใฝ่ศึกษา ไม่พึ่งพายาเสพติด
นายชวน หลีกภัย	2541, 2542	ประหยัด ซื่อสัจย์ มีวินัย
	2543, 2544	มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ คู่คุณธรรม นำประชาธิปไตย
พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร	2545	เรียนให้สนุก เล่นให้มีความรู้ สู้อนาคตที่สดใส
	2546	เรียนรู้ตลอดชีวิต คิดอย่างสร้างสรรค์ ก้าวทัน เทคโนโลยี
	2547	รักชาติ รักพ่อแม่ รักเรียน รักสิ่งดี ๆ อนาคตดี แน่นอน
	2548	เด็กรุ่นใหม่ ต้องขยันอ่าน ขยันเรียน กล้าคิด กล้าพูด

นายกรัฐมนตรี	ปีพุทธศักราช	คำขวัญวันเด็กแห่งชาติ
	2549	อยากฉลาด ต้องขยันอ่าน ขยันคิด
พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์	2550	มีคุณธรรมนำใจ ใช้ชีวิตพอเพียง หลีกเลียงอบายมุข
	2551	สามัคคี มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ เชิดชูคุณธรรม
นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ	2552	ฉลาดคิด จิตบริสุทธิ์ จุดประกายฝัน ผูกพันรักสามัคคี
	2553	คิดสร้างสรรค์ ขยันใฝ่รู้ เชิดชูคุณธรรม
	2554	รอบคอบ รู้คิด มีจิตสาธารณะ
นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร	2555	สามัคคี มีความรู้ คู่ปัญญา คงรักษาความเป็นไทย ใส่ใจเทคโนโลยี
	2556	รักชาวินัย ใฝ่เรียนรู้ เพิ่มพูนปัญญา นำพาไทยสู่อาเซียน
	2557	กตัญญู รู้หน้าที่ เป็นเด็กดี มีวินัย สร้างไทยให้มั่นคง
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา	2558	ความรู้ คู่คุณธรรม นำสู่อนาคต
	2559	เด็กดี หมั่นเพียร เรียนรู้สู่อนาคต
	2560	เด็กไทยใส่ใจศึกษา พาชาติมั่นคง
	2561	รู้คิด รู้เท่าทัน สร้างสรรค์เทคโนโลยี
	2562	เด็ก เยาวชน จิตอาสา ร่วมพัฒนาชาติ
	2563	เด็กไทยยุคใหม่ รู้รักสามัคคี รู้หน้าที่พลเมืองไทย
	2564	เด็กไทยวิถีใหม่ รวมไทยสร้างชาติ ด้วยภักดีมีคุณธรรม
	2565	รู้คิด รอบคอบ รับผิดชอบต่อสังคม

3. วิธีเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ดำเนินการศึกษา 3 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 เก็บรวบรวมข้อมูล

3.1.1 ศึกษาเอกสาร บทความและรายงานการวิจัย เกี่ยวกับการวิเคราะห์ วาทกรรม คำขวัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมถึงเหตุการณ์ทางสังคม แนวคิด และนโยบายการบริหารประเทศของรัฐบาลที่สร้างคำขวัญวันเด็กแห่งชาติ

3.1.2 รวบรวมคำขวัญวันเด็กตั้งแต่ปี พ.ศ.2499 – พ.ศ.2565

3.2 วิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์เนื้อหาคำขวัญของนายกรัฐมนตรี โดยเชื่อมโยงกับนโยบาย รัฐบาล สถานการณ์ทางสังคม การเมือง เพื่อสรุปความมุ่งหวังและการแฝงอุดมการณ์ ทางการเมืองของรัฐบาลแต่ละสมัย

3.3 เสนอผลการศึกษาค้นคว้าแบบพรรณนาวิเคราะห์ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

ในการศึกษาวิเคราะห์วาทกรรมความมุ่งหวังและอุดมการณ์ทางการเมือง ได้วิเคราะห์ตัวบท คือ คำขวัญวันเด็กของผู้นำแต่ละสมัย วิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ พิจารณาเนื้อหาคำขวัญ นำคุณลักษณะที่พบในคำขวัญเชื่อมโยงกับนโยบาย การบริหารประเทศ สังเคราะห์ชุดความคิดอันเป็นอุดมการณ์ทางการเมืองที่มีอิทธิพลต่อการสร้างตัวบท แบ่งประเด็นการศึกษาเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ ความมุ่งหวังด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และ อุดมการณ์ทางการเมือง ปรากฏผล ดังนี้

1. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในคำขวัญวันเด็กแห่งชาติ

ความมุ่งหวังในคุณลักษณะของเยาวชนไทย พบ 8 คุณลักษณะ โดยเรียงตามคุณลักษณะจากมากไปน้อย ดังนี้ ใฝ่เรียนรู้ มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม รักชาติ และความสามัคคี รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ และมีความกตัญญู ตามรายละเอียด

1.1 คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ พบใน 31 คำขวัญ โดยเป็นคุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ ความเพียรพยายามในการเรียน การแสวงหาความรู้ทั้ง

ภายในและภายนอกอย่างสม่ำเสมอ อันเป็นหน้าที่หลักของเด็กและเยาวชน คำขวัญได้ปลุกฝังคุณลักษณะดังกล่าว ก่อให้เกิดปัญญา นำไปใช้ในชีวิตประจำวันในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาตนเองได้ แบ่งได้เป็น 2 ประเด็น คือ

1) ใฝ่เรียนรู้ ด้วยการขยันหมั่นเพียรศึกษา หาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น คำขวัญวันเด็กสมัยรัฐบาลพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร สร้างขึ้นตามวิสัยทัศน์ในการบริหารประเทศมุ่งเน้นพัฒนาประชากรให้มีความรู้ ทันกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลก เพราะความรู้จะเป็นสิ่งที่ทำให้ประเทศพัฒนา คุณลักษณะดังกล่าวจึงถูกส่งผ่านคำขวัญวันเด็ก ปี พ.ศ.2545 หรือ ปี พ.ศ.2546 เป็นต้น วิธีการสร้างตัวบทเป็นปฏิบัติการทางวาทกรรม โดยสร้างคำแสดงพฤติกรรม “เรียน” “เล่น” “เรียนรู้” เพื่อเน้นย้ำและกล่าวซ้ำให้เห็นหน้าที่หรือสิ่งที่พึงกระทำ หรือในคำขวัญวันเด็กสมัยพลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ได้นำนโยบายการพัฒนาประเทศมาสร้างเป็นคำขวัญ เช่น นโยบายรัฐในการส่งเสริมการพัฒนาสติปัญญา การแสวงหาความรู้และการใช้เหตุผลในทางริเริ่มสร้างสรรค์ที่มีประสพการณ์เหมาะสมกับวัย เป็นคำขวัญ ปี พ.ศ.2525 แผงการใช้คำแสดงพฤติกรรม “ขยัน” “ใฝ่หา” เพื่อมุ่งเน้นให้ปฏิบัติตาม

2) ใฝ่เรียนรู้ด้วยการมีสติ รู้จักคิด วิเคราะห์ มีความรอบคอบในการใช้ชีวิตและมีความคิดอย่างรอบคอบ ดังปรากฏในคำขวัญวันเด็กสมัยรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ปี พ.ศ.2552 ปี พ.ศ.2553 และ ปี พ.ศ.2554 ตามนโยบายการศึกษา สรูปความได้ว่า ให้มีการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ ตั้งแต่ขั้นพื้นฐานไปจนถึงระดับอุดมศึกษา ปรับปรุงการสื่อสารการเรียนการสอน พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

1.2 มีระเบียบวินัย พบใน 24 คำขวัญ คือการปลุกฝัง แนะนำแนวทางให้เยาวชนรู้หน้าที่ของตนเอง สร้างเป็นวาทกรรมมุ่งประเด็นไปสู่อุดมการณ์อย่างชัดเจน ด้วยวิธีการใช้คำเจาะจงคุณลักษณะ “อดทน” “ขยัน” “มุ่งมั่น” มีความรับผิดชอบในการทำงานของตน ดังปรากฏเป็นคำขวัญวันเด็กแห่งชาติ สมัยรัฐบาล ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช

ปี พ.ศ.2519 เป็นคำขวัญวันเด็กที่มุ่งเน้นให้เด็กมีวินัยจึงจะประสบผลสำเร็จและเมื่อเยาวชนมีวินัยก็จะส่งผลให้ประเทศรุ่งเรือง

ความมีระเบียบวินัยนี้ยังรวมถึงการรู้หน้าที่ตามบทบาทของพลเมืองไทย ในการจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ประพฤติปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ ระเบียบแบบแผน ขนบธรรมเนียมประเพณี เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย ของสังคม อาทิ คำขวัญวันเด็กสมัยรัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ด้วยสังคม เกิดการแตกแยกทางความคิดและค่านิยมระหว่างช่วงวัย นำไปสู่สถานการณ์ความรุนแรง ต่าง ๆ จึงกำหนดค่านิยมเพื่อปลูกจิตสำนึกให้คนในชาติได้เข้าใจความเป็นไทยด้วยการ รัก ชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และรู้จักหน้าที่ ความรับผิดชอบที่พึงมีต่อประเทศชาติ ใช้คำ แสดงพฤติกรรมแฝงอุดมการณ์ “รักชาติ” “สามัคคี” “สร้างชาติ” เพื่อให้เยาวชน ปฏิบัติ เช่น ปรากฏในคำขวัญวันเด็ก ปี พ.ศ.2563 และ ปี พ.ศ.2564 เป็นต้น

1.3 มีคุณธรรม พบใน 15 คำขวัญ การปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนหันมาทำความดี ซื่อสัตย์ ประพฤติตนให้ปราศจากการทุจริต เพราะประเทศที่คนในประเทศขาดคุณธรรม เป็นสาเหตุให้เกิดวิกฤตต่าง ๆ ที่ทำให้ประเทศไม่พัฒนา เช่น ปรากฏเป็นคำขวัญวันเด็กสมัยรัฐบาล พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ปี พ.ศ.2524 ด้วยนโยบายสมัยรัฐบาลพลเอก เปรม ติณสูลานนท์ มีนโยบายในการบริหารประเทศอย่างชัดเจนเรื่องยึดถือความซื่อสัตย์สุจริตต่อประชาชนและต่อผลประโยชน์ของประเทศเป็นที่ตั้ง

1.4 รักษาชาติ พบใน 10 คำขวัญ เป็นการสร้างสำนึกและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย เชิดชูความเป็นชาติ รู้ค่าวัฒนธรรม เกิดความรักเกียรติและหวงแหนประเทศชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เป็นความรักด้วยการเสียสละเป็นพลเมืองดี ยอมอุทิศตนเพื่อรักษาความเป็นชาติไทย ทำให้ชาติดำรงอย่างมั่นคงตามนโยบายความสงบเรียบร้อยของรัฐบาล ดังปรากฏในคำขวัญวันเด็ก สมัยรัฐบาล นายธานินทร์ กรัยวิเชียร ปี พ.ศ. 2520 “รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เป็นคุณสมบัติของเยาวชนไทย” นายธานินทร์ กรัยวิเชียร ได้รับการแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีภายหลังจากคณะปฏิรูปได้ทำการรัฐประหาร

ในเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 นโยบายที่เด่นที่สุดในรัฐบาลสมัยนี้คือ การต่อต้านคอมมิวนิสต์อย่างรุนแรง คำแถลงนโยบายต่อเด็กและเยาวชนให้เกิดความตระหนักถึงหน้าที่ ความรับผิดชอบและเห็นคุณค่าระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ดำรงไว้ซึ่งชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รู้จักใช้สิทธิเสรีภาพภายใต้กรอบของกฎหมาย ปรากฏผ่านคำขวัญวันเด็กดังกล่าว

1.5 มีความสามัคคี พบใน 10 คำขวัญ เป็นความมุ่งหวังต้องการให้เกิดความสมานฉันท์ของคนในชาติ มุ่งให้ประเทศเกิดความสงบสุขจากสถานการณ์บ้านเมืองต่าง ๆ ดังปรากฏชัดในคำขวัญวันเด็ก ปี พ.ศ.2535 ของรัฐบาลนายอานันท์ ปันยารชุน ด้วยเหตุการณ์ทางการเมืองกลับมาวิกฤตอีกครั้งเมื่อคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติทำรัฐประหารยึดอำนาจ โคนล้มรัฐบาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณได้สำเร็จ และเชิญนายอานันท์ ปันยารชุน มาเป็นนายกรัฐมนตรี คำแถลงนโยบายได้แสดงความต้องการให้ประเทศกลับมาอยู่ในความสงบเรียบร้อยจึงได้นำความสามัคคีมาเป็นคุณลักษณะสำคัญในคำขวัญวันเด็กดังกล่าว

1.6 รักความเป็นไทย พบใน 6 คำขวัญ เป็นคุณลักษณะต้องการรักษาและคงไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมไทย คงเอกลักษณ์อันดีงามทั้งกิริยา วาจา การประพฤติตนให้เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย ไม่ทำลายศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติ ดังปรากฏในคำขวัญวันเด็กสมัยรัฐบาลนายอานันท์ ปันยารชุน ปี พ.ศ. 2535 หรือสมัยรัฐบาลนายชวน หลีกภัย ปี พ.ศ. 2538 “สืบสานวัฒนธรรมไทย ร่วมใจพัฒนา รักษาสิ่งแวดล้อม” ด้วยเชื่อว่าการปลูกฝังให้เยาวชนรักษาความเป็นไทยเป็นการทำให้ประเทศเกิดความมั่นคงทางวัฒนธรรม อันเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย

1.7 มีจิตสาธารณะ พบใน 5 คำขวัญ คือ คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วม เป็นผู้ให้ แบ่งปันความสุขส่วนตนเพื่อทำประโยชน์แก่ส่วนรวม อาสาช่วยเหลือสังคมด้วยความเต็มใจ เพราะการเสียช่วยเหลือสังคม นำพาไปสู่การพัฒนา

ส่วนต่าง ๆ ต่อไป ดังปรากฏชัดในคำขวัญวันเด็กสมัยรัฐบาล จอมพล แปลก พิบูลสงคราม ปี พ.ศ. 2499

1.8 อยู่อย่างพอเพียง พบใน 4 คำขวัญ เป็นการปลูกฝังเรื่องความประหยัด ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ เหมาะสมกับฐานะของตน เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข ดังปรากฏในคำขวัญวันเด็ก สมัยรัฐบาล จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ปี พ.ศ.2505 หรือ คำขวัญวันเด็กสมัยรัฐบาล พลเอก สฤษดิ์ จุลานนท์ ปี พ.ศ.2550 ด้วยรัฐบาล พลเอก สฤษดิ์ จุลานนท์ เป็นรัฐบาลที่มาจาก การรัฐประหาร บ้านเมืองเกิดวิกฤติการณ์รุนแรงทางการเมือง การปกครอง เกิดปัญหา ความขัดแย้งในหมู่ประชาชน ระบบการปกครอง ระบบเศรษฐกิจ และความสงบ เรียบร้อย จึงต้องเร่งฟื้นฟูประเทศ โดยหนึ่งในการแก้ปัญหาคือนำปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงมาเป็นคุณลักษณะที่มุ่งหวังให้เกิดกับคนในชาติ เพื่อใช้ชีวิตอยู่ใน ความพอประมาณและดำเนินชีวิตด้วยความสุขสงบ

2. อุดมการณ์ทางการเมืองในคำขวัญวันเด็กแห่งชาติ

จากการวิเคราะห์และสรุปข้อมูลของคุณลักษณะที่มุ่งหวัง ผู้ศึกษา พบการแฝง อุดมการณ์การเมืองในคำขวัญวันเด็กแห่งชาติ ทั้งหมด 6 อุดมการณ์ เรียงตามลำดับ ที่พบมากที่สุด ดังนี้

2.1 อุดมการณ์การพัฒนา ความมุ่งหวังให้สังคมเจริญก้าวหน้า ประเทศชาติมีความมั่งคั่ง ประชาชนมีมาตรฐานคุณภาพชีวิตที่ คำขวัญวันเด็ก จึงมุ่งหวังให้เยาวชนมีระเบียบวินัย ใฝ่เรียนรู้ เป็นเด็กฉลาด เพื่ออนาคตที่แจ่มใสและ เจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ เมื่อเยาวชนเป็นคนที่มีความพอก็จะนำพาประเทศชาติ ให้เกิดการพัฒนาได้ เช่น คำขวัญวันเด็กสมัยรัฐบาล จอมพล ถนอม กิตติขจร ปี พ.ศ.2510 หรือ สมัยรัฐบาล พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ปี พ.ศ.2534

2.2 อุดมการณ์การสร้างความมั่นคง เป็นอุดมการณ์ที่ต่อเนื่องจากการพัฒนา เมื่อรัฐบาลนำพาประเทศไปสู่การพัฒนามั่นคงอย่างถาวรแล้ว จึงมีเจตนารมณ์ให้

สังคมอยู่ในความเรียบร้อย ประชาชนมีความสุข สร้างความพร้อมและความเข้มแข็ง มั่นคงทั้งในด้านการทหาร เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของชาติ มุ่งให้ประชาชนตระหนักถึงหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ เช่น คำขวัญวันเด็กสมัยรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ปี พ.ศ. 2557

2.3 อุดมการณ์ฟื้นฟูประเทศ เป็นความต้องการในการเร่งแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น อันเป็นวิกฤตในสังคม โดยให้ประชาชนร่วมรับรู้และร่วมกันแก้ปัญหา มุ่งบริหารประเทศโดยดำเนินการแก้ปัญหาเป็นสำคัญ พร้อมทั้งฟื้นฟูประเทศให้กลับมามั่นคง เช่น รัฐบาลนายบรรหาร ศิลปอาชา เกิดปัญหาทางสิ่งแวดล้อมและปัญหาหายาเสพติด ปรากฏเป็นความมุ่งหวังแฝงในคำขวัญวันเด็ก ปี พ.ศ. 2539 ในสมัยรัฐบาลนายชวน หลีกภัย ประเทศไทยประสบปัญหาเศรษฐกิจอย่างรุนแรง และต้องเร่งแก้ปัญหาการกู้ยืมเงินจากกองทุนระหว่างประเทศ (IMF) รัฐบาลจึงปลุกฝังให้เยาวชนรู้จักอดออมผ่านคำขวัญวันเด็ก ปี พ.ศ.2541 - พ.ศ.2542 หรือรัฐบาลสมัยที่ 2 ของพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร แถลงนโยบายหลักต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2548 แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนในการฟื้นฟูประเทศให้พ้นภาวะวิกฤติต่าง ๆ ทางสังคม เร่งสร้างเยาวชนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้บนฐานของข้อมูล ความรู้ เข้าใจในรากเหง้าแห่งปัญญาและหันโลกทันเหตุการณ์ดังปรากฏในคำขวัญวันเด็กแห่งชาติ ปี พ.ศ.2545 - พ.ศ.2549

2.4 อุดมการณ์การรักษาความสงบเรียบร้อย เป็นความต้องการให้ประเทศเกิดความสงบสุขในทุกด้าน ดำเนินการทุกวิถีทางเพื่อรักษาเสถียรภาพและความมั่นคงภายในประเทศ โดยยึดหลักสันติธรรม สร้างความเข้าใจ และความรู้จักสามัคคีของคนในชาติ ปลุกฝังให้เยาวชนเป็นคนดีตามลักษณะของสังคมไทย เช่น คำขวัญวันเด็กสมัยรัฐบาล จอมพล ถนอม กิตติขจร ปี พ.ศ. 2508 - พ.ศ. 2516 ถ้าเยาวชนเป็นคนดี บ้านเมืองก็จะสงบเรียบร้อย

2.5 อุดมการณ์รักชาติ การดำรงเอกลักษณ์ของความเป็นไทย ให้คนในชาติเกิดความรักและยกย่องเชิดชูสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ โดยให้ระลึกว่า

คือหน้าที่พลเมืองที่พึงปฏิบัติ เช่น ปรากฏในคำขวัญวันเด็กสมัยรัฐบาลจอมพล แปลก พิบูลสงคราม ได้ปลูกฝังค่านิยม สร้างสำนึกและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย เกิดความรักเกียรติและหวงแหนประเทศชาติ อุทิศชีวิตเพื่อส่วนรวม “จงบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและส่วนรวม” จะทำให้ประเทศชาติดำรงอย่างมั่นคง ในสมัยรัฐบาลนายธานินทร์ กรัยวิเชียร ระบุคำขวัญวันเด็ก ปี พ.ศ.2520 ได้แฝงอุดมการณ์รักชาติอย่างชัดเจนให้เป็นหน้าที่ของเยาวชนไทย ในสมัยรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา กำหนดค่านิยม 12 ประการ รวมถึงแนวปฏิบัติที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติกำหนดขึ้น (อรรถสิทธิ์ พานแก้ว และคณะ, 2559) เชื่อว่าเป็นการปลูกจิตสำนึกให้คนไทยเข้าใจความเป็นไทย รู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบที่พึงมีต่อประเทศ อันจะนำไปสู่ทรัพยากรบุคคลที่มีค่า นำพาประเทศไปสู่ความสามัคคี มั่งคั่ง และยั่งยืนได้ หากพิจารณาแล้วจะพบว่าอุดมการณ์รักชาติมักเกิดขึ้นในสภาวะการณ์ที่สังคมเกิดวิกฤติแตกแยกทางความคิดนำไปสู่การรัฐประหาร รัฐบาลที่มาจากคณะปฏิวัติต้องการให้คนในสังคมปฏิบัติตามหน้าที่ของพลเมืองไทย โดยเคารพเทิดทูนในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ด้วยเชื่อว่าเป็นเสาหลักของสังคมไทย

2.6 อุดมการณ์สามัคคี เป็นความต้องการให้คนในชาติอยู่ในความสามัคคีปรองดอง บรรยากาศบ้านเมืองอยู่ในความเรียบร้อย ดังในสมัยรัฐบาล นายสัญญา ธรรมศักดิ์ รัฐบาลที่แต่งตั้งขึ้นหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ.2516 ประเทศอยู่ในภาวะแตกแยกทางความคิด เกิดเหตุจลาจลจากการเรียกร้องประชาธิปไตย (นรนิติ เศรษฐบุตร, 2554) รัฐบาลชุดนี้จึงมุ่งเน้นให้บ้านเมืองเกิดความสงบเรียบร้อยให้คนไทยรวมถึงเยาวชนเกิดความสามัคคี ดังปรากฏในคำขวัญ ปี พ.ศ.2517 และปี พ.ศ.2518 ด้วยความสามัคคีของคนในชาติจะทำให้ประเทศคืนสภาพปกติเร็วที่สุด

ผลการวิเคราะห์พบว่ามีภาระสะท้อนอุดมการณ์ กำหนดคุณลักษณะเพื่อให้เยาวชนได้ยึดถือและปฏิบัติตามความมุ่งหวังที่สอดคล้องกับสถานการณ์บ้านเมืองและนโยบายการบริหารประเทศของรัฐบาลแต่ละสมัย

สรุปผลการศึกษา

ความมุ่งหวังในคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเยาวชนไทย ปรากฏในคำขวัญแห่งชาติพบ 8 คุณลักษณะ โดยคุณลักษณะที่ต้องการปลูกฝังและให้เกิดมากที่สุดคือ ใฝ่เรียนรู้ อันเป็นหน้าที่หลักของเด็กและเยาวชน พบใน 31 คำขวัญ มีระเบียบวินัยพบใน 24 คำขวัญ มีคุณธรรม พบใน 15 คำขวัญ รักชาติ และความสามัคคี พบใน 10 คำขวัญ รักความเป็นไทยพบใน 6 คำขวัญ มีจิตสาธารณะพบใน 5 คำขวัญ และอยู่อย่างพอเพียงพบใน 4 คำขวัญ

รัฐบาลทุกสมัยสร้างคำขวัญวันเด็กสอดคล้องกับนโยบายการบริหารประเทศ แนวคิด และสถานการณ์ของสังคม โดยนำเสนอเจตนารมณ์ของรัฐบาลทั้งการบอกโดยตรงและการแฝงนัย สามารถสรุปชุดความคิดอุดมการณ์ทางการเมือง จากการสร้างคุณลักษณะมุ่งหวังที่ต้องการให้เกิดกับเยาวชน ผ่านคำขวัญวันเด็ก ทั้งหมด 6 อุดมการณ์เรียงตามลำดับที่พบมากที่สุด ดังนี้ อุดมการณ์การพัฒนา 10 รัฐบาล อุดมการณ์การสร้างความมั่นคง 7 รัฐบาล อุดมการณ์ฟื้นฟูประเทศ 4 รัฐบาล อุดมการณ์การรักษาความสงบเรียบร้อย 4 รัฐบาล อุดมการณ์สามัคคี 3 รัฐบาล และอุดมการณ์รักชาติ 2 รัฐบาล เมื่อพิจารณาแล้ว รัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง มุ่งหวังให้ประเทศเกิดการพัฒนาและมีความมั่นคง เมื่อประเทศประสบปัญหาเศรษฐกิจ สังคมเกิดความเสื่อมโทรม รัฐบาลจึงเร่งฟื้นฟูให้ประเทศกลับมามั่นคงตามเดิม แต่หากประเทศประสบวิกฤติทางการเมือง หรืออยู่ภายใต้รัฐบาลที่มาจากการรัฐประหาร มักจะมุ่งหวังให้เกิดความสามัคคีและรักษาความสงบเรียบร้อยในประเทศเป็นสำคัญ

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาความมุ่งหวังและอุดมการณ์ทางการเมือง ในคำขวัญวันเด็กแห่งชาติ ผู้ศึกษาพบลักษณะเด่นในการประกอบสร้างคำขวัญสะท้อนจากคำขวัญวันเด็กแห่งชาติ ดังประเด็นต่อไปนี้

1. การศึกษาคำขวัญวันเด็กของนายกรัฐมนตรีไทยตามแนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์ เพื่อศึกษาความมุ่งหวังและอุดมการณ์ทางการเมือง พบว่า ผู้ส่งสาร คือนายกรัฐมนตรีหรือรัฐบาล ต้องการส่งสาร คือ คำขวัญวันเด็ก ไปยังผู้รับสารทุกคน เพื่อให้สาร คือ คุณลักษณะที่ต้องการให้เยาวชนยึดถือหรือปฏิบัติตาม บรรลุตามวัตถุประสงค์ โดย ผู้นำรัฐบาลทุกสมัยสร้างคำขวัญสอดคล้องกับนโยบายการบริหารประเทศ แนวคิด และสถานการณ์ของสังคม นำเสนอความตามเจตนารมณ์ของรัฐบาลผ่านคำขวัญทั้งการบอกโดยตรง และการแฝงนัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญญาภา อักษรกาญจน์ (2556) ได้ศึกษา คำขวัญวันเด็กแห่งชาติ ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2499 - 2555 ในด้านเนื้อหาคำขวัญวันเด็กสอดคล้องกับค่านิยมนโยบายของรัฐบาลได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านจริยธรรม ด้านอุดมการณ์ทางสังคม ด้านประเพณีวัฒนธรรม ด้านสุขภาพอนามัย และด้านส่งเสริมสิ่งแวดล้อม

2. การพิจารณาเนื้อหา ประเด็น หรือคุณลักษณะที่มุ่งหวังในคำขวัญวันเด็ก รัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง มุ่งหวังให้ประเทศเกิดการพัฒนาและมีความมั่นคง เมื่อประเทศประสบปัญหาเศรษฐกิจ สังคมเกิดความเสื่อมโทรม รัฐบาลจึงเร่งฟื้นฟูมุ่งให้ประเทศกลับมามั่นคงตามเดิม สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์พากรณ์ บุญประเสริฐ (2554) ได้ทำการศึกษา วาทกรรมนิยมของรัฐไทย ตั้งแต่ พ.ศ.2475 ถึง พ.ศ.2550 พบว่าสิ่งที่รัฐบาลนำเสนอล้วนส่งผลดีต่อประเทศชาติและประเทศจะก้าวหน้าด้วยความร่วมมือและความมีวินัยของประชาชนในการพัฒนาประเทศ แต่หากประเทศประสบวิกฤติทางการเมือง หรืออยู่ภายใต้รัฐบาลที่มาจากการทำรัฐประหาร มักจะมุ่งหวังให้เกิดความสามัคคีและรักษาความสงบเรียบร้อยในประเทศเป็นหลัก ประเด็นดังกล่าวยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัณฑิต ทิพย์เดช (2553) ได้ศึกษา วาทกรรมการเมืองและอุดมการณ์ในงานวรรณกรรมของเสกสรรค์ ประเสริฐกุล ที่ชี้ให้เห็นว่าตัวบท เป็นการผลิตซ้ำของอุดมการณ์ชุดหนึ่งโดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการนำเสนอเพื่อดำรงไว้ซึ่งอำนาจหรือเพื่อสร้างความชอบธรรม ซึ่งคำขวัญวันเด็กในยุครัฐประหาร

จึงมุ่งให้เยาวชนยึดถือความสงบ ความสามัคคีเป็นการกตไม่ไห้เยาวชนลุกขึ้นต่อสู้กับอำนาจรัฐ

3. คุณลักษณะที่มุ่งหวังมากที่สุด คือ ใฝ่เรียนรู้ และมีวินัย สอดคล้องกับงานวิจัยของกิ่งดาว จองปึก (2560) ที่พบคุณลักษณะดังกล่าวเป็นคุณลักษณะสำคัญของตัวละครในนวนิยาย สาเหตุเพราะเป็นหน้าที่โดยตรงของเยาวชนที่จะต้องปฏิบัติ และรัฐบาลมุ่งหวังพัฒนาเยาวชนในฐานะทรัพยากรบุคคลของประเทศให้มีความรู้ความสามารถ จากการศึกษาหาความรู้ตามบริบทสังคม ทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน จากเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการปลูกฝังให้เรียนรู้ตลอดชีวิต ด้วยเชื่อว่าถ้าประชาชนมีปัญหาเป็นทุนไว้สร้างงานและสร้างรายได้ นำประเทศให้รอดพ้นจากวิกฤตเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนำความรู้ไปพัฒนาประเทศ แนวคิดนี้ เด่นชัดและเริ่มปฏิรูปการศึกษาอย่างจริงจังในรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร

เอกสารอ้างอิง

กิ่งดาว จองปึก. (2560). การวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของตัวละครเอกในนวนิยายไทย [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. (2545). สัตว์วิทยา, โครงสร้างนิยม, หลังโครงสร้างนิยมกับการศึกษารัฐศาสตร์. วิชาษา.

ไทยรัฐออนไลน์. (2565, 5 มกราคม). วัฒนธรรม: ประวัติวันเด็กแห่งชาติ รวมคำขวัญวันเด็กตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน 2565. ไทยรัฐ.

<https://www.thairath.co.th/lifestyle/culture/2006827>

ธนต วรงค์ยานาวา. (2529). มิเชล ฟูโกต์: ปัญญาชน ความจริง และอำนาจ.

เศรษฐศาสตร์การเมือง, 5(1-2), 142-154.

นรนิติ เศรษฐบุตร. (2554). เกิดมาเป็นนายก. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- บัณฑิต ทิพย์เดช. (2553). **วาทกรรมการเมืองในงานของวรรณกรรม ของเสกสรรค์ ประเสริฐกุล** [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญญาภา อักษรกาญจน์. (2556). **คำขวัญวันเด็กของนายกรัฐมนตรีไทย**. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร]. Silpakorn University Central Library All Rights Reserved.
<http://www.sure.su.ac.th/xmlui/handle/123456789>
- บุญยแสนอ ตริวิเศษ และ สมเกียรติ รัชมณี. (2559). **พลังภาษาสร้างอัตลักษณ์ในวาทกรรมของเสกสรรค์ ประเสริฐกุล. วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 13(2), 87-106.**
- พิมพ์พารณ บัญประเสริฐ. (2554). **วาทกรรมชาตินิยมของรัฐบาลไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2547 ถึง พ.ศ.2550. เรื่องเต็มการประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 49: สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (น. 183-190). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.**
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศิลปศาสตร์. (2558). **เอกสารการสอนชุดวิวัฒนาการการเมืองไทย หน่วยที่ 1-7 (พิมพ์ครั้งที่ 19).** มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อรรถสิทธิ์ พานแก้ว, ฐิติกร สังข์แก้ว, และ สราวุธ ทัพบทอง. (2559). **จุด (ไม่) จบ : ช่วงฉากรการเมืองไทย '48 '59. สถาบันพระปกเกล้า.**

ข้อกำหนดของบทความต้นฉบับ วารสารฟ้าเหนือ

วารสารฟ้าเหนือ กำหนดตีพิมพ์ปีละ 2 ฉบับ (มกราคม-มิถุนายน และ กรกฎาคม-ธันวาคม) วารสารยินดีพิจารณาตีพิมพ์บทความวิจัย (Research Article) บทความวิชาการ (Academic Article) บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review) เพื่อตีพิมพ์ตามที่เห็นสมควรและไม่อยู่ในระหว่างการพิจารณาลงพิมพ์ในวารสารใด ๆ โดยมีขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมศาสตร์สาขาดังต่อไปนี้ มนุษยศาสตร์ในด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดี ปรัชญาและศาสนา ภาษาและภาษาศาสตร์ วัฒนธรรมและประเพณี วรรณกรรม ศิลปะ และดนตรี สาขาสังคมศาสตร์ ในด้านสังคมศาสตร์ สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา การพัฒนาสังคม และชาติพันธุ์ศึกษา ซึ่งกองบรรณาธิการจะพิจารณาต้นฉบับ (Manuscript) ตามข้อกำหนดของรูปแบบวารสาร และส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขา (Peer Review) จำนวน 3 ท่าน เป็นผู้อ่าน หากผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม บทความอาจถูกตัดแปลงแก้ไขเนื้อหา รูปแบบและสำนวนตามที่กองบรรณาธิการเห็นสมควร กองบรรณาธิการจะส่งข้อเสนอแนะให้แก่ผู้นิพนธ์เพื่อดำเนินการ หากผู้นิพนธ์มีเหตุผลตามหลักวิชาการที่ไม่สามารถดำเนินการตามข้อเสนอแนะได้ ขอให้ชี้แจงเป็นลายลักษณ์อักษรโดยกองบรรณาธิการจะพิจารณาการตีพิมพ์ เพื่อให้วารสารมีคุณภาพในระดับมาตรฐานและนำไปอ้างอิงได้

การจัดเตรียมต้นฉบับ

ความยาวของบทความ 15 – 20 หน้ากระดาษ A5 (14.8 x 21 ซม.)
ตั้งค่าน้ำกระดาษโดยเว้นขอบบน 3.3 ซม. ขอบซ้าย 2 ซม. ขอบขวาและขอบล่าง 2 ซม.
บทความให้ใช้รูปแบบตัวอักษร ดังนี้

ภาษา	รูปแบบตัวอักษร	ขนาด
ภาษาไทย	TH SarabunPSK	14
ภาษาอังกฤษ	TH SarabunPSK	14
ภาษาจีน (อักษรจีนและตัวสะกดพินอิน)	SimSun	10
ภาษาเกาหลี	HY 신명조	9
ภาษาญี่ปุ่น	MS Mincho	9
ดนตรี	Opus Text	10
สัทอักษร (IPA)	Doulus SIL	11

ส่วนประกอบของบทความ ดังนี้

ลำดับ	รายการ	รายละเอียด
1.	ชื่อเรื่องบทความ	<p>การระบุชื่อบทความมีรายละเอียดของภาษาที่ใช้ในการเขียนดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ภาษาไทย : ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 2) ภาษาอังกฤษ : ภาษาอังกฤษและภาษาไทย 3) ภาษาจีน : ภาษาจีนและภาษาอังกฤษ 4) ภาษาเกาหลี : ภาษาเกาหลีและภาษาอังกฤษ 5) ภาษาญี่ปุ่น : ภาษาญี่ปุ่นและภาษาอังกฤษ
2.	ชื่อผู้เขียนทุกคน	<p>การระบุชื่อผู้เขียนโดยให้ใช้ภาษาที่เขียนบทความและตามด้วยภาษาอังกฤษ รายละเอียดการเขียนเชิงบรรณ ดังนี้</p> <p>บทความวิจัย/ วิชาการ:</p> <p>* Corresponding author, email: ¹ ตำแหน่งทางวิชาการ/ หน่วยงานต้นสังกัด</p> <p>บทความวิจัย (วิทยานิพนธ์) :</p> <p>* Corresponding author, email: ¹ นักศึกษาระดับปริญญา...../ หลักสูตร/ หน่วยงานต้นสังกัด ² อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (หลัก/ร่วม)/ ตำแหน่งทางวิชาการ/ หน่วยงานต้นสังกัด รายละเอียดของการเขียนแต่ละภาษาในส่วนเชิงบรรณดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ภาษาไทย : ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 2) ภาษาอังกฤษ : ภาษาอังกฤษ 3) ภาษาจีน : ภาษาจีนและภาษาอังกฤษ 4) ภาษาเกาหลี : ภาษาเกาหลีและภาษาอังกฤษ 5) ภาษาญี่ปุ่น : ภาษาญี่ปุ่นและภาษาอังกฤษ

ลำดับ	รายการ	รายละเอียด
3.	บทคัดย่อ	ภาษาที่ใช้เขียนบทคัดย่อดังนี้ 1) ภาษาไทย : ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 2) ภาษาอังกฤษ : ภาษาอังกฤษและภาษาไทย 3) ภาษาจีน : ภาษาจีนและภาษาอังกฤษ 4) ภาษาเกาหลี : ภาษาเกาหลีและภาษาอังกฤษ 5) ภาษาญี่ปุ่น : ภาษาญี่ปุ่นและภาษาอังกฤษ ความยาวไม่เกิน 150 – 300 คำ พร้อมระบุ คำสำคัญ/ Keywords จำกัด 3 – 5 คำ
4.	บทความ	บทความแต่ละประเภทควรครอบคลุมประเด็นดังนี้ 1) บทความวิชาการ ประกอบด้วย บทนำ เนื้อหา และ บทสรุป 2) บทความวิจัย ประกอบด้วย บทนำ วัตถุประสงค์ ทบทวนวรรณกรรม หรือแนวคิดและทฤษฎี (ถ้ามี) วิธีการวิจัย ผลการวิจัย สรุปผลและอภิปรายผล 3) บทวิจารณ์หนังสือ ประกอบด้วย บทนำ เนื้อหาโดยย่อ บทวิจารณ์หนังสือ
5.	เอกสารอ้างอิง	ใช้การอ้างอิงแบบ APA 7
6.	รูปภาพ แผนภูมิ ตารางประกอบ หรืออื่น ๆ (ถ้ามี)	ต้องมีหมายเลขกำกับในบทความ อ้างอิง แหล่งที่มาของข้อมูลให้ถูกต้องชัดเจน และไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่น ใช้รูปภาพสีหรือขาว-ดำที่ มีความคมชัด (ไฟล์รูปชนิด TIFF หรือ JPEG ความละเอียดไม่น้อยกว่า 300 dpi ขนาดไฟล์ไม่น้อยกว่า 500 KB)

การอ้างอิงในเนื้อหา (Citing references in text)

1. การอ้างอิงในเนื้อหาใช้ระบบนาม-ปี โดยมีรูปแบบการเขียนดังนี้

1.1 ผู้แต่ง 1 คน

ไทย	ชื่อ/สกุล/(ปี) หรือ (ชื่อ/สกุล,/ปี)
อังกฤษ	สกุล/(ปี) หรือ (สกุล,/ปี)

เครื่องหมาย / หมายถึง เว้นวรรค 1 ระยะ

ตัวอย่าง

อาภิสรา พลนรัตน์ (2562) ได้วิจัยเรื่อง...

...และกำหนดระยะจบการศึกษา สอนทั้งวิชาสามัญและศาสนา (อัลนิกา สายน้ำเย็น, 2559)

...shows that the younger generations of those sections of the community one would (Trugil, 2000)

1.2 ผู้แต่ง 2 คน

ไทย	ชื่อ/สกุลและชื่อ/สกุล/(ปี) หรือ (ชื่อ/สกุลและชื่อ/สกุล,/ปี)
อังกฤษ	สกุล/and/สกุล/(ปี) หรือ (สกุล/&/สกุล,/ปี)

ตัวอย่าง

นภัทร อังกูรสินธนา และ อาภิสรา พลนรัตน์ (2559) กล่าวถึง...

...และการรณรงค์การป้องกันการปราบปรามยาเสพติดระดับโลก Sony and Aunty (1999) ดังรายละเอียด...

1.3 ผู้แต่ง 3 คนขึ้นไป

ไทย	ชื่อ/สกุล/และคณะ/(ปี) หรือ (ชื่อ/สกุล/และคณะ./ปี)
อังกฤษ	สกุล/et/al./(ปี) หรือ (สกุล/et/al./ปี)

ตัวอย่าง

มณี จำปาแพง และคณะ (2560) กล่าวถึง...

...ได้แบ่งองค์ประกอบของการพูดภาษาไว้ 5 ประการ... (Bartz et al., 1979)

2. การอ้างอิงมากกว่าสองแหล่งข้อมูลให้เขียนเรียงตามลำดับอักษร ดังนี้

...สอดคล้องกับผลการศึกษาของอลิสซา คุ่มเคี่ยม (2562) และ นภัทร อังกูรสินธนา (2562)...

...หรือสิ่งที่เกิดกับมนุษย์ (อภิวิช เกิดดี, 2549; มณฑนา แสงสี, 2558)

...การวัดที่มีตัวแปรแฝงหลายตัว (Embretson & Reise, 2000; Marveldeet al., 2006)

3. การอ้างอิงจากข้อมูลจากแหล่งข้อมูลระดับทุติยภูมิ

3.1 การอ้างอิงหน้าข้อความ

งานของผู้เขียน (1) ถูกอ้างอิงในงานของผู้เขียน (2)	
ไทย	ชื่อ ¹ /สกุล ¹ /(ปี,/อ้างถึงใน/ชื่อ ² /สกุล ² ,/ปี).....
อังกฤษ	สกุล ¹ /(ปี,/as cited in/สกุล ² ,/ปี).....

ตัวอย่าง

Arnett (2000, as cited in Claiborne & Drewery, 2010) suggests there is an emerging adult stage in the lifespan of humans, covering young people between the ages of 18 and 25 years.

3.2 การอ้างอิงท้ายข้อความ

งานของผู้เขียน (1) ถูกอ้างอิงในงานของผู้เขียน (2)	
ไทย	...(ชื่อ ¹ /สกุล ¹ ,/ปี/อ้างถึงใน/ชื่อ ² /สกุล ² ,/ปี)...
อังกฤษ	...(สกุล ¹ ,/ปี/as cited in/สกุล ² ,/ปี)...

ตัวอย่าง

... (Snow, 2006 as cited in Goldstein et al., 2013) ...

4. การอ้างอิงจากบทสัมภาษณ์

การเขียนอ้างอิงจากบทสัมภาษณ์ กรณีไม่มีการเผยแพร่เป็นสาธารณะ ให้เขียนอ้างอิงในเนื้อหาเท่านั้น โดยไม่ต้องใส่เป็นรายการอ้างอิงท้ายเล่ม

ตัวอย่าง

โกรสิทธิ์ จามรจันทร์สาขา (ชีวิตในเมืองกรุง, 1 มิถุนายน 2559)

(รุ่งโรจน์ ต้นประดิษฐ์, การพูดในที่ชุมชน, 8 ตุลาคม 2558)

E.-M. Paradis (personal communication, February 24, 2020)

(J. Brown, personal communication, April 27, 2019)

5. การอ้างอิงข้อมูลกรณีที่ไม่ใช่ชื่อผู้เขียน

ไทย (“ชื่อเรื่อง”,/ปีที่เผยแพร่) หรือ “ชื่อเรื่อง”/(ปีที่เผยแพร่)

อังกฤษ (“Title”,/ปีที่เผยแพร่) หรือ “Title”/(ปีที่เผยแพร่)

ตัวอย่าง

(“ธรรมะดับทุกข์: ทุกข์สุขอยู่ที่ใจ”, 2548)

“ธรรมะดับทุกข์: ทุกข์สุขอยู่ที่ใจ” (2548)

(“Smile Coffee”, 2019)

“Smile Coffee” (2019)

* กรณีที่ไม่มีวันที่เผยแพร่ปรากฏ ให้ใส่ ม.ป.ป. หรือ n.d.

* กรณีที่มีปรากฏเฉพาะ พ.ศ. หรือ ค.ศ. ให้ใส่แค่ ปี เท่านั้น

* ถ้าชื่อเรื่องมียาวเกินมากเกินไป ให้ใส่เฉพาะ คำแรก ๆ ของชื่อเรื่องเท่านั้น

การเขียนรายการอ้างอิง (References)

หนังสือ (ในรูปแบบรูปเล่ม/อิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่มีเลข DOI)

1) ผู้แต่ง 1 คน

ไทย	ชื่อ/สกุล./ (ปีพิมพ์)*/ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่)**./สำนักพิมพ์.*/URL (ถ้ามี)
อังกฤษ	สกุล./อักษรย่อชื่อ./ (ปีพิมพ์)*/ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่)*/สำนักพิมพ์./URL (ถ้ามี)

ตัวอย่าง

อดิวัชร พนาพงศ์ไพศาล. (2547). หลักการโยธวาทิต (พิมพ์ครั้งที่ 2).

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

องอาจ อินทนิเวศ. (2560). ดนตรีชาติพันธุ์ในเชียงราย (พิมพ์ครั้งที่ 2).

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

<http://drive.google.com/file/d/1HiTWiRh1Er73hVYIMh1cYWzQiaNl>

Fennel, F. (2008). *A Conductor's Interpretive Analysis of Masterworks for Band* (3th ed.). Meredith.

2) ผู้แต่ง 2 คน

ไทย ชื่อ/สกุลและ/ชื่อ/สกุล/(ปีพิมพ์)/ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่)/สำนักพิมพ์./URL (ถ้ามี)
อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ./&/สกุล,/ชื่อ/(ปีพิมพ์)/ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่)/
////////สำนักพิมพ์./URL (ถ้ามี)

ตัวอย่าง

กัลยานี สายสุข และ อติวัชร พนาพงศ์ไพศาล. (2559). **ดนตรีไทย** (พิมพ์ครั้งที่ 1). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

Williamson, J.E., Battisti, F., & Corporon, E. (2008). **Rehearsing The Band** (3rd ed.). Meredith.

Zeinali, A. A., & Lisec, A. (2017). **English Conversation**. (2nd ed.). Chiang Rai University.

<http://www.crru.ac.th/file/2017/1HiTwiRh1Er73hVYIMh1cYRzQiafl>

* กรณีไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ให้ใส่ (ม.ป.ป.) หรือ (n.d.)

** กรณีพิมพ์ครั้งที่ 1 ไม่ต้องระบุครั้งที่พิมพ์

*** กรณีไม่ปรากฏเมืองหรือสำนักพิมพ์ให้ใส่ (ม.ป.ท.) หรือ (n.p.)

3) ผู้แต่ง 3-20 คน ให้ใส่ชื่อทุกคน

ไทย	ชื่อ ¹ /สกุล ¹ ./ชื่อ ² /สกุล ² ./ชื่อ ³ /สกุล ³ ./ชื่อ ⁴ /สกุล ⁴ ./ชื่อ ⁵ /สกุล ⁵ ./ชื่อ ⁶ /สกุล ⁶ ./และ/ชื่อ ⁷ / /////สกุล ⁷ ./(ปีพิมพ์)/ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่)/สำนักพิมพ์. /URL (ถ้ามี)
อังกฤษ	สกุล ¹ ./อักษรย่อชื่อ ¹ ./สกุล ² ./อักษรย่อชื่อ ² ./สกุล ³ ./อักษรย่อชื่อ ³ ./สกุล ⁴ ./ /////อักษรย่อชื่อ ⁴ ./สกุล ⁵ ./อักษรย่อชื่อ ⁵ ./สกุล ⁶ ./อักษรย่อชื่อ ⁶ ./&/สกุล ⁷ ./ /////อักษรย่อชื่อ ⁷ ./(ปีพิมพ์)/ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่)/สำนักพิมพ์. /URL (ถ้ามี)

ตัวอย่าง

รภัฏ สังข์วีจิตตรา, กัลยาณี สายสุข, อติวัชร พนาพงศ์ไพศาล, ศุภรัตน์
อินทนิเวศ, ยุพาวดี นิควอนนุตรพันธ์, กฤษณพล ทีครุช, และ
จักรกริช ฉิมนอก. (2557). **สุนทรียภาพสร้างสรรค์**.
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ราย.

Johnson, N. R., Olivares, J. G., Zeinali, A. A., & Lisec, A. (2018).
Structure of English. Chiang Rai University.

หนังสือ (ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่มีเลข DOI)

ไทย ชื่อ/สกุล/(ปีพิมพ์)/ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่)/สำนักพิมพ์./https://doi.org/เลข DOI
อังกฤษ สกุล/อักษรย่อชื่อ/(ปีพิมพ์)/ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่)/สำนักพิมพ์.
/////////https://doi.org/เลข DOI

ตัวอย่าง

Jackson, L. M. (2019). The psychology of prejudice: From attitudes to social action (2nd ed.). American Psychological Association. <https://doi.org/10.1037/0000168-000>

* กรณีหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีการเผยแพร่ทั้งแบบรูปเล่มและแบบดิจิทัล ให้ระบุชื่อสำนักพิมพ์ตามแบบรูปเล่ม

หนังสือแปล

ไทย สกุล/อักษรย่อชื่อ/(ปีพิมพ์)/ชื่อเรื่องภาษาต้นฉบับ/[ชื่อหนังสือภาษาไทย]/
/////////(พิมพ์ครั้งที่)/สำนักพิมพ์.
อังกฤษ สกุล/อักษรย่อชื่อ/(ปีพิมพ์)/ชื่อเรื่องภาษาต้นฉบับ/[ชื่อหนังสือ ภาษาอังกฤษ]/
/////////(พิมพ์ครั้งที่)/สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

โมกิ, เคน. (2561). The Little Book of Ikigai [อิกิไก ความหมายของการมีชีวิตอยู่] (พิมพ์ครั้งที่ 3). มูฟพับริชซิง.

Süskind, P. (2010). *Perfume* [Das Parfum]. Penguin.

บทในหนังสือ

ไทย	ชื่อ/สกุล./ (ปี พิมพ์)/ชื่อบทหรือชื่อบทความ./ใน/ชื่อบรรณาธิการ/(บ.ก.)/ ////////ชื่อหนังสือ/(น./เลขหน้า)/สำนักพิมพ์.
อังกฤษ	สกุล./อักษรย่อชื่อ./ (ปี พิมพ์)/ชื่อบทหรือชื่อบทความ./in/ชื่อบรรณาธิการ/ ////////(Ed. หรือ Eds.)/ชื่อหนังสือ/(pp./เลขหน้า)/สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

ดุขฎี มีป้อม และ นิลวรรณ ถมั่งรักษัสัตว์. (2551). วัฒนธรรมดนตรีภาคเหนือ. ใน สุระ ดามาพงษ์ และ ทวีศักดิ์ จริงกิจ (บ.ก.), **ดนตรี –นาฏศิลป์** (น. 5-6). วัฒนาพานิช.

Liora, B., (2021). Craftsmanship in Academia: Skilled Improvisation in Research, Teaching, and Leadership. In M. L. Espeland (Ed.), (pp. 3–12). Springer.

* กรณีที่ไม่ปรากฏนามผู้แต่ง ให้ใส่ชื่อเรื่องแทน ตัวอย่าง แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540-2544....

บทความในวารสารแบบรูปเล่ม/อิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่มี DOI

ไทย ชื่อ/สกุล/(ปี พิมพ์)/ชื่อบทความ/ชื่อวารสาร./เลขของปีที่(เลขของฉบับที่)/เลขหน้า.
อังกฤษ สกุล/อักษรย่อชื่อ/(ปี พิมพ์)/ชื่อบทความ/ชื่อวารสาร./เลขของปีที่(เลขของฉบับที่)/
/////เลขหน้า.

ตัวอย่าง

อดิวัชร พนาพงศ์ไพศาล. (2561). ภูมิปัญญาทางด้านดนตรีกับการสืบทอด และการอนุรักษ์ของ 7 กลุ่มชาติพันธุ์ชุมชนตำบลลาววี อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย. *วารสารดนตรีรังสิต*, 13(2), 89-103.

Leman, L. (2021). Co-regulated timing in music ensembles: A Bayesian listener perspective. *Journal of New Music Research*, 50(2), 121-132.

บทความในวารสารอิเล็กทรอนิกส์ (มี DOI)

ไทย ชื่อ/สกุล/(ปี พิมพ์)/ชื่อบทความ/ชื่อวารสาร./เลขของปีที่(เลขของฉบับที่)/
/////เลขหน้า./https://doi.org/เลข doi
อังกฤษ สกุล/อักษรย่อชื่อ/(ปี พิมพ์)/ชื่อบทความ/ชื่อวารสาร./เลขของปีที่(เลขของฉบับที่)/
/////เลขหน้า./https://doi.org/เลข doi

ตัวอย่าง

Herbst-Damm, K. L., & Kulik, J. A. (2005). Volunteer support, marital status, and the survival times of terminally ill patients. *Health Psychology*, 24(1), 225-229.
<https://doi.org/10.1037/0278-6133.24.2.225>

* กรณีที่ DOI แบบที่ใช้เต็มยาวและซับซ้อน ผู้เขียนสามารถเลือกใช้ DOI แบบสั้นหรือแบบยาวก็ได้

หนังสือพิมพ์และหนังสือพิมพ์ออนไลน์

ไทย	ชื่อ/สกุล/(ปี./วัน/เดือน)/ชื่อคอลัมน์./ชื่อหนังสือพิมพ์./เลขหน้า.*
อังกฤษ	สกุล./อักษรย่อชื่อ./(ปี./เดือน/วัน)/ชื่อคอลัมน์./ชื่อหนังสือพิมพ์./เลขหน้า.*

ตัวอย่าง

พงษ์พรรณ บัญเลิศ. (2561, 15 สิงหาคม). เติลนิวีส์ว่าไรดี: 'สื่อพิพิธภัณฑ' เชื่อมยุคสมัย เข้าถึงด้วย 'มิติใหม่' อินเทอร์เน็ต. เติลนิวีส์, 4.
Brody, J. E. (2007, December 11). Mental reserves keep brain agile. *The New York Times*. <http://www.nytimes.com>

วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิตและวิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต (Doctoral dissertation/ Master's thesis)

1) วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิตและวิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตที่ไม่ได้ตีพิมพ์

ไทย	ชื่อ/สกุล/(ปีที่เผยแพร่)/ชื่อวิทยานิพนธ์/[วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์] //หรือ วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์./ชื่อมหาวิทยาลัย.
อังกฤษ	สกุล./อักษรย่อชื่อ./(ปีที่เผยแพร่)/ชื่อวิทยานิพนธ์/[Unpublished doctoral //dissertation or Unpublished master's thesis]/ชื่อมหาวิทยาลัย.

ตัวอย่าง

รณชัย ศิลากร. (2547). ผลของโครงการปฏิบัติสมาธิเบื้องต้นตามทฤษฎีของมาสโลว์ [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Jung, M. S. (2014). A structural equation model on core competence of nursing students [Unpublished doctoral dissertation]. Choong-Ang University.

2) วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิตและวิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตจากเว็บไซต์ (ไม่อยู่ในฐานข้อมูลเชิงพาณิชย์)

ไทย	ชื่อ/สกุล/(ปีที่เผยแพร่)/ชื่อวิทยานิพนธ์/[วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต หรือ /////วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต/ชื่อมหาวิทยาลัย/ชื่อเว็บไซต์./URL
อังกฤษ	สกุล/อักษรย่อชื่อ/(ปีที่เผยแพร่)/ชื่อวิทยานิพนธ์/[Doctoral dissertation or /////Master's thesis/ชื่อมหาวิทยาลัย./ชื่อเว็บไซต์./URL

ตัวอย่าง

วรารกรณ์ โพธิ์ศรีประเสริฐ. (2545). การพัฒนาโปรแกรมการปรับปรุงการพูดสำหรับครูปฐมวัยโดยใช้เทคนิคการละคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]. Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR).

<http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/302>

Ata, A. (2015). Factor effecting teacher-child communication skill & self efficacy beliefs: An investigation on preschool teachers [Master's thesis, Middle East Technical University]. Middle East Technical University Library. <http://etd.lib.metu.edu.tr/upload/12619101/index.pdf>

* กรณีที่เป็นเอกสารออนไลน์ ให้เติม URL ต่อจากเลขหน้า

3) วิทยานิพนธ์ปริญญาโท/ปริญญาตรีบัณฑิตและวิทยานิพนธ์ปริญญาโท/ปริญญาตรีบัณฑิต จากฐานข้อมูลเชิงพาณิชย์

ไทย ชื่อ/สกุล/(ปีที่เผยแพร่)/ชื่อวิทยานิพนธ์/(หมายเลข UMI หรือ เลขลำดับอื่น ๆ)/
/////////[วิทยานิพนธ์ปริญญาโท/ปริญญาตรีบัณฑิต หรือวิทยานิพนธ์ปริญญาโท/ปริญญาตรีบัณฑิต,
/////////ชื่อมหาวิทยาลัย]/ชื่อฐานข้อมูล.

อังกฤษ สกุล/อักษรย่อชื่อ/(ปีที่เผยแพร่)/ชื่อวิทยานิพนธ์/(หมายเลข UMI หรือ
/////////เลขลำดับอื่น ๆ)/[Doctoral dissertation or Master's thesis,
/////////ชื่อมหาวิทยาลัย]/ชื่อฐานข้อมูล.

ตัวอย่าง

Hoontrakul, P. (1997). *Asymmetric information, turnover anomaly, no trade and the short sale constraint: Theory and evidence (UMI No. 9721389)* [Doctoral dissertation, Thammasat University]. ProQuest Dissertations and Theses database.

เอกสารประกอบการประชุม/การประชุมวิชาการ ที่ไม่มี proceeding (Symposium)

ไทย	ชื่อ/สกุล./ (ปี./วันที่./เดือน)./ชื่อเรื่องที่น่าสนใจ./ใน/ชื่อ/(ประธาน),/ชื่อหัวข้อการ /////////ประชุม/[Symposium]./ชื่อการประชุม./สถานที่ประชุม.
อังกฤษ	สกุล./อักษรย่อชื่อ./ (ปี./เดือน./วันที่)./ชื่อเรื่องที่น่าสนใจ./In/อักษรชื่อย่อ./สกุล/ /////////(Chair),/ชื่อหัวข้อการประชุม/[Symposium]./สถานที่ประชุม.

ตัวอย่าง

De Boer, D., & LaFavor, T. (2018, April 26-29). The art and significance of successfully identifying resilient individuals: A person-focused approach. In A. M. Schmidt & A. Kryvanos (Chairs), **Perspectives on resilience: Conceptualization, measurement, and enhancement** [Symposium]. Western Psychological Association 98th Annual Convention, Portland, OR, United States.

รายงานการประชุมเชิงวิชาการ (Proceeding)

1) ในรูปแบบรูปเล่มหนังสือ

ไทย ชื่อ/สกุล/(ปี)/ชื่อบทความ/ในชื่อบรรณาธิการ/(บ.ก.)/ชื่อหัวข้อการประชุม/
/////ชื่อการประชุม/(น./เลขหน้า)/ฐานข้อมูล.
อังกฤษ สกุล/อักษรย่อชื่อ/(ปี)/ชื่อเรื่อง./Inชื่อบรรณาธิการ/(Ed. หรือ Eds.)/
/////ชื่อหัวข้อการประชุม/ชื่อการประชุม/(pp./เลขหน้า)/ฐานข้อมูล.

* กรณีมีเลข DOI หรือ URL ให้เติมต่อท้ายจากฐานข้อมูล ตัวอย่าง ชื่อฐานข้อมูล./https://doi.org/xxxx

ตัวอย่าง

พัชรภา ทันติชูเวช. (2553). การศึกษาทั่วไปกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ ศึกษาโดยเปรียบเทียบกับประเทศไทย. ใน ศิริชัย กาญจนวาสิ (บ.ก.), **การขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาไทย. การประชุมวิชาการและเผยแพร่ผลงานวิจัยระดับชาติ** (น. 97–102). คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Katz, I., Gabayan, K., & Aghajan, H. (2007). A multi-touch surface using multiple cameras. In J. Blanc-Talon, W. Philips, D. Popescu, & P. Scheunders (Eds.), **Lecture notes in computer science: Vol. 4678. Advanced concepts for intelligent vision systems** (pp. 97-108). Springer-Verlag. https://doi.org/10.1007/978-3-540-74607-2_9

2) ในรูปแบบวารสาร

ไทย	ชื่อ/สกุล/(ปี)/ชื่อเรื่อง/ชื่อเรื่องย่อ/ชื่อวารสาร,/เลขของปีที่(เลขของฉบับที่),/ /////เลขหน้า./URL
อังกฤษ	สกุล/อักษรย่อชื่อ/(ปี)/ชื่อเรื่อง/ชื่อเรื่องย่อ/ชื่อวารสาร,/เลขของปีที่(เลขของฉบับที่),/ /////เลขหน้า./URL

* กรณีมีเลข DOI หรือ URL ให้เติมต่อท้ายจากฐานข้อมูล ตัวอย่าง ชื่อฐานข้อมูล/<https://doi.org/xxxx>

ตัวอย่าง

กัลยาณี สายสุข. (2561). การเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมเพื่อการดำรงอยู่ของช่างทำเครื่องดนตรีพื้นเมืองในจังหวัดเชียงราย. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี**, 7 (ฉบับพิเศษ), 19-31.

Vaccaro, V. L. (2004). The evolution of business models and marketing strategies in the music industry.

International Journal on media management, 6(1&2), 46-58.

<https://doi.org/10.1080/14241277.2004.9669381>

เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์ (เอกสารประกอบการเรียน)

ไทย ชื่อ/สกุล/(ปี)/ชื่อเอกสาร/[เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์]/คณะ/มหาวิทยาลัย.
อังกฤษ สกุล/อักษรย่อชื่อ/(ปี)/ชื่อเอกสาร/[Unpublished manuscript]/คณะ/
/////มหาวิทยาลัย.

ตัวอย่าง

อัครนิภา สายน้ำเย็น. (2559). **ไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่น** [เอกสารไม่ได้ ตีพิมพ์].
คณะมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

Saisuk, K. & Pidokrajt, N. (2012). **Music and India**. [Unpublished
manuscript]. Collage of Music, Mahidol University.

เว็บไซต์

ไทย ชื่อ/สกุลผู้เขียน/(ปี)/วัน/เดือนที่เผยแพร่)/ชื่อบทความ/ชื่อเว็บไซต์./URL
อังกฤษ สกุล/อักษรย่อชื่อผู้เขียน/(ปี, เดือน/วันที่เผยแพร่)/ชื่อบทความ/ชื่อเว็บไซต์./URL

- * กรณีที่ไม่มีวันที่เผยแพร่ปรากฏ ให้ใส่ (ม.ป.ป.) หรือ (n.d.)
- * กรณีที่มีปรากฏเฉพาะ พ.ศ. หรือ ค.ศ. ให้ใส่แค่ (ปี) เท่านั้น
- * กรณีชื่อผู้เขียนและชื่อเว็บไซต์เป็นชื่อเดียวกัน ให้ตัดชื่อเว็บไซต์ออก

ตัวอย่าง

อนันต์ ลือประดิษฐ์. (2559, 10 มีนาคม). **ดนตรีเชื่อมมิตรภาพไทย-กัมพูชา**.
กรุงเทพฯธุรกิจ. [https://www.bangkokbiznews.com/news/
detail/690141](https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/690141)

Cross, A. (2016, January 6). **Will Streaming Kill Downloading in 2017**. A journal of musical thing. [http://ajournalof
musicalthings.com/will-streaming-kill-downloading-2017](http://ajournalofmusicalthings.com/will-streaming-kill-downloading-2017)

วิธีการจัดเรียงรายการอ้างอิง

1. การเรียงตามลำดับอักษร

- ภาษาไทย** ใช้หลักการเดียวกับการเรียงคำในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน โดยเรียงตามรูปพยัญชนะ ก-ฮ ส่วนคำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะเดียวกันให้เรียงตามรูปสระ ดังนี้
อะ อัว อัวะ อา อ ำ อี อี อี อู อู เอะ เอ เอา เอ็น เอีย เอียะ เอื้อ เอื้อะ แอ แอะ โอะ โอะ ไอ โไอ
- ภาษาอังกฤษ** ใช้หลักการเดียวกับการเรียงคำใน Dictionary โดยเรียง A-Z
ตัวอย่าง Singh, Y., มาก่อน Singh Siddhu, N.
Villafuerte, S. A., มาก่อน Villa-Lobos, J.

2. การเรียงลำดับงานหลายงานที่มีชื่อผู้แต่งคนแรกเป็นชื่อคนเดียวกัน

2.1 ถ้าชื่อผู้แต่งทุกคนเหมือนกัน ให้จัดเรียงตาม ปีที่พิมพ์

- ตัวอย่าง เพ็ญพรรณ เจริญพร. (2548).
เพ็ญพรรณ เจริญพร. (2550).
Cabading, J. R., & Wright, K. (2000).
Cabading, J. R., & Wright, K. (2001).

2.2 ถ้าชื่อผู้แต่งที่แตกต่างกัน ให้จัดเรียงตาม งานที่มีชื่อผู้แต่งคนเดียว มาก่อน งานที่มีชื่อผู้แต่งคนอื่นร่วม

- ตัวอย่าง ถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์. (2550).
ถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์ และ พิรุณ อนุวัชศิริวงศ์. (2552).
Alleyne, R. L. (2001).
Alleyne, R. L., & Evans, A. J. (1999).

2.3 ถ้าชื่อผู้แต่งคนแรกเป็นคนเดียวกันและชื่อผู้แต่งคนที่สอง หรือคนที่สามต่างกัน ให้จัดเรียงตาม ลำดับอักษรตัวแรกของชื่อสกุลของผู้แต่งคนที่สอง และคนที่สาม ตามลำดับ

ตัวอย่าง จักร ดิงศภัทย์, จุฬา เทียนไทย, และ คำนวณ บัญชา. (2549).

จักร ดิงศภัทย์, จุฬา เทียนไทย, และ พิบูล ทীরจันทร์. (2551).

Boockvar, K. S., & Burack, O. R. (2007).

Boockvar, K. S., Carlson LaCorte, H., Giambanco, V.,

Friedman, B., & Siu, A. (2006).

2.4 ถ้าชื่อผู้แต่ง คนแรกมีชื่อ สกุล เหมือนกัน ให้จัดเรียงตาม ลำดับอักษรย่อชื่อต้น และชื่อกลางของชื่อผู้แต่งคนแรก

ตัวอย่าง Mathur, A. L., & Wallston, J. (1999).

Mathur, S. E., & Ahlers, R. J. (1998).

บทความวิชาการ

อาหารเกาหลีริมทาง : การขายซอฟต์แวร์วาเวอร์ด้านวัฒนธรรมการกินผ่านละครซีรีส์
และภาพยนตร์เกาหลี

*Korean Street Food : Selling Soft Power in Gastronomic Culture through
Korean Drama Series and Movies*

จิตติกานต์ หลักอารียะ Chittikan Lakariya

บทความวิจัย

การศึกษาเปรียบเทียบสำนวน สุภาษิต และคำพังเพยในภาษาญี่ปุ่นกับ
ภาษาไทยที่มีคำศัพท์เกี่ยวกับพืช

*A Study of Comparative of Japanese and Thai Idioms, Proverbs, and
Aphorisms in the Topic of Plants Vocabulary*

กันทิมา ถ้ำวาปี และ มนสิชา แก้วนันทไชย

Kanthima Thamwapee and Monsicha Kaewnanchai

อุปถัมภ์โน้ตเกี่ยวกับโรคโควิด19 ในข่าวออนไลน์ภาษาไทย

Conceptual Metaphors about Covid-19 in Thai Online News

ชวีลวิทย์ แก้วมาก และคณะ Chawanwit Kaewmak and Others

กระบวนการทางปริชานที่ใช้ถ่ายโยงความหมายของคำเรียกสีในภาษาจีนกลาง

*Cognitive Processes for the Semantic Mappings of Mandarin Chinese
Color Terms* พรทิพย์พานิช และคณะ Thanatthakul Pornthippayaphanit and Others

การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนคำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์
โดยใช้ชุดฝึกทักษะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่ามะโอ
ตำบลจอมหมอกแก้ว อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย

*Development the Ability to Read and Write Word Prawitsanee and
Non-Prawitsanee Using Skill Training for Prathom Suksa 4 Students
at Ban Tha Ma-O School, Chom Mok Kaew Subdistrict, Mae Lao District,
Chiang Rai Province*

ปิยมาศ มาวงศ์ และ อภิญญา จิตมโนวรรณ Piyamas Mavong and Apinya Jitmanowan

การสอนที่เน้นการเล่าเรื่องจากเทพปกรณัมกรีกเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ
ของนักศึกษาสาขาภาษาอังกฤษ

*Greek Mythology Story-based Instruction to Enhance English Vocabulary
Learning of English Major Students*

ปริยาภา วังณี Preeyapha Wangmanee

การศึกษาทวิวิธีการแปลชื่อภาพยนตร์ญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย

A Study of Strategies for Translation Japanese Movie Titles into Thai
ภัคธิมา โอนหอม และ มนสิชา แก้วนันทไชย

Phakthima Aonhom and Monsicha Kaewnanchai

ความมุ่งหวังและอุดมการณ์การเมืองในคำขวัญวันเด็กแห่งชาติ

Expectations and Political Ideologies in National Children's Day Mottoes
สุชัยัญญา วงศ์เวสซ์ Suchanya Wongwet

80 หมู่ 9 ถนนพหลโยธิน อำเภอเมือง จังหวัดชัยงราย 57100
โทรศัพท์: 0-5377-6013 ต่อ 10-11 , 0-5377-6000 ต่อ 1216
แฟกซ์: 0-5377-6025